

**MARCHI A S. PADUANO**

**Er. Aug. Disc. Ord. Prof.**

**BIBLIOTHECA CARNIOLIÆ,**

**IN QUA REPERIUNTUR**

**scriptores,**

qui vel ipsi, vel eorum opera in Carniola primam lucem  
aspexerunt; vel alias in, vel de Carniola scripserunt, ordine  
alphabetica;

**seu ad formam bibliothecæ**

pro alphabeti scrinia dispositi, pro varia ex iis et historica et  
critica, et chronologica notitia, atque eruditione capessenda.

*„Collectis oritur Novus.“*

Beilage zum Jahrgange 1862 der „Mittheilungen des historischen Vereins für Krain.“



**Redigirt**

von

**August Dimitz,**

k. k. Finanz-Concipist, Secretär und Geschäftsleiter des Vereins.

---

**Laibach, 1862.**

Druck von Ign. v. Kleinmayr und Fedor Bamberg.

II 7600

+

**D**ie General-Versammlung des histor. Vereins für Krain hat am 16. Mai 1861 beschlossen: 1. der histor. Verein für Krain veröffentlicht das in der hiesigen öffentlichen Studien-Bibliothek unter der Signatur 171. II. C. a. befindliche Manuscript des Discalceaten-Pater Marcus (Pochlin) „Bibliotheca Carnioliae“ vollständig nach und nach in seinen „Mittheilungen“, und zwar 2. in der Art, dass die betreffenden Bogen der „Mittheilungen“ dieser Publication ausschließlich gewidmet sind, und das Werk nach Beendigung des Druckes separat gebunden werden kann.

In Ausführung dieser Beschlüsse erhalten die P. T. Mitglieder folgend den ganz unveränderten und vollständigen Text des bezeichneten Manuscriptes, welches aus XIV Seiten Vorrede und 116 Blättern Text besteht.

**Von der Direction des histor. Vereins für Krain.**

**Laibach, Ostern 1862.**

IN=030010863

# Marci a S. Paduano Bibliotheca Carniolia.

## PRÆCOLUM.

Illud nihil valere ad rem cognoscendam arbitror,  
qualis fuerit ille, qui scripsit: honestissime tamen  
bonus creditur, cuius literis generi humano, post-  
ritatique consultum est.

S. P. Augustinus Tomo VI. lib. de  
utilitate credendi c. 5.

Bibliotheca a βιβλος (Liber) et θηκη (Repositorium) derivatam nominari, quoniam plurimos, me non monente, scire nullus dubito: neque pluribus commemorare necessum duco: denominationes tamen, variasque nominis hujus usurpationes non abs re exposuero. Exinde conclave ipsum, ubi libri reconduntur, Bibliotheca audiri coepit: item et librorum, scriptorumve collectio. Diodorum praeterea Siculum suae Historiae, et Photium, Patriarcham Constantinopolitanum suo Extractui ex variis scriptis veterum nomen Bibliothecae imposuisse quis Eruditorum jam non novit?

Vis alias adhuc hujus vocis acceptationes? Apud medii aevi scriptores tantumdem significat, quod Collectio Bibliorum veteris et novi Testamenti, ut in Chronicis Mauriniacensis lib. I, p. 360, legere est: „Totam Bibliothecam hanc a Genesi usque ad ultimam Pauli epistolam emendavit.“ Et Addo Vienensis scribit: „Eusebius Caesareae Palestinae in scripturis divinis studiosissimus, ac Bibliotheca e divinae cum Pamphylo Martire diligentissimus per vestigator.“ Quam acceptationem sequens ex tabulario S. Mauri ad Ligerim textus confirmat: „Donum autem confirmat Bibliotheca veteris et novi Testamenti.“ Est etiam haec significationis termini acceptatio valde familiaris, ac usitata, quum usurpatur de talibus libris, in quibus alii libri enumerantur et recensentur, v. g. Bibliotheca Rabbinica; Bibliotheca raisonée; Bibliotheca Augustiniana; Allgemeine deutsche Bibliothek etc.

Cujus praesens haec Carnioliae Bibliotheca sit generis, ex allegatis in proposito est, nempe: Liber est, in quo Auctores Patriae nostrae, eorumque codices impressi et MSS. exponuntur. Auctores inquam Patriae, quae olim, ut notum perspectumque est, non adeo, ut hodie, angustis limitibus circumferebatur; Auctores, qui vel ipsi, vel eorum partus ingenii in Carniola, adsitisve Carnioliae finibus lucem viderunt: vel in MSS. alicubi in Patria inediti latent. Hoc idem cl. Patriae nostrae Scriptores: Valvasorios, Thalbergios etc. me citius aliquomodo prolusisse fateor. Cur ego eos in texendo Eruditorum nostrorum catalogo presso non sequar pede? Quid multis? Si nec unus est, qui Historici aut Geographi nomen profitetur, et vicinarum gentium res gestas, ob individuum eorum commercium, linguam et interesse nexus, et similia non attingat. Conformiter ego versor: Carinthios, Vindos, Foro Julienses, Istros etc. usque ad maris Adriatici litora conterminos scriptores in hanc Bibliothecam assumo: attamen non ita late protensis limitibus, ut — quemadmodum Bohemicae Bibliothecae, non jam Bohemos, sed et Moravos et Silesios: et hi illos vicissim, ad augendum numerum inter suos reponunt: vel ut Bibliotheca Struvio-Buderiana, larga manu, plane incompta ratione magnum numerum ex Austriacis, Bojis, Hungaris, Bohemis etc. (ut universalem Bibliothecam credas) mixtim offert — scriptores interioris Austriae, Styriacos scilicet, Carinthiacos et Carniolicos omnes ad ducturus sim in meam penum.

Verum neque capropter quispiam omnium absolutam, ab origine usque ad haec nostra tempora productam scriptorum Carniolicorum Bibliothecam expectet. Hoc praestare unius et solius privati hominis exuperare potestatem aetatemque, si nemo aliis, ego profecto non ignoro, prae certim, si quis, quemadmodum ego, qui in simili pro Patriae gloria et emolumento conamine, nemini unquam defui, nunquam defuissem: immo pluribus auctor et sub ministrator in eorum rem, sine invidia extuli, in praesenti opere compilando per paucos nancisci potuit populares coadjutores; quin immo plures (absit innato vitio)

adversario, et propeditores experiantur. His tamen non obstantibus tanto audentior, quantum per bonos viros licuit, processi: et quum mihi Eruditorum Carniolorum alicujus opus, fortuito non raro casu ad manus, et sub oculos venisset: vel quum aliquem in aliorum voluminibus laudatum legi, colligere eos coepi, atque huic Bibliothecae fundamenta jeci. Collectioni huic pluribus annis, usque in hanc diem assidua cum diligentia, et pvestigatione inhaesi. Bibliothecae nostrorum conventuum Labacensis et Vienensis, ac praecipue hujus p. t. Bibliothecarius: R. P. Joannes-Petrus (cujus memoriam tanto magis gratus recolo, quod nostras non sit, in rem tamen meam nullo non tempore nostratisbus et promptior extiterit atque paratior) plurimum subvenerunt, plurimos subministrarunt scriptores. Ast, utut pro possibili mea industria colligerem plurimos: plures tamen inquisitionem meam subterfugisse non diffit: et ideo cuiusvis benevolentiae vel confido, non male eum animo caussaturum, sed impotentiae meae parsurum voluntatis bonaे quisquis plures, et fors majoris nominis, et classis potioris scriptores Patriae frustra in hac Bibliotheca sit quaesitus. His peropportune ejusmodi quaerelae occurro. Mea quidem haec erat intentio, et sic animum induxi meum: expectare tempus, quo omnes collectos haberem: sed urgentibus amicis, ac quibusdam ferventioribus extra Patriam viventibus Patriotis, ne haec mea collectio iterum perperam distrahat, aut pro Patriae decore: pro Eruditorum nomine et commodo promovendo aliquando pereat, ad ordinem dirigendam me resolvi.

Specimen ejus propalam propono, postquam constare operae pretium intellexi, vel illud tentasse, quod pridem centies, millies zelo Patriae optaveram, ut alias ex Patriae amore, et nominis gloria perfectius praestitisset, vel, quod meis votis etiamnum deest, futuro, quo demumcunque tempore abrepta jam via faciliore negotio suppleat defectum, quibus bene de Patria merendi, ignis et animus insidet, atque debitum. Quod ut audeant alacrius, motiva, quae me ad hoc prosequendum perpulere, candidissima eis mente aperio:

Volo hac Bibliotheca illud convicium compellere, quo Carniolos aliae quaedam viris suis doctis superbientes Nationes verbo: et quidam earum Comentatores suis etiam scriptis onerant, quasi Patria nostra nullos, vel omnino raros progerminaret eruditos, defectu vel talentorum vel diligentiae, vel Mecaenatum: sive quod unum est, idemque ex inertia, paupertate aut literarum horrore. Volo inquam his foliis Auctorum Terrae vel linguae Patriae Cultorum, quorum opera jam non facile haberi possunt, oblivioni eripere. Volo et nostris et Patriae consulere, dum gloriam Patriae, quae suos sibi genuit, aluitque scriptores, in iis conservatum eo. Vellem, ut filii et nepotes, omnisque nostra Posteritas, postea quam viderint et legerint, quae Majores nostri magno cum labore commentati sunt, et non modicis sumptibus publici juris fecerunt:

et illi pro illustranda, commendandaque Patria ad paria saltem, si non ad majora audenda exsuscitentur. Volo sanguine, affinitate, familiaritate junctis, conterraneis, oppidanis, civibus, contubernalibus etc. continuum quadam animi solatium, et munus offerre, dum consanguineos, affines, familiares, in eodem secum solo prognatos, in eodemve S. Ordine professos, paucis: in uno libro, libros plurimos eorum, qui domi nostra scientias, bonas artes, et quod caput est, orthodoxam Religionem, pietaatem, morumque simplicitatem plurimum promoverant, conspectui objicio, quos possunt, cum libuerit, si non in originario opere, saltem inter Carnioliae Eruditos eorum nomina et merita in litterariam, politicamve, aut ecclesiasticam Rempublicam legere, ac de generatione in generationem deducere. Perjundum quippe est omni tempore amico, cum amici sui in se aliquo refriceretur elogio. Et de scientia quid? Ejus laus percutis est. Auctoresque plerisque post fumera magis in suis operibus vivunt, atque suspiciuntur, quam cum adhuc inter mortales degebant. Vel turpe non sit, in Patria vivere, et Patriam ignorare? Volo, ut plures in id incumbant magis, ut vel ipsi cruditis elucubrationibus Scriptorum Patriae numerum augeant, aut eos saltem, quos doctrinae et eruditio fama celebres norint, patrocinio, auctoritate ope suffulcent.

Volo, ut, quae rariora habentur, et reperinatur Scriptorum Patriae opera, si cui ad manus veriant, majore, quam hactenus cura conserventur dubitantibusque super his certam fidem faciant. Demum hoc labore volo, et intendo, ut cum exteris, tum conterraneis pateat, quam materiarum argumentorumve diversitatem scriptores nostri prosecuti sint: quantumque haec ad notitiam historicam, ad literariam, artis typographicae, bibliopolii publici, Religionis, Genealogiae, Politicae etc. progressum faciant. Volebam — mei pneumatis contentione succurrit aliquis dicens: volebam, ut omnis Patriota his libris suam instruat bibliothecam. Pace mea! et si hoc non velim, perbene gnarus: Bibliomaniam, infirmitatem esse plurimorum Eruditorum, seu potius eorum, qui hocce seculo erudit, et docti videri volunt ex eo, quod plurimos libros possideant. Ejusmodi generis infirmitate laborans suam felicitatem et consolationem gloriamque quaerit vel in sola possessione numerosae copiae librorum, non ad iis utendum, sed ad eos habendum, ut tantummodo ad ornandum cubiculum et conciliandam eruditio famam deserviant. Librorum Philautia, si prudentia et scientiarum spiritu non regitur, degenerat in maniam. Librorum possessio in bonum convertatur opportet: vel cum quis ipsus libris uti, eosque aestimare novit: vel dum pro aliis quoque habet, ut communis usui deserviant. Non male igitur cludi potest, si in tale aliquod bonum instructa non sit Bibliotheca alicujus, quod plurima pars numerosae collectionis librorum sit mediocre usus, ni plane valoris nullius: et is, qui sic, sine gustu, sine respectu, sine usu

libros colligit, infallibile signum manifestat, in quo ejus exiguum spiritum nosse licet. Haec mania tanto major sit, si ejusmodi libri, qui nec absolute, sive in se; nec respective utiles sunt, coagmentantur, tamquam raritates, aut curiositates laudantur, admirationi exponuntur: eos autem nemo prudens, et sapiens legit, aut legere avet. Bibliopolae et antiquarii apud similes maniacos optimum pretium emungunt. Qui ex bibliotheca sua proficere desiderat, multas debet observare cautellas, singulariter attendat ad singulos libros, qui ubique non reperiuntur, et qui ad suum usum deserviunt.

Jam redeo, unde me ista objectio avocavit et Bibliomania. Volebam secundum varietatem materiarum scriptores dispergiri: sed, quia eo ordine in mea Encyclopaedia Scientiarum et Artium et colligo, eos heic, omnium gravissimo ordine alphabetico exhibere malui ita simpliciter, ut nulli pondus adderem, nulli pretium demerem: abstinerem a crisi, de qua, ut de gustu, nec duo facile, idem formant judicium, praeprimis morosi parluum suorum defensores, qui, quidquid ex eorum capite, vel manu prodit, Palladem esse putant: ex alieno non nisi bubones posse prodire; cum non raro contra eveniat, quod alterius partus sit Palladis progenies, eorum autem generatio, bubonis pullus, in quo sibi tantum complacent. Plebejis etiam, quod lixae coquunt, omnino sapit: dissipiunt delicata alias et exquisita de mensa Principum bellaria. Robustiores et nutrientes ruricolarum dapes horret Nobilium palatum. Qui secundum carnem sunt, quae carnis sunt, sapiunt; qui vero secundum spiritum sunt, quae sunt spiritus, sentiunt. Rom. 8, 5. scribit S. Paulus. Ita potiores, ut hominum fert conditio, auctores sui genii, et palati habent laudatores vituperatores alieni, non raro sine judicio discretionis et proprii argumenti. Diversa diversos juvant. Trahit sua quemque voluptas, sicut ad agendum, ita et ad scribendum: sicut ad probandum, ita ad respuendum: quin tamen inde necessario consequatur, cibum appositum nullo parto ad alendum aliquem conducere.

Satis ista! Haec ego tentavi, non uno momento impulsus ad tentandum praestandumque. Quod horum non probatur? Tentet post me aliis hoc ipsum serius, sed perfectius efficere. Deus ejus labores secundet. Mihi sufficiat, Scriptores Carnioliae, quos colligere potis eram, enumerasse primum. Sufficiat, sat superque sufficiat mihi, si iste conatus meus vel partem approbationis apud exteros tulerit, quam ejusmodi specimina aliarum Nationum apud Nostrates retulere. Dixi.

# Bibliothcae Carniolicae

## ALPHITHECA.

### Scrinium I. sub Littera A.

**P. Abraham a S. Clara** e nobili Suevorum de Megerle generc Augustinianus Discalceatus sub gloriosiss. Imp. Leopoldo I. et Josepho I. Aulae Ecclesiastes famosissimus, ingenio, opere et scriptorum varietate aequa, ac numero clarus, cuius facetosam in libris severitatem etiamnum mirantur multi, quemadmodum aevi sui auditores omnes maximi fecerant. Et ipse cl. Wolfius pridie mortis suae teste Chronologo opere periodico Dni. Weckherlin. Tom. I. n. 2. Francoford. et Lips. 1779 in 8. edito pluribus primae nota philosophis fassus est: „Patrem Abrahamum omnibus philosophis tantum antecessisse, quantum ejus notiones et cognitiones perfectiores et multipliciores erant prae illis. Hinc major erat et inter nos.“ In laudem inclytæ nationis Carnioliae in aulica P. P. Augustinianorum Discalceator. ecclesia Viennæ panegyricum dixit, qui sumptibus nationis Carnioliae p. t. Viennæ commorantis typis percussa fuit sub hoc titulo:

„Redliche Red für die löbl. krajnerische Nation in Wien zu Ehren ihrer H. H. Patronen Hermagoræ, Fortunati, Achatii etc.“ Wien bey Joh. Georg Schlegel 1705, in 4.

**Achatschitsch** (Joan. Andr.) Labacensis dum ad S. Stephani Viennæ AA. LL. et Philosophiae Doctor crearetur, in praesentes distributasunt:

„Problematæ polemico-moralia de re militari.“ Vien. typis Ignatii Voigt 1711, in 12.

**Acta et Decreta synodi Dioecesanae Pistoriensis** a 1786 cum Prologo galeato. Part. II. apud Henr. Korn, bibliopolam Labaci, 1791.

**Affectus Cordis** (Piissimi in Deum) laudantis, poenitentis, humilis, gratias agentis etc. pro exercitiorum spiritualium via purgativa, illuminativa et unitiva ex S. P. Augustini confessionibus singulariter delecti ab aliquo Augustiniano Discalceato Romae primum, dein Pragæ, jam Labaci typ. Joh. Thadæi Mayr 1684, in 8. editi.

**Aleander** (Hieron.) junior (inepte a quibusdam Alexander scribitur) Forojuljensis, Mojae in Istria natus, comitatus erat Cardinalem Barberini in Gallias. Ex ejus calamo profluxerunt: a) Discorso sopra la impressa degli Academicci Umoristi. Romæ typis Mascardi 1611, in 4. b) Refutatio Anonymi (Jac. Gothofredi) de suburbicariis Regionibus, et dioecesi Episcopi Romani. Lutetiae per Cramoysi 1619, in 4. c) Navis ecclesiam referentis symbolum in veteri gemma annulari insculptum explicatione illustratum. Romæ

per Corbolletum 1626, in 8. *a)* Difesa dell' Adone del Marini contra l'occhiale di Tomaso Stigliani. Venet. 1629, in 12. *e)* Explicatio antiquae tabulae Heliacae marmoreae Solis effigies symbolisque exculptae. Ext. in Graevii thesauro antiq. romanar. Tom. 5, p. 702. *f)* Additamentum ad explicationem antiquae inscriptionis Scipionis Barbati. Ext. apud Sirmond. Tom. 4, p. 597. *g)* Carminum liber ext. cum carminibus trium fratrum Amaltheor. p. 191. *h)* Epistola VI ad Joann. Morinum de Siclis Samaritanis, ext. in Morini antiquit. Eccles. Oriental. p. 142. *i)* Additiones ad Ciacconium de vitis Pontificum, ext. in Ciacconio. *k)* Ode ad Lambertum Althanum Salvaroli Comitem ext. cum carminibus Althano. p. 67. *l)* Commentarius super institutiones Caji. *m)* De suburbicariis Regionibus contra Salmasium. — Vide Baillet jugem. sur les Poëtes. J. N. Erythraeum Pinacoth. I. Baille et Joecheri lexicon Eruditorum. Caspar de Simonibus Aleandro funebri oratione, quae Parisiis 1636 typis prodit, parentavit 31. Debembris 1631. — Alter

**Aleander** (Hieronym.) Senior Episcopus Brundusinus et Cardinalis, ad diversas Principes Papae legatus, ex eadem prosapia in Istria oriundus itidem varios tractatus scriptos reliquit. De his sub prelo prodierunt:

*a)* Dictionarium latino-graecum. Parisiis 1512, Fol. *b)* Poemata ad Julium et Neaeram leguntur in Deliciis Poetarum Italorum. Tomo I.

**Altmann** (Carolus) Labacens. primum Pharmaceutices studiosus Labaci, dein Medicinae Doctor Vienae creatus, jam Cremsiae in Austria Caesareus Physicus edi curavit librum, qui inscribitur: *a)* An gens hebraica olim Medicinam de industria coluerit et promoverit. Viennae 1765, in 4. *b)* Analysis Plantarum antiscorbuticarum et tentamina, num in iis sal alcal. praecexistat. Viennae 1766. 8.

**P. Amandus** Graecensis Capucinorum Guardianus et concionator Germanicus Labaci dixit, et publicae luci commisit orationem funebrem:

„Nachklang der Tugend. Eine Leichenpredig nach Ableben Eberhardi Leopoldi Ursini Grafen von Blagaj etc. Landesverwaltern in Crain, welcher diese Welt gesegnet den letzten Maj. 1680, bey dessen in der hohen Thumb-Kirchen S. Nicolai gehaltenen Leichenbegängnuss.“ Layb. bey Joh. Bapt. Mayr. 1680. 4.

**Amaseus** (Pompilius) filius sequentis fuit Bononiae Professor linguae graecae, ab eo habentur:

*a)* Oratio de Bononiensium scholarium exaedificatione. Bononiae per Joan. Rubeum 1563, in 4. *b)* Fragmenta, libri VI, Polybii ab eo in latinum translata.

**Amaseus** (Romulus) Utinensis, 1521. Professor latinae et graecae linguae Paduae. Ejus scripta sunt: *a)* Epistolae duae, quae ext. in epistolis clarorum virorum, pag. 80 et 100. *b)* Epistola ad Guilielum Pelicerum ext. in epistolis Bruti, pag. 247. *c)* Orationes. Bononiae per Rubeum 1546, in 4. *d)* Oratio in funere Pauli III. Bononiae 1563, in 4. *e)* Transtulit Pausaniam. Hanoviae per Wechelios 1613, in Fol. *f)* Libros Xenophontis, de expeditione Cyri in latinum. *g)* Scholae II de ratione instituendi editae sunt, attamen eos nondum vidi. *h)* Libros II de dignitate linguae latinae adversus Hetruscos in MSS. reliquit. † 1552 Julii III. Papae Secretarius.

**Ambschel** (P. Ant.) Ungari Exjesuitae, AA. LL. et Philosophiae Doctoris, ac Canonici Petinensis, Caesarei Regii publici ac ordinarii in Academia Labacensi primum, dein in Universitate Viennensis Philosophiae Professoris, Academicici Operosi Labacensis:

*a)* Joseph v. Herbert Abhandlung von der Federkraft des Wassers etc. ex latino. Layb. mit Eger'schen Schriften 1778, in 8. *b)* Dissertatio de centro gravitatis in subsidium suorum discipulorum. Lab. apud Eger 1779, in 8. *c)* Dissertatio de motu. 1780. Lab. in 8. *d)* Predigt an dem Festtage des heil. Antonius von Padua. Wien, gedruckt mit Schmid'schen Schriften, gehalten zu Laibach in Krain 1782, in 8.

**Amigoni** (Franc. Joann. de) Carnioliae Provincialis, Caesareo-Regius Postae Praefectus Labaci, agrariae Societatis in Carniola membrum publico communicavit:

„Oekonomische Anzeigung, Versuch und Abhandlung von einer Art Brodt zu backen, mit weissen, süßen Rüben, die man unter das Waitzen-, Rocken-, Heidel- oder Hirsemehl mischet, ext. in wöchentl. Kundschachtsblatt des Herzogthum Kran. a 1775.“ Laibach bey Eger, in 8. pag. 209.

**P. Amos**, ordinis hospitalitatis S. Joannis de Deo in hospitali Labacensi confessarius suppresso nomine edi fecit:

„Orakel, oder die Antwort der ägyptischen Wahrsager auf 36 der seltsamsten Fragen zur Befriedigung der Neugierde für Jedermann.“ Layb. bey J. Fried. Eger. 1793, in 8.

**Androcha** L. B. de Andros (Franc. Ignat.) inter Academicos operosos Labacenses dictus: Redivivus, et inter Academicos Parmenses dictus: Mollis: accinuit:

„Carmen aggratulatorium Perillustri ac Eruditissimo D. Joanni Gregorio a Thalberg, vetussimae Academiae Gelatorum Bononiae“ etc. ext. in Thalbergi Epitome rerum Labacensium. Lab. Formis J. Georg. Mayr 1714, in 8.

**P. Anselmus** a S. Elisabetha Viennensis Augustinianus Discalceatus, in seculo Warther cognominatus, Labaci Lector, dein Prior, jam Viennensis conventus aulici Prior, ac Provinciae Germano-Bohemicae Definitor p. t. sui Prioratus Labacensis conscribere coepit:

a) Historiam Ordinis Augustinianorum Discalceatorum, et alia quaedam scholastica MSS. sed hactenus edidit duntaxat: b) Doctrinam catholicam in sistema redactam, nova, concina, facilique methodo, juxta naturalem rerum, et historiae sacrae ordinem distributam, hodiernoque usui accommodatam. Vien. typ. a Ghelen 1786, in 8. maj. suppresso nomine.

**Apes academicæ** (sowohl das gedruckte Exemplar als die auf der k. k. Theresian. Bibliothek befindliche Original-Handschrift hat **aCaDeMICaE**) operosorum Labacensium, sive institutum, leges, scopus, nomina et symbola novae Academiae sub apum symbolo Labaci adunatae, orbis litterario exhibitae. Labaci ex typographeo Majrano 1701, 4.

**Apfaltrer** (P. Ernesti) Carnioli e S. J. AA. LL. et Phil. ac STD. et p. t. Senioris, atque Consistorialis Universitatis Viennensis, jam Reg. Seminarii S. J. SS. Rogatiani et Donatiani, ac subin Rectoris collegii Labacensis:

a) Civicum Augustae Viennensium armamentarium. Viennae 1740, in 8. cum figuris. b) Scriptores antiquiss. ac celeberrimae Universitatis Viennensis ordine chronologico propositi. Pars I. Seculum I. produxit Viennae typis Kaliwod. 1740, in 8. Continuarunt P. Cajetanus Rechbach e S. J. Carinthius, et P. Dolenz, quem quaere sub lit. D.

**Apfaltrer** (P. Leopold. e L. B. de) Carniolus Grünhofens. S. T. Baccalaur. in Lyceo Clagenfurtensi Caesarei Reg. publ. et ordin. Mathematum Professoris, ac sublata Soc. Jesu Agrariae in Styria, Carinthia et Carniola Societatis membris:

a) Ueber das Verhältniss der Wiesen zu den Aeckern in Kärnthen, eine im J. 1766 gekrönte Preisschrift. b) Vergleichungstafel der altkärntnerischen Maassen und ihrer Preise mit den neu österreichischen und ihren Preisen. c) De motu Rhombi conici dissertatio. Klagenf. 1772. d) Abhandlung vom Drucke der Gewölber auf ihre Seitenwände. MSS.

**Apotheker-Ordnung** des löbl. Herzogthums Krain, neu aufgerichtet. Laybach durch J. Görigen Mayr, landschaftl. Buchdrucker und Buchführer. 1710, in Fol.

**Aquilejense** antistitum catalogi, quos Galliae christianaे inseruerunt Santmartani fratres, et Wolf. Lazius reipublicae Romanae commentario.

**Aquilejense** concilium contra Palladium et Secundianum, episcopos Arianos a 381, cui Abundantius episcop. Trident. et 387 S. Philastrius episc. Brixensis inter caeteros interfuit. Lege Labbeum ex collectione collecti. Tomo II, p. 1163 edit. Parisin 1715, in Fol. b) An. 553. Labb. Tomo VI, p. 419. c) Conciliabulum A. 698, ibid. Tom. VIII, p. 103. d) A. 1185 apud eundem Tom. XIII, p. 651. e) A. 1216 ibid. p. 1031. f) A. 1339 ibid. Tom. XV, p. 533. g) A. 1409 ibid. Tom. eod. p. 1104. h) A. 1596 sub Clemente VIII. Pontific. et Patriarcha Barbaro. ibid Tom. XXI, p. 1367.

**Aquilejense** Missale excusum Venetiis 1517, in officina Petri Lichtenstein. Iterum Venetiis 1519, apud Gregorium de Gregoriis. Pariter et Breviarium ac Rituale Ecclesiae Aquilejensis.

**Aquilejensium** (de Numis Patriarcharum). Venetiis impressit Pasquali 1747, cum figuris in 8.

**Aquilejensis** Synodus, vide Synodus sub lit. S.

**Arbor** genealogica lineae tantum rectae de Patre in filium descendens excelsac familiae Auersperg ab an. Chr. 1036 sub divinis auspiciis usque ad hodiernum diem nunquam interruptae. Lab. typ. Egerianis 1776, in Fol. ejus MSS. an. 1657 per annos septingentos in Fol. habetur Labaci in Bibliotheca Principis ab Auersperg.

**Arquati** (Joan. Franc.) Med. Doct. Tergestini: a) Medicus reformatus. Venet. 1608. 4. b) Propugnaculo della Peste. Trieste 1626, in 4.

**Ars metrica**, seu ars condendi eleganter versus. Lab. 1679, in 12.

**Asquinus** (Basil.) Utinensis Clericus Regularis S. Pauli typis prodire fecit: „Cent ottanta, e più Vomini illustri del Friuli.“ 1735.

**Atthems** (Carol. Mich. Dei et Apostolice sedis gratia primi Archiepiscopi Goritiensis e Comitibus ab) Abbatis S. Petri de Rosacco et Topolza, insignis Collegiate Rudolphiwerdens. Ecclesiae Praepositi S. C. R. Ap. utriusque Majestatis actualis intimi Consiliarii:

a) Epistola Pastoralis ad Parochos, Cooperatores et Curatos suae Dioecesis Goritiensis. Ex typographia Archiepiscopali per Joannem Tomasini 1762, in 8.

b) Synodus Provincialis 1768 die 15. Oct. cuius acta reservantur MSS. in archivo Goritiensi. Verba concilii Provincialis Mediolanensis III. ad 1573 a S. Carolo Borromeo celebrati identidem suis parochis in conferentiis et visitationibus canonicis ingeminabat primus Archiepiscopus Goritiensis. Episcopus (etiam parochus ajebat) id quod vel ab initio nascentis (suae) Ecclesiae institutum fuit, ut rerum Episcopali (Parochiali) studio curaque gestarum monumenta existerent, congeri diligentissime curet, tum singulorum, qui praecesserunt

nomina, genus et pastorales eorum actiones in librum certum conferri curet, ut eorum memoria conservetur, et quae ab iisdem acta vel instituta sunt, ad aliquam ecclesiasticae disciplinae normam perpetuo usui esse possint, atque adjumento in illa ecclesia bene gerenda. Obiit veneranda memoria dignus A. 1774.

**P. Avellinus** Capucinus, ordinarius concionator germanicus in Ecclesia ordinis Labaci imprimi fecit:

„Rede auf den dritten Sonntag nach Pfingsten, bey Gelegenheit des jährlichen Titularfestes einer hochlöbl. Bruderschaft Redemptoris Mundi, dabey zugleich das vierzigstündige Gebeth bey ausgesetztem hochwürd. Gute zur schuldigsten Danksagung der vor 183 Jahren abgewendeten Pestseuche gehalten wurde zu Laibach in der Domkirche.“ Mit Genehmigung der Wiener Censur 1782, in 8. Ad calcem hujus concionis legere est interdictum episcopi Labacensis Caroli ab Herberstein, quod hujus concionis causa in concionatorem evibravit.

**Averoldi** (Alto bellus) episcopus Polae, seu Juliae Pietati, J. U. D. variis legationibus perfunctus, interfuit Concilio Lateranensi A. 1512, sub Clem. VII. qua Prolegatus Panoniae † 1532, praecolla sua scientiae monumenta relinques:

- a) De bono Episcoporum regimine libros X.
- b) Commentaria Vitae Christianae. Vide Joecheri Lexicon Eruditorum.

**Auersperg** (Raymund. Comes ab) Praepositus infulatus Metropolitanae Ecclesiae Labacensis dixit: Rede bey der feyerlichen Installation Sr. hochfürstl. Gnaden des Herrn Erzbischofs zu Laybach aus dem hochfreiherrl. Hause v. Brigido etc. etc. Gehalten am 8. Juni 1788. Mit Merkischen Schriften in Layb. Aliis Episcopis hactenus in eorum installatione dicta erat oratio latino: hoc, ut tempori serviretur, primo Archiepiscopo dicta est germanico idiomate.

**Auersperg** (Wolfg. S. R. I. Comes ab) in publica sua ex universa Philosophia disputatione in Academia Labacensi in praesentes distribuendum commisit librum, cuius titulus est:

Orbis lusus. Graecii 1659 in 4. Quem laudat Valvasor in suo Chronico.

**Auersperg** Genealogiam vid. supra Arbor Genealogica.

**Auserlesenes Handbüchlein zum Nutzen und Trost aller einverleibten der löbl. Bruderschaft unter dem Schutz der heil. Jungfrau und Mart. Ursulae, ein frommes Leben und sel. Tod zu erlangen, aufgerichtet in der Kirche bey den WW. EE. geistlichen Jungfrauen der Gesellschaft S. Ursulae in Laybach. Bey J. Georg Mayr 1726. Zugeeignet der W. Edel gebohrnen Fr. Fr. Annae Catharinae v. Schellenburg, gebohrnen Hofstetterinn, als gnädigen Frau Stiffterinn, in 8.**

**Augustiniani** Discalceati (Anonymi) vid. supra Affectus Cordis.

b) Homilia Germanica de S. Martyribus: Maximo, Nicephoro, Quirino Carnioliae patronis praefixo textu: aMice asCenDe sVperIVs. Luc. 14. Ms. servatur in Biblioteca Caesarei Conventus Nostri Parte V. concionum missellan. concio 24. inscrinio G. nro. 326.

**Azelt** calcographus quasdam icones in chronico Valvasorii excudit Wagenspergae in Carniola ad A. 1680. Ubi adest WD. est: Weichardus Delineavit.

**Aylini de Maniaco** (Joan.) Notarius scripsit Historiam Belli Forojuliensis ex codice Camilli Manini, quae ext. in Addit. P. Rubeis, p. 44.

## BETITHECA.

### Scrinium II. sub Littera B.

**Bagellardi** (Pauli) Fluminensis Med. Doct.

- a) De aerumnis infantium. Venet. 1487, in 4.
- b) De morbis puerorum. Lugduni 1538, in 8.
- c) Parastasis de prandii et coenae ratione. Joecher in Lexico.

**Bageus**, aliis Bagnus, etiam Bagnoni (P. Leonard) Carn. Mitterburgensis S. J. Viennae Philosophiae et Theologiae moralis: Graecii vero S. Scripturae Professor, Fluminii et Zagrabiae Collegii Rector edidit suppresso nomine:

„Manuale Sodalitatis immaculatae conceptionis B. M. V. Viennae in Caesareo et Academico S. J. collegio erectae et confirmatae.“ Viennae 1625, typ. Georgii Gelhaar. Laudatur a Valvasorio in Chronico Carnioliae libr. VI. pag. 352. Est mortuus 1650.

**Banes** Parochus Tolmajensis dixit Carnolicam concionem, quae Graecii in germanicum versa est sub hoc titulo: „Rede super 4. Reg. 19. 19. Kraynerisch vorgebragen am 30. März 1794 in der Landesfürstl. Pfarr Tolmein, bey Gelegenheit des dreytägigen öffentlichen Gebeths für die glückliche Eröffnung des heurigen Feldzuges gegen die Neufranken.“ Grätz bey Michael Ambros 1794, in 8.

**Barbaro** (Daniel Franc.) XCVIII. Patriarcha Aquilejensis, insignis Mathematicus, interfuit concilio Tridentino. De quo habemus:

- a) Commentaria in V. Voces Porphyrii, seu Isagogen. Venet. apud Aldum 1542, in 4.
- b) Commentaria in III libros Rheticorum Aristotelis ad Theodecten. Lugduni per Sebast. Gryphium 1554, in 4. Quos sequens Hermolaus, ex fratre nepos, in latinum transtulit.
- c) Dialogo della Eloquenza, quem publicavit Hier. Ruscelli. Venet. per Valgrisium 1557, in 4.
- d) Commentaria in Vetrivium. Venet. per Franc. Francisci 1567. Fol.
- e) Dialogi Speronis Speronii. Venet. 1569.

*f)* Constitutiones Synodales in synodo diaecesana Aquilejensi, habita in terra Patriarchali S. Danielis. Venet. apud J. Anton. Rapazetum 1596, in 4. Item Utini typ. J. Bapt. Natalini 1598.

*g)* La pratica della Perspectiva.

*h)* Catena Graecorum Patrum in 50 Psalmos latinitate donata.

*i)* Lettere a Frederigo Padoaro, ext. nelle Lettere raccolte dal Porcacchi, pag. 224.

*k)* Lettere H. ext. nella nuova scelta di lettere lib. I. pag. 24 et 121.

*l)* Relazione del stato del contado di Gorizia, e Capitanato di Gradiška, della Diaecesi di Aquileja, fatta al Sigre Cardinale Spinola da Udine VII. Agosto 1593. Ms.

*m)* Constitutiones promulgatae ab Ilmo. et Rdmo. DD. Francisco Barbaro, Dei et apostolicae Sedis gratia Archiepiscopo Tyri, coadjutore Aquileiae et Visitatore Apostolico in publica congregazione Goritiae habita. Ultini typ. J. Bapt. Natalini 1593.

*n)* Decreta promulgata in Diaecesana Synodo Goritiae habita Nationis Germanicae et Slavonicae Diaecesis Aquilejensis Anno Dni. 1600, die 2. Junii. Typis Utinensib. Natalini, in 4. † 1569.

**Barbarus** (Hermol.) Patritius Venetus, Aquilejensis Patriarcha, elegantiarum graecae et latinae linguae scientissimus, vere magnus ac dignus homo judice Erasmo in Cicer. qui non solum Italiam, verum etiam omne seculum hoc nostrum illustravit: ab Innocent. VIII. Patriarcha Aquilejensis designatus, sed a Venetis bonis spoliatus et exilio multatus, † 1494.

Praeter Philologica, et alia, mihi non visa typis edita, conciones sacras ejus Patavii apud PP. Augustinianos MSS. extare testatur Joecheri Lexicon Erudit. et praememorata in Aristotelis Rheticorum libros latine redditos, ac Orationem ad Fridericum Imper. et Maximilianum Regem Romanor. inter scriptores Germanicos Freheri Tomo II, pag. 185 reperi.

**Barbo** (Marci) J. U. D. Patriarchae Aquilejens. et A. 1457. Cardinalis, demum Romae † 1490:

*a)* Relatio Legationis in partibus Septentrionalibus.

*b)* Decreta.

*c)* De Caelibatu libr. II.

*d)* Epistolae. *e)* Orationes.

*f)* Gennadii responsiones ad Machometum vertit in latinum, sicut et

*g)* S. Dionysii Areopagitae librum de Divinis nominibus, quae omnia laudat Joecherus in suo Lex. Erud.

**Barbolani** (Jos.) e Soc. J. vid. Martinuzi sub litt. M. et Rerenberg sub litt. R.

**Bashtiantshitsch** (Barthol.) Carniol. Alumnus Episcop. Seminarii generalis Labaci, in Carniolicum vertit: Katholshku poduzhenje od teh sedem Sakramentov. Perve tajl od s. Kersta inu s. Firme. Labaci apud Ignat. Kleinmajer 1783, in 12.

### 5 Bashtiantshitsch (Matth.) Carn. scripsit:

*a)* In vexillum Hassan Posniensis (olim Christiani, Itali, Monachi S. Benedicti et Subdiaconi, sed Apostatae, acerrimique Christi Dei, ac nominis Christiani, et harum partium hostis) ad confluentem Savi et Colapis sive Culpa prope Sisseck arcem, a nostris 22. Junii, qua festum SS. Achatii et sociorum ejus MM. Carniolae Patronorum solenni ritu pro miraculosissima hac victoria celebraatur, glorioissime captum Anno 1593. Carmen cleiacum, Vid. Valvasor Chronic. lib. XV. pag. 534, ubi plura ejus carmina recitat.

*b)* Carnioliae victoria ab Hassan Bassa glorioissime reportata 22. Junii 1593. Carmine heroico decantata 1629.

**Basselus** (P. Franc.) Forojuliensis Gradiscanus e S. J. † A. 1680 reliquit: Psalterium Davidicum concordatum. Vide Alegambe in Bibliotheca S. J.

*5a* **Bassar** (P. Bartholomaeus) Carn. e S. J. conciatoris Carniolici ordinarii in Cathedrali S. Nicolai Labaci. Conciones juxta libellum exercitiorum S. P. Ignatii, id est: Pridge etc. in lingua Carniolica. Labaci typ. Adami Friderici Reichhard 1734. 4.

*6* **Bauzer**, sive Bautscher (P. Martini) Carn. e S. J. quem laudat Valvasor lib. VI, p. 358 et alii:

*a)* Panegyricus zu Ehren Ihrer Röm. Kais. Majestät Leopoldo Augusto, als S. k. M. im Jahr 1660 Dero Erb-länder allernädigst besuchte. Laybach in diesem Jahr.

*b)* Historia Rerum Noricarum et Forojuliensium, seu Annales Norici ab An. 1331 usque ad Ferdinandum II. per X. libros deducti, MSS. quo mors festina eum publici juris fieri non permisit. Vixit vitam valde religiosam medio seculo XVII, Religionique, quae fulcrum et moderatrix Status politici, Historiaeque comes esse debet, primas semper tribuit. Ait enim Plato humanus (Divini verba ex industria non recito) lib. 10, de Leg.: Omnis humanae societatis fundamentum convellit, qui Religionem convellit.

**Beaziano** (Jul. Caesar) Ordinis Jerosolymitani Commendator de Japidia, Comes Istrianus, heraldicae studiosus edidit:

*a)* Araldo Veneto. Venet. per Nicol. Pezzani 1680, in 4.

*b)* Del gran Blasone dei Nobili Veneti. Perfectiore editionem facere meditatus, piis desideriis immortuus est. Nihilominus hoc Ms. in rem suam bene usus est Don Casimiro Freschotii.

**Beckmann** (Joann.) Oeconomiae Prof. ordinarius, Regiae Societ. Scientiarum, Caesareae Academiae Curiosorum; Societatis Agrariae in Carniola etc. membrum, scripsit: Beantwortung der von der Laibacher Agriculturgesellschaft aufgegebenen Preisfrage: Welche die besten Nebenarbeiten sind für die Landleute? Quod operibus dictae Societatis insertum est. Laybach beim Eger 1779, in 4. maj.

**Bellarius** (Ambros.) scripsit:

Contra Anabaptistas 1734, in 8. Hoc opus in Ms. servatur in Bibl. Principis ab Auersperg Labaci.

**Bellini** (P. Julius) Goritiensis e S. J. † 1619.  
Ante ingressum Societatis jam ediderat:

Vitam et mortem Caroli Francisci Breineri. Vid. Joecher.

**Belloni** (Antonius) Utini munere Notarii fungens  
conscriptis ex variis Tabellionicis:

Vitas Patriarcharum Aquilejensium, quas luce dignissimas publici juris fecit Muratorius Tomo XVI. Scriptorum Italiae, et in Marco Grimano Patriarcha desinit.

**Benaglia** (Joan. de) Comitis de Caprara ad Turcas Legati Secretarius posteriorum memoriae commendavit: Reisebeschreibung von Wien nach Constantinopel des Grafen Albrecht v. Caprara R. K. M. extraordinari-Gesandten. Frankfurt 1687, in 8. Quod Itenerarium primo in Italica lingua scriptum prodiit. Venet. 1685, in 8. et recusum fuit cum sequente epigraphe: Relazione del viaggio fatto a Constantinopoli e Ritorno in Germania dello Sigre. Conte Caprara dell' Imperatore come Internunzio straordinario, e plenipotziario per trattare la continuazione della tregua.

b) Historische kurze Beschreibung aller merkwürdigen Begebenheiten, welche sich in Teutsch-, Wälsch- und Ungarland von Anfang bis zu End des abgewichenen 1704. Jahrs durch die Macht der Siegreichisten Waffen I. R. K. Maj. etc. ereignet und zugetragen. Wien 1705, in 4. cum fig. symbolicis.

**Benignus** (Rdmus. Simon) Episcopus Modrusensis interfuit Concilio Lateranensi et dixit:

Orationem de Schismatibus seculi postremi, promissa toties Ecclesiae Reformatione et bello Turcis inferendo, quae cum epistola dedicatoria ad Bern. de Frangipanibus extat in libro Conciliorum Labbei.

**Berchtold** (Franc. Ign. Ant. L. Baro a) Styrus Slavo-Graecensis dixit orationem panegyricam intitulatam:

Efflges aCaDeMICI Operos: sive Divus IVO sibi, atque aliis apis operosa, quem celebravit coram Inclito Collegio Juridico Labacensi, in Eccles. S. Jacobi Collegii Archiducalis S. J. panegyrico Sermone edito typis Labaci per Joan. Georg. Mayr 1705, in 4.

**Bergordnung** für Krain und Görz 1577, in Fol.

**Bertoli** edidit librum:

Le Antichità d'Aquileja profane e sacre. Venet. 1739. Fol.

**S. Bertrandus** ex nobili genere de S. Genesio, diaecesis Caturicensis oriundus, J. U. D. ad S. Palatii in aetate 17. annorum causarum auditor, Aquilejensis Patriarcha, Martyrio clarus, cuius

Epistola ad Guillelmum Decanum Aquileensem extat in Bolland. Tomo I. mense Junio, pag. 783 et in Italia Ughelli Tom. V. col. 103, legi potest: item in P. Rubeis Monument. Aquilej. Tom. I. cap. 88.

b) Patriarchae Bertrandi synodalia Concilia.

**Beschreibung** (Physicalische) des Herzogth. Krayns, Istrien, und zum Theil der benachbarten Länder. Auctore anonymo et mihi ignoto. Leipzig 1778. Theile H. 4.

**Bigarella** (Hieron.) Utinensis dixit et typis commisit: Orationem infunere Rdmi. in Christo Patris D. Pauli Bizantii, Episcopi Catharenensis, et in tota Diaecesi Aquilejensi Suffraganei, et Vicarii Generalis, habita Utini in majore Ecclesia die 4. Martii 1587, typis Utinensis 1787.

**Billichgratz** (Phil. Gotthard L. B. a) Academicus Labac. dixit orationem inseriptam:

Syngraphe Eucharistica magno Justitiae Advocato D. Ivoni, Tutelari suo ab Inclito Collegio Juridico Labacensi demississime oblata, panegyrica dictione celebrata anno qVo InCLYII CoLLegII IVrIDICi LabaCensIs pletas novIs DIVo tVteLarI honoribVs parentaVerat. Labaci ex typographeo Mayriano. 4.

**Blagay** (Joan. Nep. S. R. I. Comes Ursini a) Carn. Weissensteinensis, Caes. Reg. Consiliarius in Carniola, et supremus Viarum Director, socius Agrariae in Carniola Societ. cui porrexit :

Beantwortungsschrift über die von der k. k. Gesellschaft des Ackerbaues und der nützlichen Künsten in Herzogthum Krain aufgestellte Preisfrage: Die Vereinbarung der unterthänigen Dorfbesitzungen unter einer Grundobrigkeit betreffend, welche den 20. Wintermonath 1770 mit dem Accessit beehret worden ist; extat inter Opera Societatis 1774. Labaci 4. editis.

**Blagay** (Stephanus Ursini Comes a) Carn. Weissensteinensis etc. imprimi curavit librum cum inscriptione: Quaestio politica ex Cornelio Tacito. Argentinae 1616, in 4.

**Blagay** (Weichard Leop. Ursini S. R. I. comes a) Carn. S. C. M. Ephebus, et Leopoldus Ferd. S. R. I. comes a Kobenzel Artium LL. et Phil. Doctores creati, quando prodidit: Folium Viennense Austriacis Victoriis Laureatum. Viennae apud Susan. Cosmerovii vid. in 4.

**Bohoritsch**, vulgo Bohorizh (Adami) Carn. et Evangelicae scholae Labaci Rectoris,

Arctica horulae subcisiae de Latino-Carniolana litteratura, ad Latinae linguae analogiam accommodata; unde Moschovitiae, Ruteniae, Polonicae, Bohemicae, Lausatiae linguae cum Dalmatica et Croatica cognatio facile deprehenditur. Witembergae. Anno MDCCCLXXXIV, in 8.

Dedicatione directa ad Illustrum Styriae, Carinthiae et Carnioliae Procerum filios, universaque equestris ordinis ingenuam juventutem. Datum Witembergae in Saxonia ipsis Calendis Januarii Anno ClOIOXXCIV.

**Bona** (Joan.) S. R. E. Cardinalis reimpressa manu ductio ad coelum. Labaci 1629, in 32.

Ejus brevem methodum ad Deum se elevandi, in Carniolicum vertit Redeskini; vid. sub Lit. R.

**Bono** et Bonomi (Petrus) Istrianus civitate Pola (Julia Pietate) oriundus, Caesareus primum Protonotarius, dein Episcopus Tergestinus, multum in perscrutandis naturae arcanis laboravit, scripsitque :

a) Epistolam ad Rdnum. D. D. Mathaeum Lang, Eccles. Gurcensis Administratorem, Augustensis praepositum, S. C. Maj. Consiliarium. Argentorati 1530, in 4.

*b)* Epigrammata.

*c)* Epistolas varias. Teste Trithemio Nr. 823.

**Bonomo** (Andr. Joh.) Tergestinus, qui sub Academico nomine Ornitei latere voluit, edidit:

Orniti Lusanii dissertatione supra l' origine degli antichi Conti di Gorizia, in Trieste 1785. 8. in qua cl. Auctor singularia, ab aliis fere non observata, circa veram originem Comitum Goritiae ex charlis, et monumentis Aquilejensibus detexisse videtur, atque inter alia verisimilibus argumentis historicis evincere conatur, Comites Habsburgicos, Zaringenses, Andecenses, Goritienses, Dukes que Meraniae eadem ex stirpe prognatos esse. Lege cl. P. Gruber Piaristae supplement. Tom. III, p. 987.

**Bouhour** Christliche Gedanken auf alle Tage des Monats. Laybach beym Eger 1775, 8. ex Gallico translatum, in Carniolicum vero versum P. Marci Manuscriptum jacet apud eundem typographum Eger.

**Bratassevitz** (Andr.) Carn. Vippac. Med. Dr. edi fecit:

De expositione tentaminum, ac observatorum, circa remedia, morbosque varios versantium. Viennae 1779. 8.

**Brawn** (Eduard) in Carnioliam venit, curiosus mirabilia hujus Provinciae perscrutatus, atque, quia in ea aliquamdiu est commoratus, scripsit:

Relationem de fodinis Montanisticis in Foro julio, quae in Acta Anglicana A. 1669, p. 895. transsumpta fuit.

**Breckerfeld** (de) varia et notabilia sua manu de Carniola scripsit, quae Lienhard in Geschichte von Krain fideliter transsumxit.

**Bresnek** (Ant.) Beneficiatus Ecclesiae Saxenfeld, sub prelum misit:

Vezhna Pratika od Gospodarstva, v' katiri je najditi, koku be usaki hishni gospodar svoje hishne rezhi s' nuzam oberniti mogel. Labaci apud Eger 1789. 8.

**Bresnik** (Joan.) vid. Werneg sub litt. W.

**Breviarii** Romani supplementum juxta Decreta Innocentii Papae X. et successorum Pontificum usque ad A. MDCLXXXVII. Labaci typ. Joh. Thom. Mayr. 1687. 8.

*b)* Aliud editum est Romae 1688 litteris Glagoliticis in Slavonico idiomate.

**Brigant** (Franc.) Parochus in Ungrisbach prope Goritiam typis mandavit:

*a)* Sertum, in quo Marianae virtutes ex Litaniis Lauretanis de promtiae continentur et Aug. Imperatori Leopoldo I. dedicatum. Utini apud heredes Caroli Schirotti 1671, in 4.

*b)* Confutatio Novorum, asserentium B. V. Mariam non suis maestam tempore passionis Christi. Emendatior et completior editio. Ibidem 1671, 4. Prima editio meos hactenus oculos fugit.

**Brigido** (Pompejus L. Baro, jam S. R. I. Comes de Capitanus Commandans Tergesti, et Agrariae Societatis in Carniola membrum, exaravit: Erfahrungsmässiger Unterricht, Wie die Schafe durch gute Pflege zur voll-

kommenster Art gebracht, und bey solcher erhalten werden können. Extat in Operibus Agrariae Societ. Laybach 1774, 4.

**Brugler ad Herculsberg** (Joan. Romarici) Juriseli, Comitis Palatini Caesarei et Celsissimorum Principum ab Eggenberg Labaci Secretarii et Consiliarii:

*a)* Ars meum et tuum discernendi etc. Augustae Vindelicorum 1694, 8. inclyti Ducatus Carnioliae Proceribus ac Statibus dedicata.

*b)* Praxis Philosophiae Christianae ad perpetuam animi tranquillitatem. Aug. Vind. apud Koppmayer 1696, in 12. dedicata Seren. Ducibus. Celsiss. ac Rdmis. Principibus, Rdmis. Illustris. Excell. Perill. Illustr. Praenobil. ac generosis, Inclyti Ducat. Carnioliae Proceribus, ac Statibus etc.

**Brusati** (Val.) Carn. Med. Doctoris: Dissertatione de morbis feminarum. Viennae 1766. 8.

**Bucelleni** (P. Octavius) e S. J. AA. LL. et Phil. ac Theol. Doctor, ejusque in Moralibus Professor, et p. t. Inclytæ facult. Philosophicae Viennae Decanus spectabilis detulit orationem inscriptam: Orbis eruditæ anima, Virgo, Philosophorum Princeps, Diva Catharina, quam peroravit D. Augustinus Hirneys Logices auditor. Viennae typis Sim. Schmidii 1714, in Fol. Vid. et Corednig.

**Bucellini** (P. Thom.) Ordinis Praedicatorum S. T. Magister dixit et ad imprimendum dedit: Fünf Davidische Schlingen-Stein, das ist: eine Nationspredig auf die J. HH. MM. Achatium, Hermagoram, Fortunatum, Primum und Felicianum, welche von einer löbl. Nation des Herzogthum Crain absonderlich verehret werden. Wien bey Joh. Bapt. Schönwetter 1707, in 4.

**Budina** (Samuel) Labacensis floruit 1550, cuius studio et opera ad posteros pervenit:

*a)* Historia Sigethi, totius Slavoniae fortissimi propugnaculi a Solimano Turcarum imperatore M. D. LXVI capli, Christianisque erepti, per Mag. Samuelem Budinam Labacensem jam olim in latinum conversa, nunc vero ad novam editionem Schardianam denuo recognita, et emendata, extat in Schwandtneri Scriptoribus Rer. Hung. T. I. p. 723. Vienn. impressis, impensis Jo. Pauli Krauss 1746, Fol.

*b)* Historica descriptio castri Sigeth recuperati, quod Turcae Commandanti Comili Nicolao Zrini assultatoria vi, cum ejus vita rapuerunt, extat in Germania antiqua illustrata. Tom. IV, p. 2261. Hujus quoque meminere Simon Selanlus et Georg Koenig in sua Bibliotheca. Originalis Germanica editio jam pridem intercidit. Vix eam amplius alicubi reperies.

**Burchard** (Joan. Bapt.) Med. Doct. et Physicus Rudolphiwerdae evulgavit:

Commendatio thermarum Rudolphswethensium, teste Valvasorio lib. III, p. 378.

## CITHECA.

## Scrinium III. sub Littera C.

**Cagnaroni** (Caesar) J. U. D. conscripsit et publicavit: Statuta Inclytæ Civitatis Tergesti etc. Laudatur a Valvasorio lib. XI. Chronic. p. 598.

**Cajetanus** (Ant.) Aquilejensis Patriarcha, dein Cardinalis et Archidiaconus in Laterano, postquam scripsisset: Pro Ecclesiae Romanae Unione, ut habet Ughelius et † A. 1412.

**Caimus** (Euseb.) Utini in Foro julio natus, J. U. D. Canonicus Aquilejensis, post hac Episcopus Novae Foro-juliensis civitatis † A. 1640, et sui ingenii fructus reliquit:

a) Responso juris. b) Miscellanea. c) Tractatum de Retractatu. Joecher in Lexic. Eruditor.

**Caimus** (Jacob.) Utinensis J. U. D. scripsit:

a) Lucubrationes varias. Patavii per Pasquatum 1654, in Fol. b) De Dotibus. c) De substitutionum natura. d) De Legato et Fidei commissis. e) De jure accrescendi. f) De jure belli, et g) Dissertationem et epistolam gratulatoriam ad Clementem IX. Patavii per Trambottum 1678, in 8. et quaedam alia teste Joecheri Lexic. Eruditor.

**Caimus** (Pompej.) Eusebii frater natu minor. Med. Doctor, Philosophiae in Collegio Romano Professor, Gregorii XV. Archiater et p. t. pestis Titiani in Foro julio † 1631, cum Caesare Cremonio et Julio Cesare Lagala tricas habuit. Reliquit sequentia sui ingenii monumenta:

a) De calido inato. b) De febrium putridarum initii. c) De nobilitate. d) Parallelo politico delle Repubbliche antiche et moderne. Padova per Tozzi 1625, in 4. e) De sapientia et hominis natura, ext. in Responsis Liceti ad praesita per epist. T. III. p. 144.

**Calin** (Joh. Paul.) vid. Rosmann sub Lit. R.

**P. Callistus** a S. Inocentio, Bojus Augustianus Discalceatus, Labaci Philosophiae primum, post modum T. Lector, exinde Prior, Definitor, mox demum totius congregationis Discalceatorum Italiae et Germaniae Praepositus generalis scripsit et edidit librum:

Cynosura mentis, seu Philosophia rationalis Augustiano - Thomistica. hab. 1690, in 12. Faventibus auspiciis Rdmi. ac Ampliss. et Illustris. Dni. D. Antonii de Gallenfels celeberrimi, et antiquiss. Monasterii Sitticensis Abbatis dicata, et defensa a Rel. F. Cassiano a S. Regina Labaci in Ecclesia FF. Eremitar. Discalceator. Ordinis S. P. Augustini in publica disputatione inter confluentes Auditores distributa.

**Candini** (Joan.) Juris consulti, Patritii Utinensis: Fasti, seu Comentarii Aquilejenses. Venet. 1521.

**Capello** (Ant.) Utinensis Decanus ex italicō versa, tacito suo nomine edi fecit:

a) Leon. Matthaei de Utino sermones quadagesimales, et de Sanctis. b) Marci Ant. Sterni sertum coeleste rosarum viginti, spirans odorem. Valvasoni in Foro julio † 1705, octogenario major.

**Capello** (Petrus Paul.) in Metropolitana Aquilejensi Presbyter, et Cathedralis Ecclesiae Pedinensis Canonicus. S. T. D. ex italicō in latinum transtulit

Francisci Maria de Aretio Ordinis Capucinorum Emmi tituli S. Priscae S. R. Ecclesiae Presbyteri Cardinalis Casini opera omnia tomis III. Augustae Vindelicor. et Graecii 1730, in Fol.

**Carolus** V. Romanorum Imp. Dux Carnioliae etc. scripsit:

a) Institutionem ad filium suum Philippum II. quae ext. nella Raccolta de Sansovino Part. II. pag. 1, et juxta Cranz. rer. Saxon. lib. 2. c. 8. b) Primam Grammaticam Germanicam.

**P. Carolus Josephus** a S. Floriano Ordinis Minorum observantium Reformatorum imprimendam dedit: Fundazione della Chiesa di Aquileja. Mediolani 1757.

**Carthagena** a S. Maria (Paul.) Burgensis, secta Iudeus, ad Christi fidem conversus, primum Trevigni Archidiaconus, dein Carthaginensis, mox Burgensis Episcopus, Castellae Legionis Archicancellarius, denique Patriarcha Aquilejensis creatus, † 1435.

Nicolai de Lyra Postillas, vel correxit vel supplevit libris II. procussis Burgis 1591, in Fol.

**Carusa** (Francisci) Med. Doctoris et Practici Labacensis: Parenthesis Encomiastica Carnioliae, quam Valvasor Chronicæ sui lib. III. pag. 373, inseruit.

**Castellez** (Ant.) Carni Sagurjensis Med. Doctoris, Practici Labacensis:

a) De praecipuis medicamentis ex metallis et semi-metallis. Vien. 1770, in 8. b) Prüfung und Gebrauch des warmen Bades zu Toeplitz in Unterkrain. Wien bey Kurzböck 1777, in 4. maj. in duas columnas latina et germanica linguis correspondentibus divisum. c) Badordnung zu Töplitz in Unterkrain. Layb. 1776, in Fol. d) Salicariae vis febrisuga analoga vi corticis Peruani, quam expertus est. Lab. typ. Egerianis 1792, in 8.

**Castellez** (Math.) Carn. Kellerbergens. primum Parochus in Toeplitz, exinde ad S. Bartholomaei in campis, post Canonicus ad S. Nicolai Rudolphiwerdae senior, et Beneficiatus SS. Rosarii, qui et aliud Beneficium in eadem collegiata Ecclesia fundavit; typis vero edidit:

a) Bratovske bugvize Svetiga Roshenkranza. Graec. 1682, in 8. b) Modus adjuvandi agonizantes. Lab. 1682, typ. J. Bapt. Mayr, in 8. latino-carnolicus liber. c) Breve exercitium matutinum et vespertinum. Lab. 1682, in 12. d) Nebeshki zyl, tuje: premishlovanje teh Sveteh Ozhakov. Lab. 1684, in 8. Ex hoc e) Mesz Boshje lubesne recusum est. Lab. typ. Egerianis 1768, in 12. f) Kratki sapopadik potrebnih Katholshkeh naukov. Lab. 1685, in 12. g) Praxis Cathechistica, tuje: Nauk Christianski. Lab. 1686. typ. Mayrianis, in 8. h) Nebu na semli po Boshji voli. Lab. 1686, in 8. Scripta hujus pro patria litteratura optime meriti viri plurimum fructum tulerunt vel maxime in plebe rudi, quamvis et curionibus sacris grata venerint, quam

quae gratissima, quae patria lingua prodierant in publicum; viderat enim vir optimus, quanta animarum Cura-tores in linguae vernaculae expressione, atque doctrinae Christianae explanatione difficultate laborent, ut saepius aqua haereat: vel rem omnino inerte reddant Carniolice; camobrem suis opusculis illis volebat subvenire. Post ejus obitum plura MSS. reperta fuere, quae Valvasor in Chron. lib. VI. annotavit nempe:

a) Simplex translatio SS. Bibliorum veteris, et novi testamenti secundum articulos, Tomis III. Ubi lateat: vel num perieret, nusquam potui pervestigare. b) Thomae de Kempis de imitatione Christi libri IV. in carniolicum versi, quos aliqualiter emendatos sub suo nomine edidit P. Hippolytus Neostadiensis Capucinus. c) Duhovne shpegel od sazhetka, inu konza zhloveshkega shivlenja, traductum ex italico libro intitulato: Specchio spirituale del principio, e fine della vita umana. d) Shegl te zhystoste. e) Viridarium exemplorum, in quo numerantur septuaginta exempla accomodata concionibus. f) Dictionarium latino-Carnolicum. Meo tempore PP. Capucini Labacenses Dictionarium latino-germanico-Carnolicum typis praeparabant: sed — sors crisi novis Labacensibus adversus primum folium procusum, 22. Junii 1776, adiecta absteriti ab opere coepto primas manus retraxerunt.

**Castelliz** (Ant.) Carn. Sagorjensis, et

**Castelliz** (Augustin) vid. Fabianitsch sub Lit. F.

**Castonius** vid. Turriani Castoni sub Lit. T.

**Ceremoniale** seu Ritus tum ad Missas privatas etc. adhibendus pro Reformata nostra Provincia Carnioliae etc. a quodam Sacerdote Ordinis Minorum strictioris observantiae. Venet. 1715, in 16.

**Cesinge** (Joan. de) Vindus Interamnensis nobilis genere natus, Episcopus Quinqueecclesiensis in Hungaria, vir et litteris, et ingenio memorabilis, Poëta nobilis suae aetatis scripsit Poëmata, quae cum tali Epigraphe prodiuerunt: Jani Panonii Poëtarum sui saeculi facile Principis, in Hungaria Quinque-Ecclesiarum Antistitis Poëmata, quae uspiam reperiri potuerunt ommnia. Ultrajecti 1784, in 8. Non sua culpa, ut ipse, dum viveret, testatus est: sed Hungarorum invidia in Regis Mathiae indignationem incidit, quod et moriens suo ipse Epitaphio posteris testatum voluit:

Hic situs est Janus, patrium qui primus ad Istrum,

Duxit laurigeras ex Helicone Deas;

Hunc saltem titulum livor permitte sepulto;

Invidiae non est in monumenta locus.

**Cherigati**, latine Clericati (Leonellus) Episcopus Arpae (Concordiae) in Foro julio, ad varias aulas Legatus, Innocentii VIII. Referendarius domesticus † 1506:

a) Nili Archiepiscopi Thessalonici orationem de causa dispensationis, et divulgationis Graecorum a Latinis in lati-num vertit.

b) Oratio in funere Innocentii VIII. c) Propositionem coram Henrico VIII. Angliae Rege Londini habitam in Ms. reliquit. Ita Joecher in Lexic. Eruditor.

**Chiolich** (Rdmus. D. Georg. Wolfgang.) de Lewenberg Segniensis et Modrussiensis, seu Corbaviens. Episcopus A. 1747, conscripsit:

a) Catalogum Episcoporum Segniensium ex authen-ticis documentis concinnatum, ext. in Schwandtneri Scrip-torib. rerum Hungaricar. T. III. pag. 466. edit. Kraus-siana Vien. 1748, in Fol. b) Catalogum Episcoporum Corbaviensium, qui ext. lib. cit. pag. 469.

**Christan** (Thomae) Carn. Feldesani Med. Doct. Academici Operosi Labacensis:

a) Dissertatio Chemico-Medica de historia acidi. Vien. 1771. b) Beyträge zur Geschichte und Behandlung natürlicher Pocken, nach der Vernunft und Erfahrung. Theile II. Wien bey Ghelen 1781, in 8. c) Kurze Geschichte und pathologische Schilderung der neuen Epidemie aus den bisherigen eigenen Beobachtungen dem Wohl des Publikums gewidmet. Wien v. Ghelen 1782, in 8. d) Physikalisch-politisches Tagebuch über die merkwürdigen Umstände und Folgen des Eisstosses im Jahre 1784. Wien bey Schmidt 1784, in 8.

**Christian** (Franc. Sales.) Labacens. Presbyter secularis et Curio sacer, dum elegantioribus adhuc literis in Gymnasio Labacensi vacabat, publicis typis suam compositionem emisit:

Auf den Tod des Hochwürdigsten, Hochgebohrnen Herrn, Herrn Leopold Joseph des heil. Röm. Reichs Fürsten und Bischofes zu Laybach aus dem gräflichen Hause von Pettazi etc. Leichengesang, gesungen an der Academie zu Laybach im Jahre 1773, typ. Egerianis in 8.

**Chroen** (Celsiss. D. Thom.) Labacensis ex D. Ursula Sitnickinn Senatoris Labac. filius Cathedralis Ecclesiae Canonicus Decanus, et in locum ad Lutheri sectam apostolantis Truperi suffectus Concionator Cathedralis, demum Episcopus et Princeps Labacensis, haereseos in Carniolia maleus (ni malis) Carnioliae Apostolus venerabilis † 1630. Plura scripsit, sed inedita reliquit:

a) Opus Canonicum Ms. cuius aliae partes post ejus ad Superos transitum, perperam distractae: aliae in archivio Episcopali servari feruntur. b) Annales, sive Annotationes Patriae Ms. quas Valvasor in sua gloria Carnioliae saepe saepius citat et usurpat. c) Fundatio Ecclesiae novae pro Collegio Archiducali Labacensi In-clytae Societatis Jesu in Ms. cuius fragmentum Valvasor lib. VIII. pag. 704, transcripsit in suum Chronis. sicut et

d) Consecrationem novi templi Archiducalis Collegii Incl-yiae Societatis Jesu in civitate Labacensi. Ibid. pag. 706.

e) Panegyrim in solemnitate Canonizationis S. Ignatii Loyolae. Labaci A. 1601. Ms. Unum tantum perutile, et necessarium imprimi curavit in plebeja lingua, sine Grammaticae, ac Orthographiae, eo tempore minus cutata cura. f) Branja, inu Eyangelia na Nedejle, inu prasnike zhes zejlu lejtu. Graecii typ. Widmannstadii primum 1612, dein 1625, in 12. reimprimi fecit.

**S. Chromatius** Episcopus Aquilejensis, sive, ut habet Baronius: Episcopus Romatiae eo, quod Aquileja altera seu parva Roma diceretur. Eum S. Hieronymus Praefat. in libros Paralipom. vocat sui temporis Episcoporum doctissimum, et sanctissimum simul. Scripsit circa A. 400, et teste Baronio Concilium contra Origenistas coegerit. Memoria ejus in Martyrologio Romano occurrit 2. Decembris. Ab eo habemus:

a) Comentarios super Matthaeum, qui jam non reperiuntur amplius, exceptis V. et VI. Caput Matthaei et fragmentum in c. 3. Matth. de Christi Baptismate, seu b) Tractatus in illud Evangelii: Ego a te debo baptizari. Basilieae 1528. c) Homilias VIII de 8. Beatitudinibus, quae ext. in Biblioth. SS. Patrum Tomo IV. pag. 835. d) Epistolam ad S. Hieronymum, quae inter opera S. Hieronymi reperitur. Baronius ante Martyrologium Suppositionem censem et ego saltem in subjecta forma, cum sanis Criticis rejicio. e) Item ad Innocentium Papam, ad Ambrosium etc. quae perierunt, sed tantummodo ex aliorum epistolis et operibus colliguntur, Chromatium cum eis correspondisse. f) Epistolam ad Honorium in causa S. Joannis Chrysostomi, quam Imperator ad Arcadium misit: et S. Chrysostomus gratiarum actorias reddidit.

**S. Chrysogonus** Episcopus Aquilejensis circa A. 296 ad Aquas gradatas Martyrio affectus scripsit:

Epistolas II ad Anastasiam matronam Romanam, quae ex Nicephora et Suida, legi possunt lib. VIII. Chronicorum Valvasor. pag. 502 et 503.

**Churelich** (Laurent. a) edidit carmina italicis aequi, ac latino sermone:

a) Per la entrata in Vienna nel ritorno dalla citta Imperiale di Francofort, al Leopoldo sempre Augusto. Vien. 1658, in 4. b) Itinerario etc. Vien. 1661 in 8. et citatura Valvasorio libro XI. pag. 599 et pag. 149 de translatione corporis S. Peregrinae M. ad Ecclesiam PP. Augustinianor. Discalceator. Labaci ita scribit: così canto il Poëta araldico sopra le 9. letture di S. Pelegrina al felice Pellegrinaggio de Agostiss. Leopoldo; continet Aeneadem Peregrinae nobile nomen etc.

**Cithardi** (Henr.) A. 1539 in 4. Ms.: Metaphysica habetur in Bibliotheca Auerspergiana Labaci.

**Clapsche** (Pauli Franc.) Carn. Parochi Tolminensis et Consistorialis Episcopi Tergestini:

Synopsis catechetica. Tuje: sbrani Nauk Karshanski ukratkih besedah sapopaden. Lab. typ. Adami Fridr. Reichard 1743, in 8. Dedicata Rdmo. DD. Leop. Comiti a Petazzi, Episcopo Tergestino, qui ipse hunc librum censuit et approbavit.

**Cleva** (Ant. de) vid. Lukantschitsch sub Lit. L.

**Cobenzel** (P. Joan. Raph.) e S. J. Lugae in interiore Carniolia e L. Baronum, jam Comitum de Cobenzel prosapia oriundus, Professor Phil. et Theologiae publicus, dein et Clagenfurthi et Graecii Collegii Rector, demum primus in domo professa Praepositus scripsit:

a) Velitationem epistolicam in Triumviros Augustanae Confessionis verbi ministros: An ex fide probari possit: Baptismum sub consueta formula verborum expressum, esse Baptisma Christi. Anno 1615. b) Librum de norma fidei et Religionis, seu in concessionem Simonis Aran: de norma fidei et Religionis. Anno 1617. Viennae † 1627, ac mox mortali corpore solitus alteri e societate Fratri, amico suo absenti, clara diei luce bis splendens, scipione viatorio, quasi iter ageret, instructus apparuit, uti refert Alegambe: ejus vero elogium scripsit Sotanellus.

**Cobenzel** (Leop. Ferdin. Comes a) vid. Blagay Weichard sub Lit. B.

**Cocci** (Marc. Ant.) vid. Sabelicus sub Lit. S.

**Codelli de Fahnensfeld** (Petri Ant.) Goritiens. Med. Doctoris:

De voce, vociferatione, cantu, tubarum inflatu, sternutatione, oscitatione, pandiculatione, risu, fletu, ac suspirio. Vien. 1759, in 4.

**F. Constantinus a S. Cruce Bohemus**, Augustinianus Discalceatus conventus S. Josephi Labaci alumnus, professione Calcographus scripsit:

Iconem S. Peregrinae V. et M. et varia symbola A. 1660, quae libello occasione translationis SS. Lipsiorum ejusd. V. et M. Labaci impresso inserta sunt, aliasque plures devotas imagines.

Constitutiones Illustrissimi Comitatus Goritiæ editæ, et confirmatae a Sereniss. Ferdinand Archiducæ Austriae etc. Et denuo erectæ, atque approbatæ a S. C. Maj. Leopoldo I. Imp. etc. Utini 1697, typis Schiratti in 4.

**Conti** (Ant.) Carn. in Cathedrali Labaci Beneficiatus libellum germanicum de perpetua adoratione SS. Sacramenti Labaci 1773, procusum jussu Episcopi in Carniolicum vertit:

Bukuvze tega ufelej terpeozhega Molenja tega SS. Sacramenta tega Oltarja. Lab. 1773, in 12. b) Curavit etiam secundam et emendatiorem editionem: Sveta vojska P. Laur. Scupuli. c) Item novissimam editionem Thomasha Kempensarja Buqve.

**Coppinis** (Caroli Jos. de) Academicus Labacensis, Philosophi absoluti:

Theses ex universa Philosophia in Archiducali S. J. Gymnasio Labaci defensæ 1683, iconi, sindoni impressæ subjectæ.

**Coppinis** (Franc. de) Carnioliae Provincialis Med. Doctoris et Physici Labacens.:

a) Theoremata legalia. Venet. 1671, in 4. b) Propositio de Carnioliae temperie aëris, et praesertim circa circum Labacum, quam in suum Chronic. lib. III. pag. 329, transtulit Valvasorius.

**Coppinis** (Georg. Sigefrid. de) Labacensis. Provincialis Carnioliae, Graecii in S. J. convictu alumnus, et Thomas Hrovathin Vippacens. in eodem convictu alumnus Gyriens. AA. LL. et Phil. Magistri a R. P. Jos. Gall e S. J. effecti sunt, quanda ejus libellus prodidit:

**Dictamina Ethico-Politica ex Enchiridio Epicteti collecta.** Graecii 1709, in 12.

**Coraldi** (Joan. Jac.) Reipublicae Venetae Secretarii: Historia Veneta in II. Tomis MSS. in Fol. habetur in Biblioth. Auerspergiana Labaci.

**Corednig** (Ant.) Crainburgensis et Joseph Lienhardschitsch Carn. Freudenthalens. ex aureo monte Viennae alumnus, et Andr. Zhernagoj Vippacens. ex domo pauperum alumnus, AA. LL. et Phil. Doctores creati, quando Promovente R. P. Octavio Buccelleni S. J. libellus emanavit: Dissertation Academica de praecipuis Cartesianismi dogmate. Vien. typ. Annae Franc. Voigtinn vid. 1709, in 8.

**Corella** (P. Jacobi) Capucini:

Praxis confessionalis cum explicatione Propositionum damnatarum Alexandri VII. et Innoc. XI. Partes II. Lab. 1713, in 4. editionem PP. Capucini Labaci curarunt et procurarunt.

**Corenini a Cronberg** (Pompeji S. R. I. Comitis de) Goritiens. J. U. D. ex Episcopo Petinensi, Episcopi Tergestini:

a) Carmina, et b) Liber historiarum; sed nihil horum hactenus vidi.

**Corenini a Cronberg** (Rudolphi Comitis a) Baronis in Prebazina et Gradiscura, Dni. Quischae et Sarsinae etc. Ordinis Equestris S. Stephani Hungariae Regis Aug. MM. Camerarii actualis, supremi Goritiae et Gradiscae Capitaneatus Consiliarii et Vice-Praesidentis Caesarei, Academiae Patavinae, Roboretanae, Udinensis etc. membra:

a) Tentamen Genealogico-Chronologicum Comitum et rerum Goritiae. Vien. 1752, in 4. cum pluribus accessionibus recusum Vien. 1759, in Fol. b) Chorographica principali Comitatus Goritiae et Gradiscae cum limitibus Venetis, et vicinia novis ex dimensionibus exhibiti. Mappa aeri incisa 1756. Vien. Laudatur in Actis Eruditor. Lipsiens. A. 1750, pag. 30. c) Dissertation de origine Praesitutae S. Stephani prope Aquilejam, quando Aquileja Goritiam translatae sunt variae Sanctorum Reliquiae. Utini et Tridenti 1758, in 4. d) Dissertatione del origine delle nobilissime Famiglie di Waldstein, e di Wartenberg. Goritiae 1766, in 4. e) Arbor Progonologica duorum millium quadraginta et amplius Majorum Mariae Teresiae, filiae primogenitae Petri Leopoldi Archiducis Austriae, Magni Ducis Hetruriae exhibita 1767. Vien. in Fol. min. f) Miscellaneorum Tomus I. Venet. 1769, in Fol. g) Fastorum Goritiensium. Liber I. Vien. 1769, in 8. h) Ragguglio storico della vita, e del Martirio di S. Eurosia. Goritiae 1771, in 4. i) Epitafio in occasione della morte di Sua Maj. M. Teresia Imperadrice. Vien. apud Trattner 1780, in 4. k) Editio Pastorum Goritiensium a Hieronymo Guelmi olim edita. Vien. 1772. l) Vienna discedentis ad M. Teresiam, piam, felicem, augustam Imperatricem Elegia. Vien. 1776. m) Specimen Genealogico-Progonologicum ad illistrandam Augustam Habsburgo-Lotharingiam Prosapiam

Caesareo-Regio Principi Petro Leopoldo, Magno Duci Hetruriae Goritiam adventanti oblatum. Primii Venetiis typ. Antonii Zatta: postmodum novis genealogicis, et historicis accessionibus locupletavit, et edidit Franciscus Palma, S. T. in Universitate Viennensi Baccalaureus. Vien. apud Joan. Trattner 1774, in Fol. min.

**Coroschiz** (Nic.) vid. Morautscher sub Lit. M.

**Cortivo** (P. Joannis Bapt.) Fluminens. Ordinis Eremitat. S. P. Augustini conventionalium; S. T. D. Caesareo-Regii publici primum in Graecensi, jam Viennensi Universitatibus Theologiae Professoris viri in graecis, hebraicis, atque latinis literis perquam exculti:

a) Dissertation Theologica de Divinis nominibus. Vindobonae apud haered. Heyingeri 1754, in 4. b) Dissertation de prodigiosa statione solis, et lunae tempore Josue. Vindob. 1754. c) Lucubratio Theologica Augustini germanum exhibens dogma, de nobilissimis status Innocentiae dotibus etc. Graecii 1762, in 8.

**Curalt** (Mart.) Carn. Locopolitan. p. t. Capellanus domesticus Episcopi Labacens. sermonem recitavit, et typis mandavit taliter nuncupatum:

Predigt bey dem Eingange der neunländigen Adventsandacht in der Domkirche zu Laybach 1782, mit Kleinmayr. Schriften in 8.

**Curalt** (P. Roberti) Carn. Monachi Cisterciensis monasterii Sitticensis:

Genuina totius jurisprudentiae sacra principia nova, concinna, facilique methodo pertractata. Vien. 1781, in 8. Tomi II. In germanicum versu digna censuit D. Kreib. Vien. 1782.

**SS. Cyrillos** (slavice Zharha) et Metudius (Slavis Strahota) Constantini Thessalonicens. cognomento Philosophi, civis Constantinopolitani (Slavice Zhargradskega) filii, Slavorum Apostoli, traduntur:

Biblia, Missas et Ceremoniale, seu Rituale (Trebnek) in Illyrica lingua, Cyrillicis characteribus (quos Cyrillus ad tonum vocis exprimentem invenit, et Slavicis nominibus insignivit: unde et totum alphabetum Kyuriluza dictum) conscripsisse Originalia non vidi Ms. Vix extabant. Impressa autem sunt quaedam Venetiis in typographia Illyrica: alia Romae ad primaevum exemplar aucta et emendata: et fors etiam Vienae nostris temporibus apud Kurzboeck, Illyricum typographum, qui Synodus Carolovicensem: Catechismum et alia Illyricis litteris proudit. Retinent etiam suam typographicam officinam Illyrici Viennae. Conscriptil quoque Cyrillus Dialogos in graeca, et slavica lingua. Breviarium Romanum Slavonico idiomate jussu S. N. D. Innocentii XI. editum Romae 1688, in 4. non est litteris Cyrillicis sed glagoliticis impressum.

## DELTHECA.

## Scrinium IV. sub Littera D.

**Dalmatini** (Georg.) vid. Jurizhizh sub Lit. J.

**Debevz** (Joan.) Labacens. Presbyteri et Episcopalis alumni:

Kratki Nauki, regelze inu molitva sa Sakrament te Pokure. Lab. apud Eger 1783, in 12.

**Decianus** (Tiberius) Utinensis J. U. D. et Paduae Juris Professor, ubi † 1581, et post se reliquit:

Consilia, Responsa et tractatus criminales. Venet. per Scotum 1614. Tomis II. in Fol.

**Delfino** (Joan.) Patriarcha Aquilejensis A. 1667. Cardinalis creatus et † 1699. Ejus

a) Dialogos varios de materiis scientificis. b) Discursus in Corn. Tacitum de vita Agricolae. c) In Salustii conjurationem Catilin. d) IV. Tragoedias et Odes varias italice conscripta laudant Galeazzo Gualdo in lib. Scena d'huomi illustri d'Italia: et Lorenzo Grasso Elog. d'huomi literati.

**Dembscher** (Joan. Bapt.) Carn. AA. LL. et Phil. ac S. T. D. Archiepiscopal Curiae ad S. Stephani Viennae Curatus et Chorimagister dixit in Ecclesia PP. Augustinianorum Excalceatorum ad Inclytam Nationem Svecicam sermonem, quem intitulavit:

Udalricus des Schwabenlands sonderbarer Schulz-  
patron und der christlichen Welt allgemeiner Lands-Mann  
in einer Lobrede vorgestellt. Wien bey Heyinger 1733,  
in 4. b) Inclytæ Facultatis Philosophicae p. t. Decanus  
detulit S. P. Q. Academic Panegyricum D. Catharinae  
V. et M. quem peroravit D. Valentinus Ershen AA. LL. et  
Philos. Baccalaureus e Caesareo S. J. Collegio convictor.  
Vien. typ. M. Teresiae Voigtien vid. 1739. Fol.

**Dembscher** alias ab illo (Jean. Bapt.) ex fratre  
Nepos C. R. Aulae Consiliarius et Consilii Militaris Refe-  
rendarius imprimi curavit:

Genuina Jurisprudentiae Romanae fundamenta. Vien.  
1745, in 4.

**Deu** (Felix Ant.) quaere sub Lit. J. Joannes Damas-  
cenus.

**Dietrich** (Franc. Xav.) Carn. Monasterii in Michel-  
staetten Monialium Ordinis S. Dominici Aulae judex scripsit:

Relationem de monasterio et appertinentiis in Michel-  
staetten, quae ext. in P. Mariani Austriae sacrae Parte III.  
Tomo V. pag. 193, et Part. IV. Tom. VII. pag. 302.

**Dillher** (P. Carol.) Austriacus e S. J. in gymna-  
sio Labacensi SS. Canonum Professor et altiorum Decanus,  
jam Collegii Labacensis Rector tacito suo homine evul-  
gavit: Drey lustige und sehr nützliche Gespräche zwischen  
einem Soldaten und Kaufmann, beyden Gebrüdern. Layb.  
bey Georg Heptner 1763, in 8.

**Directorium** Confessariorum singulis Pastori-  
bus, animarum Curatoribus, pro quovis poenitentium statu  
perutile DD. Consodalibus Sacerdotibus congregationis

sub auspiciis J. M. J. et protectione S. Michaëlis Archangeli in superiore Carniola Monspurgi erectae, in strenam anni 1698, datum Lab. ex typographeo Mayriano 1697, in 12.

**P. Dismas a S. Elisabetha** Carn. Schisch-  
kanus, alias Joseph Sakotneck vocatus anno 21. aet.  
Augustinianum Excalceatum induit, et Strehlae in Silesia  
concionator, ac Curatus in Brausse † 1793, collegit ruri  
in plebe antiquissimas Carniolicas cantilenas:

a) Od Pegama, quam Lienhart in germanicum atque  
in suum lib. Blumen aus Krain transtulit. b) Od Jurja  
Kobila. c) Od Krayla Mathiasha. d) Od lipe nastaremu  
tergu. e) Od lepe Vide: Lubzhek se na rajsho sprawla etc.

**Disma-Philologia.** Libellus pro Sodalibus Nobili-  
lis Congregationis S. Dismæ in Cathedrali S. Nicolai ger-  
manica lingua impressus prodivit. Layb. bey J. Georg  
Mayr, in 8.

**Dolar** (P. Nicol.) Carn. S. J. Sacerdotis præ-  
stantis Musici Compositoris: Musicalia varia. Vien.  
1665, in Fol.

**Dolenz** (P. Carol.) e Soc. J. AA. LL. et Phil.  
Doctoris, ac Professoris Graecii et Viennæ, p. t. in Univer-  
sitate Viennensi Senioris et Consistorialis:

a) Fastorum Ecclesiasticorum libri XII. Vien. 1740,  
in 8. maj. b) Scriptores Universitatis Viennensis ordine  
Chronologico propositi. Vien. 1741, in 8. c) Dialogi  
Physici de Plantis ex opere gallico P. Natalis Regnault  
excerpti et in latinum traducti. Graec. 1743, in 8. d) Austria  
liberata. Graecii 1743, in 12.

**Dolinar** (Ant.) vid. Gallizhizh sub Lit. G.

**Dolnizher** vid. Thalberg sub Lit. T.

**Dominicus** Episcopus Gradensis, et Patriarcha  
Aquilejensis potestate a Leone IX. Crucem ante se gestandi  
impetrata, a Gregorio VII. An. 1073 ad componendum  
schisma ad Michaëlem orientalem Imperatorem missus scrip-  
sit: Epistolam ad Petrum Patriarcham Antiochenum, quae  
una cum Responsoria graeca, et latina legi potest in Cote-  
lierii monument. Ecclesiae graecæ Tom. II. pag. 108.

**Dominis** (Marc. Ant. de) Segniensis de genere  
Theobaldi de Placentia, postea nomine Gregorii X. Papæ,  
cujus gratia Episcopus Segniae creatus est. Vir ingenio  
et litteris præclarus: sed in fide Catholica admodum in-  
constans, cuius postquam præpositum civitatis prodendae  
innotuisset, ne periculum capitis subire cogeretur, fuga  
sibi citius consuluit; Romam auffugiens, et, ne, ut palam  
minabatur, ad Reformatorum partes accederet: vel potius  
ut Roma amoveretur, rem Cardinale Borghesio agente et  
perurgente ad Epicopatum Spalatensem promotus fuit.  
Inde in Angliam trajecit apostata a Fide. Tractu temporis  
inde per Gallias, et Flandriam clam ad Italiam poenitens  
remeavit. Romæ A. 1622, ad Ecclesiam S. Petri fune cum  
petra super collo appensa genuflexus poenitentiam pro-  
poscit, absolutionemque impositis gravibus poenitentiis,  
quibus se subjecit, impetravit. Exinde nihilo constantior

effectus A. 1623, in pluribus delatus ab Inquisitoribus ad carceres condemnatus fuit, et quia doctrinam suam: Hominem in quaunque Religione salvari posse, revocare et abjurare noluit, ad perpetuos carceres addictus est. Non multo post vitam in pertinacia finit. Mortuus per primaria urbis compita asino alligatus traducitur, a carnifice rogo impositus concrematur, cineribus ejus in Tiberim sparsis. Scripsit:

a) De moribus et Ritibus Segniensium teste Valvasor. lib. XII. pag. 91. b) De Republica Ecclesiastica contra Primum Papae. Hildebergae per Joan. Lancellotum 1618. Tomis III in Fol. c) Sui redditus ex Anglia consilium. Romae typ. Cameræ 1623, in 4. d) Epistolas II ad Ordines foederatos Belgii ext. in Epistolis auctis Limboruchi, pag. 487 et 490. e) Petri Suavis Polani, id est: Pauli Sarpii Historiam Concilii Tridentini, quam in Ms. ab Auctore accepit et primo in Anglia sub prelum misit, ac Jacobo I. praefixa libro epistola dedicavit. Quod quamprimum Sarpio innotuit, contra protestari non distulit et suam Historiam Cone. Tridentini sine dedicatione edi fecit Genevae. f) De radiis visus, et lucis; et quaedam alia opuscula.

**Donadoni** (Joan. Casimirus) scripsit:

Relazione della venuta, e permanenza di Carolo VI. Imperadore nella citta di Trieste. In Lubiana 1728, in 8.

**Donati** (Bernardin.) de Zano, loco sub Veronensi ditione natus, docuit Capodistriae circa A. 1469 linguam graecam; sexagenario major †. Ab eo habentur, quae in latinum vertit:

a) Latina interpretatio et Paraphrasis in Oeconomica Aristotelis, ext. in Aristotele junctarum Tomo III. pag. 167.

b) Eusebii demonstratio Evangelica. c) Xenophontis liber oeconomicus etc. libri graeci.

**Durn** (Andr.) Carn. Vippacens. et Joannes Koppaunig, Carn. Cranaugiensis AA. LL. et Phil. Magistri creati, quando prodiit:

Epitome historica Pontificum, Caesarum et Regum Europæ omnium. Graecii 1735, in 12.

## EPSJLONTHECA.

### Scrinium V. sub Littera E.

**E.** (J. J.) Frage der Ackerbaugesellschaft in Krayn: Worauf kommt es hauptsächlich an, dass in diesem Lande die Feldwirthschaft ihren gewünschten Fortgang habe? beantwortet in einer eingeschickten Schrift von J. J. E. Ext. in novis labacensib. 7. Septembris typ. Egerianis ad A. 1776, in 8.

**Eckenberg** Durchleuchtige Herzoginn, Hochgebohrne Fürstinn und Frau Fr. Eleonora Maria Rosalia Herzoginn zu Cromau und Fürstinn zu) pro se primum compilavit, dein in bonum publicum evulgavit:

Freywillig aufgesprungener Granatapsel. Primo Vienae, dein Graecii 1697, in Fol. proeiusum librum.

**Edling** (Joan. Nep. Comes et Dnus. abo Carn. ex Haydenschaft, Capitaneus Locopolitanus, Scholæ Normalis Caesareo-Regius Referendarius in Carniola, Ducatus Consiliarius, Caesareac Aulae Camerarius, Ordinis S. Michaëlis in Bavaria Eques, Academiae Operosorum Labacensium Referens et Arcadum Goritiæ membrum edidit:

a) Allgemeine Landes-Normalschulordnung nach dem k. k. Dekret. Layb. beym Eger 1775, in Fol. b) Forderungen an Schulmeister und Lehrer der Trivialschulen germanico simul et Carniolico idiomate. Ibid. 1778, in Fol. c) Kern des Methodenbuches in Carnolicum versum et Augustiss. Mariae Teresiae Imp. dedicatum. Vien. apud Kurzboeck 1777, in 8. d) Abhandlung, welche im Jahre 1768 von der ökonomischen Gesellschaft zu St. Petersburg ist gekrönet worden, über die Frage von den Eigengründen der Bauern etc. aus dem Französischen des Hr. Bearde de l'Abbaye übersetzt, bey einer öffentlichen Prüfung aus der sammentlichen Polizeywissenschaft dem Titel Hr. Gr. Joh. Nep. v. Edling etc. zugeeignet von Vinzenz Stingel aus dem nordischen Stifte am k. k. Lyceum in Linz 1778, in 8. maj. f) Der Isenz und die Laybach eine Idyle. Augsburg bey Joh. Jak. Lotter 1781, in 8. Tacito auctoris nomine imprimi fecit, continetque renovationis Academiae Operosorum Labacensium, et institutionis Arcadum Goritiæ memoriam. g) Ta male Katechismus is sprashuvanjam etc. 1779, ineunte anno editus litteris Egerianis in 8. h) Ein Gedanken des Gr. und Hr. v. E. an einen jungen Barden Freyherrn von S. Layb. 1781, in 8.

**P. Edmundus a S. Pancratio**, vulgo Sumrecker Labacensis, Augustinianus Discalceatus, † Labaci 1735, reliquit

a) Sententiosa Apophlegmata cum soluto tum ligato, communi loquendi stylo expressa, pro discursu facete, jocunde, eruditeque condendo, ac promovendo aptissima, ext. in Biblioth. conventus Labacens. ad S. Josephi Ms. laudatur a plerisque legentibus, sed a nemine ad typum promovetur. b) Sententiae ex variis libris Ss. Patrum collectae in usum Concionatorum. Ms. 1709, in 4. ext. in ead. Biblioth.

**Eiffen** (P. Nicolai) e Soc. Jesu:

Panis coeli, seu brevis instructio pie vivendi, ac sancte moriendi Congregationi majori latinae instrenam oblatus, et Celsiss. ac Rdmo. Principi Leopoldo e Comitibus de Pettazziis, Episcopo Labacensi, dum ejusd. Congregationis Rector proclamatus fuit, oblatus. Lab. apud Heptner 1764, in 8.

**Entersfeld** (Frideric. Nobilis ab) Caes. Regiae inferibris Austriae oeconomiae, nec non Agrariae Societatis in Carniola membrum, Aulae Celsiss. Principis Passavensis Episcopi Consiliarius submisit Agrariae Societati in Carniola suam Dissertationem, quam Societas suis operibus insertam voluit, nempe:

a) Abhandlung vom Brande der Fruchtkörner, dem Ursprunge dieses Uebels und Mittel wider dasselbe. Layb.

1776, in 4. *b)* Abhandlung von den eigentlichen Ursachen der Viehseuchen: dann einige Präservativ- und Kuratzions-Mittel dagegen. Layb. 1779, in 4.

**Erber** (P. Anton.) Carn. e nobili L. Baronum stemate e Soc. J. AA. LL. et Phil. ac S. T. D. et Professoris publici, Graecensis Universitatis Cancellarii, nec non Collegii Labacensis Rectoris emeriti

*a)* Styria ter felix: Religione, fertilitate et deliciis. Poëma heroicum. Graec. 1727, in 8. *b)* Topographia Ducatum Carinthiae et Carnioliae. Vien. typ. M. Teresiae Voiglin 1728, in 12. *c)* Topographia Styriae pariter in 12. *d)* Dissertationes Theologicae de Conciliis oecumenicis. Graec. 1737. *e)* Epitome controversiarum, Religionem spectantium. Graec. 1739, in 8. *f)* Panegyricus D. Catharinae V. et Martyri dicatus, quem peroravit D. Ant. Marg-schwentner Rhetoricae Studiosus. Vien. apud Voigtinn 1734, in Fol. *g)* Institutiones Dialecticae, sive brevis quaedam ad reliquam Philosophiam introductio methodo scholastica elucubrata. Vien. Joan. Th. Trattner 1750, in 8. *h)* Cursus Philosophicus in III tractatib. ibid. 1751, in 8. *i)* Theologia speculativa in VIII Tractatib. Vien. ab A. 1741, usque 1748, in 8. edita.

**Erber** (P. Bernardini) Carn. e Soc. Jesu Professoris Philosophiae et Matheseos Labaci, dein Praefecti in Teresiano Viennensi jam Lincii Regentis Seminarii:

Notitia illustris Regni Bohemiae. Vindobonae 1760, in Fol. maximo, sive regali.

**Erberg** (Benjamin L. B. ab) Carnioli de Temp. Carnioliae oriundus:

Theses ex universa Philosophia Labaci publice defendit et saeppe saepius in aula Academica theses expositas oppugnavit, vid. sub Lit. S. Stainer.

**Erberg** (Danielis ab) Carni Gottseviensis AA. LL. et Phil. Magistri, J. U. D. Criminalium Causarum Actuarii et Provinciae Carnioliae Secretarii, sub nomine: Fidus Academicus Operosi Labacensis:

Disputatio juridica de officio judicis, coram D. Georgio Wochinz Carniolo, J. U. D. Comissario delegato A. 1671. Vien. in Fol. Proceribus Carnioliae dedicata.

Erbrechts ausser Testament und andrer letzten Willen, auch was deme anhängig in Dero Erbherzogthum Krayn (Neue Satz- und Ordnung Carls VI. Röm. Kaisers). Grätz Anno 1737, in Fol. Etiam Tergesti reimpress. 1775, in germanico et carniolico idiomate.

**Erszem** (Valent.) vid. Dembscher sub Lit. D.

Erwartung der Geburt des göttl. Kindes Mariae, das ist: Neuntägige Andacht zu dem in Jungfrälichen Leibe Mariae verschlossenen Welterlöser, welche in Landesfürstl. Hauptstadt Laybach in der Hochwürdigsten Dom-Kirchen gehalten wird. Layb. bey Ad. Reichhard, landschafftl. Buchdrucker in 12.

## FJTHECA.

### Scrinium VI. sub Littera F.

**Fabiani** (P. Ignat. de) Labacens. Ordinis Cisterciensis de Sitticio Professus, Archivarius, et Rdmi. D. Abbatis Secretarius, sublato monasterio Viennae † in universal Hospitali 1794. Scripsit:

*a)* Sitticensium Documenta, seu Historicam monasterii Sitticensis Ordinis Cisterciensis in Carniola relationem, quam P. Marianus in suam Austriam sacram Parte III. tom. V. pag. 117 et seqq. Item Parte IV. tom. VII. pag. 312—351. Nr. 52, retulit. *b)* Grundzüge der kristlichen Sittenlehre vom Abbe Ignatz v. Fabiani, der Weltweisheit Doktor. Wien bey Joseph Stahel 1789, in 8.

**Fabianitsch** (Leop. de) Labac. Carnioliae Provincialis et Andr. Furlani Vippacens. et Ant. Castelliz Sagorjens. et Mich. Petritsch Zirkiacens. et Jac. Philip. Suppan Verlacens. et Matthaeus Rosmann Sagorjens. et Augustin. Castelliz Labac. AA. LL. et Phil. Doctores. Viennae creati, quando in praesentes distribuebatur:

Utilitas rei numariae veteris compendio proposita. Vien. apud Adam Schmid 1733, in 8.

**Fabriotti** (Franc. Josephi) Goritiens. Medic. Doctoris: Theses de Polypo et ancurismate. Vien. 1763, in 4.

**Fabritius** (Adrian. Wilhelm.) S. T. D. Archidiaconalis Collegiatae B. V. ad gradus canonicus capitularis libellum a P. Segneri italice conscriptum latinitate donavit, cuius titulus est:

Devotus Mariae Virginis cliens. Labaci formis J. G. Mayr 1724, in 12. *b)* Dialogus Isagogicus sapientiae Sanctorum. Part. II. Lab. 1724, in 12. Academiae Operosorum adoptatus.

**Faitilli** (Ignat.) in versificando expeditus p. t. suaemorae Labaci cecinit et imprimi fecit:

*a)* Ode an Ihro Hoch- und Wohlgebohrne Hochgräfl. Gnaden Eleonora Erdödinn, eine gebohrne Gräfinn von Eichenbüchel. Layb. mit Egerschen Schriften 1779, in 4. *b)* Fastengedanken in ungebundener Rede, gewidmet der Fräulein Joh. Nepomucena Zois v. Edelstein. Layb. bey Eger 1780, in 4. Num ad Academiam Operosorum assumtus fuerit, me latet.

**Fanton de Brunn** (Jos. Ignat.) Labacens. AA. LL. et Phil. ac Medicinae Doctoris, Provinciae Carnioliae Veterinarii et Caesarei in Idria Physici primarii:

*a)* Dissertatio de Offactu. Vien. apud Andr. Mathiam Schmidt 1779, in 8. Embo. Cardinali Archiepiscopo Vienensi e Comitibus de Migazi dedicata. *b)* Bugve od kug inu bolesen goveje shivine; Jehovaz inu syin popisane sa kmets. Opus Joan Wolsteinii in Carniolicum traductum. Lab. apud Ignat. Kleinmayr 1792, in 8. *c)* In correctionem P. Marci Carniolicae Grammaticae editionem submisit Ms. „Carniolis, quae sint leges, ratioque loquendi, in lucem dederas pridem, Patriamque bearas Grammatica primus: quam nunc pro jure paterno Correxisti Auctor,

quamquam auctam mittis in orbem. Laudo Novum Patriae quod fers Novus ipse proboque munus." Quod tamen Censor D. Scheel novam Grammaticae Carnioliae editionem adprobans, eidem Grammaticae in typo praefigere non admisit.

**Fasciculus** Josephinus, seu Manuale venerabilis Sodalitatis S. Josephi, Magnae Dei Matris Sponsi, magnique agonizantium Patroni, erectae a Venerabilib. Sacerdotibus, auctoritate et consensu Celsiss. ac Rdmo. S. R. J. Principis et Episcopi Labacensis DD. Josephi ex Illustriss. Comitibus de Rabbata etc. in Russulach, Ecclesia filiali B. V. Mariae sub Parochia S. Elisabeth in Lauffen. Lab. typ. Joh. Thaddaei Mayr 1683, in 8.

**Felber** (Joan. Bapt.) J. U. D. Provinciae Carnioliae Praetorialibus juratus Advocatus, inter Academicos Operosos Labacenses dictus Verendus, applausit:

In Epitomen Chronologicam antiquissimae Urbis Labacensis Dni. Thalberg Ode gratulatoria. Lab. formis J. G. Mayr, in 8. quae in eadem Epitome edita legi potest.

**P. Felix a S. Anna**, Labacensis, Augustinianus Discalceatus, in seculo vocatus Joannes Poeck, S. T. Lector et Concionator emeritus, bis Viennae, ter Labaci Prior et extraordinarius Romae LIXni Praepositi generalis Congregationis Excalceatorum Secretarius, vir egregie doctus, Religiosae observantiae tenax, in cultu S. Josephi promovendo mire servidus, in studiis et laboribus importune sedulus. Academicus Operosus Labacensis et feliciter animam efflavit actualis ad S. Josephi Labaci Prior 11. Maii 1764. Per sequentia ingenii sui monumenta se posteris memorabilem fecit:

a) Geistliches Zügenglöcklein, das ist: Neuntägige Andacht zu Ehren des allgemeinen Schutzheiligen der ganzen Christenheit, des H. Josephs. Layb. beym Reichhard 1736, in 8. b) Trinum perfectum uno volumine comprehensum, id est VIII de Visione Dei, VIII De Ss. Trinitate, et IV de Praedestinatione quaestiones Theologicae explicati deductae, atque Celsiss. ac Rdmo. Principi Felici e Comitibus a Schrottenbach, Episcopo Labensi dedicatae. Lab. typ. Reichardianis 1737, in 4. c) Monumentum festivitatis gloriosae, sive applausus cordialis in XX Anglicis quaestionibus publice exhibitis, ac Rdmo. D. Jacobo Schilling, Episcopi Labacensis Vicario generali jubilaeam solumniter Missam celebranti dedicatus. Impressi Reichhard Lab. 1739, in Fol. d) Geistl. Wundenpflaster, das ist: Hilf, Trost und Erlösung aller Christgläubigen in jener Welt leidenden, und von der göttl. Hand schmerzlich verwundten armen Seelen im Fegfeuer. Ibid. 1738, in 8. e) Drey Predigen von der dreyeinigen Gottheit, durch 3 Tage hinter einander gehalten. Ibid. 1741, in Fol. f) Lob- und Ehren-Rede auf die HH. Cosmas und Damianus vor einem löbl. Collegio Medicorum gehalten. Ibid. 1742, in Fol. g) Trauerrede über den tödlichen Hintritt des Hochgeborenen Hr. Hrn. Johann Caspar des H. R. R. Grafen v. Cobenzel etc. Ibid. 1742, in Fol. h) Hochfeierliches Begängniss des ersten Jahrhunderis von der

Einführung der Augustiner Barfüßer in das hochlöbl. Erzherzogthum Krayn. Ibid. 1746, in Fol. i) Gottselige Gedächtniss der 15 heil. Geheimnisse in einem Lustgarten in der k. k. Hofkirche der PP. Augustiner Barfüßer in der heil. Fastenzeit, auf Unkosten des k. k. Hofes vorgestellt. Wien beym van Ghelen 1754, in Fol. k) — — — in einer allerglückseligsten Schiffahrt vorgestellt, so unter erwünschtem Gnadensegel Gott in die Welt: den Menschen in dem Himmel eingeführt hat. Wien. apud van Ghelen 1756. l) — — — — in einem prophetischen Büchersaal vorgestellt. Ibid. 1757, in Fol. m) — — — — in der glücklichen Entsetzung der hart belagerten Stadt Bethulie vorgestellet. Ibid. 1758, in Fol. n) — — — — Jesus von Nazareth in der Person Samsons, des starken Nazaräers Gottes. Ibid. 1759, in Fol. o) — — — — in einer gesegneten Weinrebe, aus welcher die süsseste Frucht und Traube Jesus Christus hervorgesprossen. Ibid. 1760, in Fol. p) Dreyfach bekränztes Alter in einer Lobrede verfasset, P. Augustinus a S. Anselmo, Barfüßer Augustiner, nach zurückgelegten Jubeljahren seiner Ordensprofession, das andere seines Priesterthums beylegte. Ibid. 1759, in 4. q) Rath und That des heil. Johannes von Nepomuk in einer Lobrede vor einer hochlöbl. k. k. niederösterreich. Regierung vortragen. Apud van Ghelen 1761, in 4.

**Ferber** (Joan. Jac.) Natione Svevus, Mietaviae Professor, qui ipsus Idriae suas instituit observationes de Patria nostra bene meruit per evulgationem sui operis:

Beschreibung des Quecksilberbergwerks zu Idria in Mittelkrain. Berlin 1774, in 8. cum figuris aeneis.

**Ferilla** (Mathias) Labacens. J. U. D. teste Valvas. in Chron. lib. VI. pag. 359:

Politicum quandam tractatum edidit, 1677, sine addito suo nomine Viennae, ubi A. 1680. Judicis Caesareo-Regiae Residentialis urbis officio fungebatur.

**Feuerschaden**-Assekurationsgesellschaft (Patriotische Gedanken über die Art und Weise eine schon längst erwünschte) im Erbherzogthum Krain zu errichten. Layb. bey Joh. Friedrich Eger 1776, in 4. maj. in operib. Agrariae Societatae Carnioliae.

**P. Fidelis** a Nativitate B. V. Mariae Carn. Idriensis, Augustinianus Discalceatus, antea Ignatius Scherovitz vocatus, vertit in carniolicum:

Opusculum Roberti Cardinalis Bellarmini de Ascensione mentis in Deum per scalas rerum creatarum absolutum A. 1780. Ms. in 8.

**Firminus** Episcopus Tergestinus ad An. 602, correspondentiam habuit cum S. Gregorio Magno Papa, cuius Epistolae III ext. apud eum. S. Grego. lib. X. et XI. Epist. 31, 36 et 38.

**Fischer** (Franc. Bernard.) Praenobilis Labacens. AA. LL. et Phil. Magister, ac S. T. Baccalaureus Formatus J. U. Licentiatus, quondam ad S. Martini Parochus, dein Canonicus, jam Parochus in Rieggers dioecesis Passa-

viensis, demum Pastor, Praepositusque in Zwetel Austriae sui memoriam per orbem conservat per opera a se scripta et evulgata videlicet :

a) Demonstratio mathematica, qua ostenditur, civitatem Budanam modico labore a Christianis e barbarica potestate recuperari posse. Lab. 1684, in 4. b) Novitius Sacerdotum. Pars I. c) Lignum vitae aqua viva irrigatum. Pars II. Vien. typ. Andr. Heyinger 1701, in 12. d) Insignis solemnitatis dies. Der herrliche Freuden-Fest-Tag in der Kaiserl. Hauptstadt Laybach, als 1766 den 22. Augusti seine Hochfürstl. Gnaden Hr. Hr. Loci Ordinarius in der neu erbauten Dom-Kirche der erste die heil. Mess solenniter abgesungen, in einer Rede vorgetragen. Layb. bei J. G. Mayr, in 4. e) Terra melle et lacte fluens, das ist: eine schuldige Lob-Rede von dem grossen wunder-Thätigen Burgundischen Apostel und hönigflüssenden Doctore, Clavavalschen Abt Bernardo, welche an seinen Hochfeierlichen Fest-Tage in dem Hoch-Löbl. und uralten Stift Zwetel vorgetragen, sine anno et loco editionis in 4.

f) Corona justitiae: oder der mit Himmels-Waffen triumphirende Röm. Kaiserl. Reichs-Adler, welchem eine Hoch-Löbliche Landschafft des Herzogthums Krayn in einem Dauk-Müthig-Pflicht-Schuldigsten Te Deum laudamus bey deroselben gesammt Ehrerbietigster Einfindung wegen der leztmahlig-Sieghaften Eroberung der beeden nambhaftesten Vestungen in dem Landt Artesien, St. Venant. und Ayre — in der Dom-Kirche St. Nicolai der Kayserl. Haupt-Stadt Laybach den 11. Jenner 1771 die schuldigste Kanzel-Redt. Layb. bey J. G. Mayr, in 4.

**Flaccus**, sive Vlachius (Mathias Frankovizh) vulgo Illyricus dictus eo, quod Alvoronae in Istria, non procul Pola 1520 natus sit. Absolutis studiis animum ad Franciscanos adjecit: sed P. Baldi Lupatini, Franciscanorum Provincialis, qui ipse sibi in Lutheri dogmatis complacuit, suasu, in Germaniam altiorum studiorum persecundorum causa abiit. Wittebergae Lutheri et Melanchthonis auditor fuit, ubi A. 1554. Magister creatus, ac mox Professor linguae Hebraicae, ac A. 1757. Jenae in neorecta Universitate Professor publicus factus est. Non nego, eum ut nemo aliis, plurimis dotibus et eximiae doctrinae laude ornatum virum fuisse: Sed ex concertatione cum Victorino Strigelio constat, eum quoque vehementer, facile ebullientem, contentiosum, scientia inflatum, novae et subtilis doctrinae amantem, atque suae sententiae mordicus tenacem fuisse, qua naturae suae indole id obtinuit, quod in postremis vitae sue diebus nullibi in Germania sibi securum pedem figere diu licuerit; ita se omnibus exosum reddidit. Etiam Francofordia abire compulsus fuisse, nimis eum invisus omnium oculis rapuisset. Edidit plurimos et omnes vel aperte falsae, vel suspectae fidei libros, qui sunt: a) Missa latina, quae olim ante Romanam circa septingentesimum Dni. annum in usu fuit, juxta exemplarum vetustissimum recusa, 1557. b) De electione Episcoporum, quod aequa ad plebem persineat. Basileae 1566. c) Von

Ankunft des Röm. Kaysertumss an die Teutschen. Qui liber saepe numero ab Auctoribus citatur. d) Von Herkunft der sieben Churfürsten. e) Von der Wall der Prälaten. f) Ob Petrus zu Rom gewesen sey. Ursel. 1567. g) De mystica, sacramentalique, seu externa praesentia et mandatione Corporis et sanguinis Christi in sacra coena. 1574, in 8. h) De Ethnica Jesuitarum Doctrina et plurima alia Flacci opera contra Romano-Catholicos edidit Joan. Balthasar Ritter A. 1725. Francofordiae ad Moenum, quorum aliqua sequuntur. i) Argumenta in 60 Psalmos David. k) Versio Nili Thessalonicensis de potestate Papae. l) Clavis S. Scripturae. m) Catalogus testium veritatis, quem ex libris, quos sfurtim ex Bibliothecis variorum monasteriorum cleperat, compilavit. n) Centuria Magdeburgicae, in quibus conflandis plures coadjutores habuit. Ejus libri plerique vel Argentorati, vel Magdeburgi, ubi in typographacis correctorem egerat, impressi et reimpressi fuerunt. Quosdam etiam postliminio ejus filius Mathias, Med. Doctor Rostochii edidit 1603, in 8.

**Florantschitsch de Grienfeld** (Joan. Dismas) Parochus et Consistorialis Archidiaconatus Officii Sitticensis in inferiore Carniola confecit:

Tabulam Chorographicam Ducatus Carnioliae jussu, sumptuque Inclytorum Provinciae Statuum geometrice exhibitam et aeri incisam per Abrahamum Kalkschmid. Lab. 1744, in 12. tabulis in Fol. max.

**Florantschitsch de Grienfeld** (Joan. Stephan.) Carn. J. U. D. Inclyti Ducatus Carnioliae Advocatus et Supremo Provinciae Secretario Adjunctus, inter Academicos Operosos Labacens. dictus: Finnulus, cuius ingenii partus publici juris facti sunt:

a) Epigramma in Marci Gerbezii Intricatum Extricatum. Labac. 1692, in 8. b) Bos in lingua, seu discursus Academicus de pecuniis veteronovis. Lab. 1695, in 8. Votiva Paraenesis dum Illustriss. DD. Wolfgang Weichardus S. R. J. Comes, ac Dominus de Gallenberg etc. in Inclyti hujus Ducatus Carnioliae Locumtenentem et Praetorem feria II. Ducam. Laetare ingenti applausu et populi laetitia inauguretur. Lab. ex typographaco Mayriano 1702, in 4.

**Foedransperg** (Ant. Foedermann Nobilis de) Carn. Besemendorfens. J. U. D. Consiliarius apud Magistratum C. Regiae Urbis Viennensis edidit:

a) Praktische Beobachtungen über die allgemeine Konkursordnung. Vien, apud Ghelen 1786, in 8. et sic successive Partes IV, quae An. 1794 simul recusae sunt Viennae in 8.

**Fontanini** (Justi) Episcopi Ancyran: a) Historia litteraria Aquilejensis. b) Vita Philippi a Turre Adriae Episcopi, ext. in Turre de annis Heliogabali.

**Foro Juliense** (Concilium) An. 791 sub Hadriano I. celebratum vid. Labb. tomo IX. pag. 32.

**Fortunatianus**, male ab aliis Fortunatus scribitur, Episcopus Aquilejensis, Afer, inter fuit A. 337 synodo

Sardicensi et S. Athanasium secum Aquilejam duxit; unde anno inseguente Alexandrinae Ecclesiae restitutus fuit. Scripsit:

Breves, rustico sermone Comentarios in Evangelia, quae sibi Hieronymus mitti pettit. Lege Megiser Lib. IV. c. 4. Sophronius in graecum vertit: *Βράχιτατα ἵπου-νηματα λόγω αγραικω.*

**Francovich** vid. supra Flaccus.

**Frischlin** (Nicodemi) Witebergens. Poëtae Laureati, Comitis Palatini Caesarei etc. Scholarum Labacensis Rectoris, Historiarum et Poëseos Professoris ordinarii et emeriti:

a) De lacu Circenitio ad Gasparum Godesch Circenianum, carmen, quod Valvasor lib. VII. pag. 450. Chronic. inseruit. b) Panegyris de Nativitate Christi. c) De horologio argenteo. d) Paraphrasis in Virgilii Bucolica et Georgica. e) De X. Caesaribus Austriacis. Hic a. 1584. Labaco iterum ad Imperium recessit. f) De Laudibus Rusticorum, 1580. g) In Persii Satyras et Horatii epistles. h) Libri Elegiarum. i) Orationes variae. k) De victoria Sarmatica adversus Moschum.

**Fritz** (P. Andr.) Goritiens. Soc. Jesu Goritiae, † 1789, de quo extant:

a) IV. Tragoediae et II. Dramata. Vien. 1757, in 8.  
b) Gramatica Latina Part. IV. c) Dissertationes in S. Scripturam. Ibid.

**Froelich** (P. Erasmi) e Soc. Jesu, Genealogia Sounckorum, Comitum Cilejae et Comitum de Heunburg. Vien. 1753, in 4.

**Furlani** (And.) vid. supra Fabianitsch.

## GAMMATHHECA.

### Scrinium VII. sub Littera G.

**Gall** (P. Joseph) Carn. e Soc. J. Phil. Doctor et in Universitate Graecensi ejusd. Professor emeritus, vid. Coppiini sub Lit. C.

**Gallenfels** (P. P.) Carn. e Soc. J. Regius Aulae Lusitanicae Pater scripsit:

Epistolam, quae ext. in Stoecklein Weltbot Parte VIII. sub nro. 193.

**Gallitschitsch** (Franc.) Carn. Vippacens. et Wolfg. Posseviz Praenobilis Carn. Idriens. et Andr. Jerascha Sayracens. et Maximilianus Umfor egg Praenobil. Labacens. ex convictu S. J. ac Joseph Trost Vippacens. et Eustach. Scheschig ex fano S. Barthol. ex Caesareo Ferdinandaeo alumnus, et Simon Laurin Vippacens. et Ant. Dolinar Zeyrens. ac Perillustris D. Joan. Berthold ab Hoefer S. R. J. Eques Carn. Obergaertschahens. A. A. L. L. et Phil. Magistri creati imprimi permiserunt:

Dissertationem Philosophicam de coelis et Planetis. Graecii 1745, in 12.

**Garzarolli** (Franc. Jos.) Provincialis Carnioliae, J. U. D. et Universitatis Viennensis Rectoris: Regia virtutum coronatio, in coronatione Josephi I. seu Principum Austriacorum virtutes. Vien. 1690, in Fol. quem Librum Leopoldo I. Imp. et Josepho I. a coronatione regia Augusta Vindelicor. Viennam redeuntibus obtulit.

**Garzarolli** (Joan. Bapt. de) Praenobil. Carnioliae Provincialis, Medic. Doctor scripsit:

De Catharrho. Utini, 1646, in 4.

**Garzarolli** (Joan. Joseph de) Praenobil. Carn. Senosezensis et Matth. Leskoviz Hyperlabacens. et Elias Ignat. Trost Vippacens. et Matthäus Martin. Terpin Hyperlabacens. AA. LL. et Phil. Laurea insigniti quando typis prodiit:

Philosophia moralis P. Joannis Senftleben e Soc. J. ad Politico Christianae conservandum. Graec. 1726, in 12.

**Gaspari** (P. G.) Goritiensis e Soc. J. edidit:

Storia, consequenze, avvertimenti relativi all' antica publica Penitenza per maggiore conformità del sacro discorso nella Quaresima fatto l' anno 1786, in Gorizia per animare li Recidivi a penitenza. Viennae apud Ghelen 1787, in 8. quia Goritiae typus non admittebatur.

**Gedanken** (Heilige) einer Gott vollkommen liebenden Seele. Apud Eger 1774, in 8.

**Genealogia**, das ist: Aigentliche und wahrhaftige Geburts-Beschreibung und Erzelung des Adelichen uralten Geschlächtes deren von Rain im Land Krayn sesshaften Personen, so diesem wolernennten Geschlecht verwandt, aufs allerkürzeste in Rithmos verfasset. Durch Hansen Mannel. Gedruckt zu Laybach 1577. Jar. in 4.

**Genealogia Auerspergiana** vid. Auersperg sub Lit. A.

**Genealogia Turriana** Ms. in Fol. ext. in Biblioth. Auerspergiana Labaci.

**Georgio** (Joan. Carol. de) J. U. D. Protonotarius Caesareus et Apostolicus. Vicedominatus Labacensis Secretarius edidit:

III. Diversos tractatus politicos. Vien. 1666, tacito suo nomine, sed fidem interponente Valvasorio in lib. VI. Chronic. pag. 359.

**Gerbez** (Marcus) Carn. Sitticens. Med. Doct. et Physicus Labacens. ac Caesareo-Leopoldinae Academiae: Naturae Curiosorum Academicus, inter Academicos Operosos Labacenses dictus Intentus scripsit:

a) Intricatum extricatum medicum, seu Tractatus de morbis complicatis. Lab. 1692, in 8. b) Annus I. Chronologiae medicae, continens exactam anni 1697, temporum, aerae et humanorum corporum Labacensium alterationem, cum suis historiis, causis et medicinis. Lab. 1699, in 4. c) Annus II. continens annum 1698 etc. d) Annus III. seu constitutio anni 1699, philosophice, historice et medice considerata. Lab. 1702, in 4. e) Annus IV. prodiit Augustae Vindelicor. apud Daniel Walder 1705, in 4. f) Vindiciae Physico-Medicae aerae Labacensis, oder Verthädi-

gung der laybacherischen Luft etc. Layb. 1710, in 8.  
**a)** Chronologia medico-practica. Francofurti 1713, in 4.  
**b)** Observatio de Ovo Galli gallinacei semicircularis figurae ext. in Miscel. Naturae Curiosor. Dec. III. A. S. observat 138 et Cl. Syndenham Gerbezii scripta suis operibus insertu digna censuit.

**Gerlach** (Stephan.) Davidis L. B. de Ungnad Praedicatorius: Zygomaiae Secretario Aquilejensis Patriarchae Theodosii, qui suo Secretario a. 1550, litterarum commercium cum Tbinganis prohibuit, intime familiaris, per Styriam, Carinthiam et Carnioliam, Superintendens inter alia scripsit:

Tagebuch der von Röm. Kay. Maximiliano und Rudolpho den Andern, an die Ottomannische Pforte zu Constantinopel abgefertigten und durch Hr. David. von Ungnad zu Sonneck vollbrachten Gesandschaft, aus dem Gerlachischen Zeit seiner hierbey bedienten Hof-Prediger-Amt-Stelle eigenhändig aufgesetzten und nachgelassenen Schriften herfürgezogen durch seinen Enkel Mag. Samuel Gerbach. Frankfurt 1674, in Fol. maj.

**Globotschnig** (Caspari) Carn. Radmansdorffens. AA. LL. et Phil. Magistri:

**a)** Epistolae Poëtiae ad totam Domum Austriacam, de ejus fortitudine bellica, pietate et aliis Augustiss. dotibus per illius temporis eventus. Vien. 1698, in 8. cum figuris aeneis. **b)** Phosphori Austriaci. Vien. 1699, in 8.

**Gladich**, lege Gladitsch (Georg Andr.) Fluminens. J. U. D. Cathetradilis Ecclesiae Labacensis Canonicus, inter Academicos Operosos Labacenses dictus In ermis, post obitum in Ms. reliquit:

Vetus et nova Carnioliae Ecclesiasticae memoria, seu Relatio historico-poëtica de memorabilibus Carnioliae in II. Part. divisa in 4. cum elegante icona aeri incisa a Julio Quaglia, celebri pictore inventa operi, quando lucem aspiceret, praefigenda. Orbis lucem non aspexit in typo; quia lux vitae citius Auctori operis jamjam perficiendi est extincta. In criticastros notabile distichon subtexuit.

**Glavinich** (Sebastiani) Istriani, circa an. 1690. Episcopi Segniae creati:

Deplua charitatum aurora, seu symbola in Leopoldum et Margaretham. Vien. 1666, in Fol.

**Glavonich** (P. Franc.) Dalmatae, Ordinis S. Francisci de observantia Provincialis emeriti:

**a)** Knyiga fitka fzeveteh, in 12. **b)** Manus Christi amoris. Venet. 1640, in 4. **c)** De origine et divisione Provinciae Bossnae, Croatiae; Ordinis S. Francisci Reformatorum et conventibus ejusd. **d)** Historia Tersactensis. **e)** Molitve, i Pismize na Svetkoviny et quaedam alia opuscula in lingua Dalmatina. Vid. Valvasor lib. VI. Chronic. pag. 352.

**Glovar** (Petr. Paul.) Presbyteri secularis, Parochi emeriti et Dominii in Landspreis Professoris, Societatis Agrariae in Carniola Socii:

Abhandlung von den Ursachen des Brandes in dem Weizen. Layb. 1775, in 8. ext. in Kundschaftblat ad diem 18. Febr. 1775.

**Gollmayr** (Georgii) Carni, alumni Episcopalis mox Capellani domestici et officii Episcopalis Labaci Notarii.

Sveta Masha inu Kershansku premishluvanje sa ufsak dan is S. Pisma, tudi druge nuzne molitve. Lab. per Joan. Frider. Eger 1783, in 12.

**Gollob** (Andr.) vid. Morautscher sub Lit. M.

**Goppo** (Ant.) Episcopi Tergestini a. 1487 defuncti. Statuta et Constitutiones synodales XLIV. de a. 1460 in Ms. ibid.

**Gorjupp** (Franc. Xav.) Carn. Parochus et Commissarius ad novam Ecclesiam prope Cilejam, Archiepiscopi Goritiensis Consistorialis edidit:

Zirkovnu lejtu, ali Evangeliski navuki sa uſe Nedele, inu Prasnike zeliga lejta. Lab. typ. Egerianis 1769, in 8.

**Gottsheer** (Paul.) Canonicus Labacensis scripsit: Epistolam ad Chroen Episcopum suum, cuius fragmentum legere dat Valvasor Chronic. lib. VIII. pag. 667.

**Gottseer** (P. Martini) Carn. e Soc. J. AA. LL. et Phil. Doctoris, ejusque in Universitate Graecensi Professoris publici et ordinarii:

**a)** Philosophia Polemica secundum Aphorismos Aristotelis Stagiritae, cum annotationibus tum philosophicis, cum stagiriticis ex variis desumptis dedicata Excellentiss. et Illustriss. Dni. D. Francisci S. R. J. Comitis a Lamberg Haereditarii in Carniola stabuli Caesarei Praefecti etc. Nobilissimae, amantissimaeque Proli. Graec. 1690, in 4.

**b)** Philosophia universa D. Brunoni, ejusque venerabili Religioni Carthusiana dedicata sub auspiciis Rdmi. D. Joannis Baptista, Prioris et Praelati in Sajz etc. Graec. 1690, in 12. **c)** Bene et male, secundum praecepta secundae tabulae, juxta id: Declina a malo et fac bonum, dedicavit Rdmo. D. Francisco Praeposito Canonicor. Regular. S. Augustini ad S. Florianum. Linc. typ. Caspari Frey-schmid 1708, in 4. **d)** Vita Thomae Mori. Angliae Cancellarii. Graecii 1689, in 12. **e)** Sententiae et animadversiones Corn. Taciti, sapientissimi Senatoris Romani. Lineii typ. Raedelmayr 1687, in 12. cum figur.

**Gradense** (Concilium) an. 579, vid. Labb. T. VI. pag. 652, exinde memorabile, quod hocce tempore Sedes Patriarchalis Gradum translatata fuerit. Acta hujus putantur conficta a Gradensibus, ut tali modo translationem probent canonicam; attamen sunt valde antiqua; quia eorum fragmenta exhibet Synodus Mantuana pro causa sanctae Ecclesiae Aquilejensis — an. 827 celebrata, in qua legitur subscriptus Episcopus Pedinensis.

**Graffheiden** (P. Franc.) Carni. Labac. e S. J. AA. LL. et Phil. Doct. Series Regum Italiae. Graecii 1732, in 12.

**Grandi** (Goritiensis) Presbyter, Concionator et p. t. Studiorum Director Goritiæ sequentibus orbi inclamavit:

a) La causa del Purgatorio contra l'abusj d'interesse, e della falsa devozione. Venezia 1766. b) La independenza temporale del Impero dal Sacerdozio, dimonstratio in occasione della cancellatura nel Breviario del Fatto del Papa S. Gregorio settimo contra l'Imperadore Henrico quarto. Gorizia 1774.

**Gregorius** de Montelongo. Vid. sub Lit. M. Montelongo.

**Greiffenberg** Freiherrinn auf Seisenegg (Catharina Regina Frau von) hat ihr vortreffliches Talent gezeigt in dem Aufsatze:

Tugend — Schuldiger Ehren — Preiss auf des Herrn Valvasors (Titl.) Vortreffliche Beschreibung des Herzogthums Krayn. Nürenberg 1689, in Fol. quod Chronicum Valvasorii praefixum est.

**Grisellini** (Franc.) Regiae Societatis Londinensis et Lugdunensis, nec non Agrariae Bernensis, Goritiensis et Labacensis Socius, scripsit:

a) Unterricht zum Hanfbau, so wie er von den Bolognesern und Ferraresern getrieben wird, ext. in prima collectione Agrariae in Carniola Societatis ad an. 1773, in 4. maj. Lab. a pag. 93—116. b) Wettschrift, welche den 28. Christmonats 1772 mit dem Accessit beehtet worden, über die Frage: Ob und durch was für eine pragmatische Gesetzgebung in einem grossen Staate — der Gefahr des Abganges und der übermässigen Preissteigerung der zum täglichen Lebensunterhalt erforderlichen Körner am sichersten und standhaftesten vorgebeugt werden möge etc. Layb. in 4. maj. ubi et c) Tractatus de cultu et cura, v. g. vom Kohl-Lewat: von Seidenwürmern, Maulbeer-bäumerpflege etc. ext. quae ego quidem semel occasionaliter vidi, sed commode annotare nequibam; erunt ergo ista per alium supplenda, cui innotuerint. d) Iconem quoque ad Agrariam alludentem, quam Giampicolo sculpsit, Griselini invenit, quae operibus Agrariae in Carniola Societatis praefigitur.

**Gruber** (Tobiae) Styri e Societate Jesu suppressa Sacerdotis Caes. Regii Navigationis in Bannatu Temesvarino Directoris:

a) Briefe hydrographischen und physikalischen Inhalts aus Krain etc. Wien 1781, in 8. cum figuris. Auctor iter, quod ad arcana naturae in famoso lacu Lugeo, sive Circnicensi, ejusque vicinia scrutanda suscepserat, enarrat. b) Anhang zu den Briefen hydraulischen etc. Wien 1784, ext. in physikalischen Arbeiten einrächtiger Freunde in Wien, gesammelt von Ignatz edeln von Born. c) Fortsetzung. Ebendas. 1785, in 4. maj.

**Gussich**,<sup>\*)</sup> lege Guschitsch (P. Nicol.) e Provincia libus Carnioliae Soc. J. AA. LL. et Phil. Doctor, ejusque Professor emeritus. Tyrnaviae p. t. Senior edi curavit:

Suspiria coronatorum capitum a Rhetorica Tyrnaviensi problematice deducta. Tyrnaviae 1698, in 12.

**Gussich** (Sigefridus L. B. a) Carn. Preyssegen-sis, C. R. M. M. Consiliarius, Incliti Ducatus Carnioliae

Deputatorum Statuum Praesidens, nec non Academiae operosorum sub nomine: Resolutus Praeses, atque Agrariae in Carnioliae Societatis membrum, quando olim suas Theses ex universa Philosophia in aula Academica publice defenderat, easque Celsiss. at Rdmo. DD. Josepho S. R. J. Principi, sacri et antiquiss. Ordinis S. Benedicti celebrator. coenobiorum ad S. Galli et S. Joannis in Durthal Abbati amplissimo etc. dedicaverat, in praesentes distri-buendum dedit librum, cujus titulus iste:

Summi Pontifices, quotquot a S. Benedicto I. usque ad Benedictum XIII. Pontifices Maximi in Romanam S. Petri Sedem exaltati sunt, compendio relati. Vien. apud Schwendimann 1728, in Fol. Effigiem vivam Celsiss. Principis Abbatis delineavit Labaci Daniel de Savoye: aeri vero insculperunt Andr. et Joseph Schmutzer Calcographi Universitatis Viennensis.

**Gutsmann** (P. Oswald) Carinthiae Vindus e suppresseda Soc. J. Caesareo-Regius Missionarius in Carinthia et Celsiss. Episcopi Lavantini Consistorialis edidit in lingua Vindica :

a) Christianske Resnize skus Premishlavanje naprineshene, inu sa Pridige tudi narovnane suppresso nomine Clagenfurthi per Kleinmayeros haeredes 1770, in 8. Ad-ditae ad calcem hujus libelli Gramaticae Carnioliae P. Marci animadversiones criticae, non ad Carnolicam sed ad ple-bejam Carinthiaco - Vindicam linguam accommodatae. b) Windische Sprachlehre. Ibid. 1777, in 8. Multum et diligenter incubuit ad corruptam Vindicam linguam regulis subjiciendam; num vero expectationi satisfecerit, ipsi Vindi Eruditi, si non suae, saltem latinae linguae potentes Gramatici juxta fundatae Gramaticae regulas censeant!

**Guttenfelder** (Magister Lucas) seu more illius seculi Lucas de Gutenfelda in Carniola, vulgo Dobrepole cognominatus, natus parentibus qui partim negotiatione, partim agricultura (de qua Cicero: quod ea nihil melius, nihil uberius, nihil dulcior, nihil libero homine dignius) familiam suam honeste sustentabant, Magister, Doctor, ac Professor bonarum Artium in Universitate Viennensi, ejusque a. 1546 et iterum a. 1556. Rector Magnificus † Vienae, in cuius exequiis funebrem dixit Mag. Dionysius Thalhamer in Ecclesia S. Stephani VI. Kal. Augusti 1562. Ejus

Poëmata et Allocutiones pro variis occasionibus separatim editae jam pridem interiere, et, si non in Bibliotheca Universitatis, vix alibi reperies.

## HETHTHECA.

### Scrinium VIII. sub Littera H.

**Habermann** (Joh.) Preces. Carn. Lab. 1579, ext. in Bibl. Reg. Hafn.

**Hacquet** (Balthas.) AA. LL. et Phil. ac Medic. Doctor, Caesareo-Regius Anatomiae, Chirurgiae et Obstetriciae Artis in Lyceo Labacensi publicus et ordinarius

Professor, perpetuus Agrariae in Carniola Societatis Secretarius, Academiarum: Naturae Curiosorum, Berolinensis naturam investigantium amicorum et Electoralis Moguntinae Scientiarum utilium membrum, nec non correspondens cum Academiis Bononiensi, Sabaudica, Camberina etc. Plurima erudita opera publici juris fecit. Mihi sequentia innotuerunt:

a) Index Fossilium Idriensium, qui Tomo III. der Beschäftigungen der berlinischen Gesellschaft naturforschender Freunde. Berolini 1771, in 8. pag. 56 et seqq. insertus reperitur. b) Beobachtung und Heilungsmethode einzelner Hornviehkrankheiten. Layb. 1776, ext. in operib. Agrariae Societ. in 4. maj. c) Oryctographia Carnioliae. Partib. IV. in 4. Lips. apud Breitkopf 1778. Recensetur in Biblioth. Goetingensi Vol. X. pag. 503. Pars II. prodiit 1781 et recensetur I. cit. Vol. XII. pag. 153. Pars III. prodiit 1784 et recensetur. Ibid. Vol. XIII. pag. 553. Pars IV. prodiit 1789. d) Schreiben an Hr. Ignatz von Born, über verschiedene auf einer Reise nach Semlin gesammelte Beobachtungen. e) Beobachtungen und Heilungsmethode einzelner Hornviehkrankheiten, welche durch Gifte aus den drey Reichen der Natur verursacht werden. Layb. I. cit. 1779, in 4. maj. f) Erste Beobachtung über einen beynahe jederzeit tödlich gewordenen Durchfall bey Pferden zu Ende des 1778. Jahres. Ibid. g) Zweyte Beobachtung über eine epidemisch gewordene Krankheit der Pferde, welche zu Anfang dieses Jahres geherrscht, und unter dem Namen Kehlsucht bekannt ist. Ebend. 1779, in 4. maj. h) Plantae alpinae Carnioliae. Vien. 1782, in 4. cum figuris. Recensetur in Biblioth. Goetingensi Vol. XIV. pag. 17. i) Mineralisch-Botanische Lustreise von dem Berg Terglov in Krain zu dem Berg Glockner in Tyrol im Jahre 1779 und 1781, cuius editio altera auctior et nitidior figuris illustrata lucem asperit Viennae 1784, in 8. et inserta den Schriften der Berlinischen Gesellschaft. Part. I. pag. 171 et 119. k) Physikalisch-politische Reisen durch die Dacischen und Sarmatischen oder Nördl. Karpathen. Nürnberg 1790, in 8. maj.

**Haebling** (P. Franc.) Austriac. Licensis, e S. J. Concionator germanicus Labaci dixit et sub prelum misit:

Höchst vollkommener Schatten des allmögenden Gottes in den Lob-, Ehren- und Grossthaten Leopoldi I. der mildseligst. und glorwürdigsten Gedächtnuss Röm. Kaiserl. Majestät etc. als ihm bey einem vielfältig erleicht-höchst ansehnlichen Trauengerüste vor einer Hoch. Löbl. Laa in Crain das Hochwürdige Dom-Kapitel zu Laybach die schuldigste letzte Leichgedächtnuss abstattete den 10. Junii in St. Nicolai Dom-Kirchen in einer kurzen Trauer-Rede vorgestellt. Layb. bey J. Georg Mayr 1705, in 4.

**Hainzmann** (Mich. Maximilian.) Vienens. Caesareo-Regii Aerarii Officialis Labaci cecinit:

Auf den Tod Marien Theresiens gesungen im Christmonate 1780. Layb. beym Eger in 8.

**Hallerstein** (P. Ant.) Carn. e Soc. J. AA. LL. et Phil. et Theologiae Doctor, ejusdemque in Moralibus Viennae Professor ordinarius, nec non Inlytae facultatis Philosophicae p. t. Decanus detulit:

Panegyricum D. Catharinae V. et M. quem peroravit in Ecclesia S. Stephani coram S. P. Q. Academico D. Johannes Nep. de Rohm. Typ. Franc. Andreae Kirchberger 1744, in Fol.

**Hallerstein** (P. Augustin) e Soc. J. Missionarius et Mandarinus in China, scripsit plures in Europam litteras, videlicet:

a) Epistolam ad P. Franc. Molindes Provinciae Austriae Soc. J. Provinciae 1735, ext. in Stoeckleini Weltbot edit. Aug. Vindelicor. et Graec. 1728, in Fol. sub nro. 584. b) ad P. Weichardum Hallerstein ejusd. Societ. et Provinciae p. t. Regiae Celsitudinis Principis Caroli Lotharingi in Belgio Gubernantis Confessarium 1736. I. cit. sub nro. 585. c) ad eundem Weichardum 1738. I. cit. sub nro. 586. d) ad eundem 1739 sub nro. 587. e) ad eundem 1740. Ibid. sub nro. 588. f) ad eundem 1741 sub nro. 675. g) ad P. Joseph Ritter ejusd. Societ. et Provinciae Patrem, suae Majestatis actu regnantis Reginae Portugalliae Confessarium, Pekinga 1743. Ibid. sub nro. 681. h) ad P. Nicol. Giampriamo S. J. Provinciae Neapolit. Pekinga 1749, sub nro. 696 in Parte 35.

**Hallerstein** (Georg. Sigismund. L. B. ab) Carn. de Carsto, ob fluidam in versificando venam Carnioliae Ouvenus dictus sub prelum misit:

a) Opusculum Poeticum, Clagenfurti 1680, dedicatum Excellentiss. Praesidi, Rdmo. Abbatii, caeterisque Illustriss. Inlyti Archiducatus Carinthiae Dnis., D. Deputatis, atque Proceribus. Quam dedicationem duobus sequentibus Distichis anagrammatice reddidit.

Vilia demeriti ne spernите carmina Vatis,

Scitis, quod mihi vix competit esse labor.

Silis, si series, si cura domestica cribrat:

Libri ductu prod-esse Thalia nequit

Offert humillimus

Georgius Sigismundus Liber

Baro ab Hallerstein

Hanc sui nominis subscriptionem iterum anagrammatice reddidit sequenti versu:

Grandibus egregiis hos ornat Musa libellos

Anno Domini

His tribus ex oris Carinthia Laude meretur.

Hls trlbV eX orls CarInthla LauDe MeretVr.

b) Opus alterum pariter Clagenfurti 1682, in 8. editum Provinciae Carnioliae est dedicatum:

Me Decet et Patriae reflexos texere Versus:

Me DeCet et Patrlae refLeXos teXere Versus.

Antiphonam Alma Redemptoris Mater etc. per Adventum in Ecclesia cantari solitam sequentibus versibus, in quibus eadem et totidem litterae, quot in Antiphona continentur, anagrammatice redunduntur:

Ne metuas, quamvis cursu pernice procella Nutat et  
irrugit spumosa navis in unda, Seque, Tuamque ratem  
placato sidere ducam; clarum lucis iter cures: cita prora  
volabit, Errorem pelegi retegam, miserabor egeni.

Euge! meos portus intra. Sum ripa salutis. Con-  
cludo hujus praeclari, acutique Poëtae et patriotae memo-  
riam ipsiusmet Epigrammatum:

Carsta mihi Patria, trux ubi durat equus.

Quid mirum, quod sim longo durabilis aevo?

Obdormivit Clagenfurti Provincialium Causarum As-  
sessor annos natus 74, anno Dni. 1686. Dormiat in  
sancta quiete quo usque introierit aethra  
Laureatus.

Dormiat In sancta qVilete, qVo VsqVe Introierit  
aethra LaVreatVs.

**Harmayr** (P. Joan. Bapt.) Soc. J. in gymnasio  
Labacensi Poëeos Professor publicus composuit et imprimi  
curavit:

a) Hintritt Josephens Herzoginn von Bayern, zweiter  
Gemahlin Joseph II. besungen. Layb. 1767, in 8. b) Joseph  
der zweyte besungen. Layb. 1773, in 8. c) Die Besitz-  
nehmung des österreichischen Antheils von Pohlen. Layb.  
1773, in 8. beym Eger.

**Hasl** (P. Joseph.) Vindus e Comitatu Cilejensi S. J.  
Concionator carniolicus ad S. Jacobi Labaci edidit ver-  
sionem suam:

Sveti Post. Lab. litteris Egerianis 1770, in 8. Est  
Quadragesima sancta P. Gabr. Hevenesi, tanti Auctoris  
dignum opus: ast dolialiter (ut ex mole libri, qui ipso  
originali altero tanto vastior prodiit, ad oculum patet)  
in vindicam potius, quam Carniolicam linguam (sive ortho-  
graphiam, sive grammaticae leges, interpretationis peri-  
phrasticae modum species) sed his non obstantibus in  
bonum usum plebis versa: et dedicata R. D. Maximili-  
iano Redeskini hujus editionis et carniolicarum in plebe  
litterarum Promotori pfaefervido.

**Haselbauer** (P. Georg.) Soc. J. ad S. Jacobi  
Labaci Concionator germanicus evulgavit:

Christliche Einsamkeit: oder Ueberlegung der ewigen  
Wahrheiten zum Heile der Menschen vorgetragen in den  
öffentlichen Uebungen des Geistes zu Laybach bei St. Jakob  
im Jahre 1769 und 1770. Layb. beym Eger 1771, in 8.

**Haymann** (Joh. Ant.) Carn. Adlerspergens. Med.  
Doctoris et Proto-Medici Labacensis Dissertatio de Aëre.  
Vien. 1758, in 8.

**Hemma** (Leben der Sel.). Layb. mit Egerischen  
Schriften, in 12.

**F. Henricus** a S. Petro Burgundus Augustinianus  
Discalceatus professione calcographus aëri indicit:

Vitam S. Nicolai Tolentinatis, prout in ambitu con-  
ventus nostri Labacensis eleganti penicillo desumpta, atque  
depicta cernitur; icones vero libello, Leben des H. Nico-  
laus von Tolentin. Gedruckt in der alten Stadt Prag bey  
Georgen Schipatz im 1646. Jahr, in 12. insertæ reperiuntur.

**Henricus** de Staina, seu Lythopolitanus. J. U. D.  
Utini, scripsit seculo XIII. Res gestas Henrici XII. Reguli  
Bojorum quibus Aventinus in suis Annalibus Bojorum  
usus est.

**Herberstein** (Caroli e Comitib. ab) Dei et Apostolicae Sedis gratia exemptae Cathedralis Ecclesiae Labac.  
Episcopi, S. R. J. Principis, SS. CC. RR. et App. MM.  
Consiliarii actualis intimi etc. etc.:

a) Epistola Pastoralis ad Totum Clerum tam saecu-  
larem, quam Regularem ejusd. Ecclesiae Labacensis. Lab.  
typ. Egerianis 1773, in 8. b) Hirtenbrief an die Geist-  
lichkeit und das Volk der laybachischen Diöces. Ibid. 1780,  
in 8. Haec pastoralis in Gallicum translata: Lettre pasto-  
rale de Msr. L' évêque de Labac, au Clerge, et aux fideles  
de son diocèse. A. Vienne 1781. Contra hanc epistolam  
prodiit liber: Hirtenbrief — von dem Bischofe zu Laybach  
mit unentbehrlichen Anmerkungen nach seinem ganzen  
Inhalte begleitet. Dem Engel der Kirche von La\*\*  
schr eib. Offenbar. Joh. III. 14. an. 1782, in 4. Et  
iterum: Noch etwas an den Bischof zu Laybach und seinen  
Concepisten in Betreff seines Hirtenbriefs, als ein höchst  
nothwendiger Beytrag zu den erst neulich erschienenen  
unentbehrlichen Anmerkungen. Dieses habe ich euch von  
denjenigen geschrieben, die euch verführen. I. Sendschreib.  
Joh. II. 29. Im Jahre 1782, in 4.

**Herberstein** (Sigism. L. B. ab) 29. Augusti 1486.  
Vippaci in interiore Carniola natus, anno aet. 16. Philo-  
sophiae Laurea in Universitate Viennensi decoratus, mox  
per decennium Caesarea castra sequutus, et militares in  
Styria et Carniola coactas copias contra Venetas in aciem  
est comitatus. Exinde meruit Eques a Caesare creari et  
torque aurea donari, atque ad consilia aulica admitti.  
Legationibus Caesareis 1516 in Polonia, et Moschovia:  
1517, in Dania: 1518, in Helvetia perfunctus est A. 1519  
nominatus, ut nomine ducatus Styriae et Carnioliae Car-  
olo V. Imperiale coronam adgratularetur. A. 1523 iterum  
Moschoviam et 1541 ad Turcarum Imperatorem Legatus  
mittitur: et postquam IV. Austriacis Monarchis dexteriti-  
atem, fidemque suam probavisset a. 1566 fatis cessit vir-  
toga, sagoque pfaefulgens et inter Eruditorum subselia se  
quoque clarum fecit per sua orbi relecta scripta:

a) De bello Poloni et Moschi, ext. in histor. Polon-  
ica Pistorii T. III. pag. 13. b) Descriptio Lithuaniae Ibid.  
T. I. pag. 151. c) Comenarii rerum Moschoviticarum ext.  
inter Auctores rerum Moschoviticarum, pag. 1. d) Defensio  
injuste delatorum, ad Henricum Loritum Glareanum (de Rain)  
Professorem Friburgi scripta et Viennae sine anno  
in 4. procura; incusabant enim eum Poloni: quod ille  
primus Czaro Regium titulum dederit et contra Polonos  
instigaverit; ille vero se contra hanc imposturam hoc  
libello defendit. e) Colloquium Sigismundi ab Herberstein  
cum morte Vien. sine anno in 4. sed a Joanne Oppolitano  
versu heroico expressum. f) Die Wurzen, daraus Carl  
und Ferdinand, die Römisch. Kaiser und Khünig mit ihren

Khindern glucksäliglichen erwachsen. Wien in Fol. sine anno. Rarissima tabula genealogica Familiae Austriacae a Rudolpho I. usque ad Maximilianum II. liberos exhibens.  
*g)* Herbersteinische Relation von Maximiliani I. Hofrat, Tod und Leich-Disputen. Quam Illmus Senkenberg per Sammlung von ungedruckten und raren Schriften T. IV. edition. Francofurt. 1751, in 8. pag. 28. obliterationi eripuit. *h)* De rarib naturae rebus in 4. teste Valvasorio libro VI. pag. 345 sui Chron. *i)* Della Moschovia, e Russia, ext. nelle navigazioni del Ramusio T. II. Parte II. pag. 137. *k)* Stemma genealogicum et historicum 1550 sine loci, et typographi expressione in 4. quod 1558 in 4. Viennae recusum et denuo 1560, in Fol. apud Raphaelem Hofhalter auctius editum hac inscriptione: Gratae posteritati Sigism. L. B. ab Herberstein, primarius Ducatus Carinthiae haereditarius Camerarius et Dapifer etc. immunitate, meritorum ergo donatus, rationes suas a puero ad annum usque 74 brevi commentariolo notatas reliquit. Ad calcem varia carmina in laudem Auctoris, ejusque vita per Petrum Paganum scripta, anexa sunt. Hicce liber saepius, diversis in locis, attamen a latino diversus, in germanica lingua cum tali titulo: Sigmund Freyherr zu Herberstein etc. den gegenwirtigen und nachkommenden Freyherrn zu Herberstein Seines thuns, Diensten und Raisens mit trewer vermanung sich zu Tugenden und guten Wesen schiken, cum Principum ejus temporis in imaginibus ligno incisis, sine anno et in Fol. et in 4. procerus prodixit. *l)* Jovii Pauli und Siegmundi von Herwerstein Moskowitzische Kronik. Frankf. 1576, mit Kupfern in Fol. *m)* Bottschafften, Dienst und Raisen unter K. Ferdinand I. von ihm selbst beschrieben. Wien 1561, in Fol. servatur in originali Ms. in Bibliotheca PP. Augustinianor. Discalceator, ad Fontes Marianos Austriae. *n)* Sigmund Freyherr zu Herberstein etc. dreyer Rom. Kaysern in Kriegen, an Höffen, in Räten und hie verzaichnenden Bottschafften gedient. Wien durch Michaël Zimmermann 1562, in 4. cum figuris. Quod opus mox in latinum versum typis in 4. produxit 1562.

De praeclarissimo hoc, etiam post funera omnium ferme ore celebratissimo viro praeterea habentur II. Panegyres elegantes heroicae in Genethliacon Sigismundi L. B. in Herberstein etc. Viennae, in 4. a Joanne Oppolitano editae. Item Soteria Joannis Dantisci et alia aliorum variorum Poemata de ejus Legationibus. De Joanne Georgio ab Herberstein, Pragae 1548, inter militares exercitationes globo plumbeo fortuito trajecto habetur Carmen exgeticum a Matthaeo Callino scriptum et editum Vien. 1559, in 4.

**Hermann** (Bened. Franc.) Professoris Technologiae Caesareo-Regiarum Societatum in Austria, Styria et Carniola, nec non Academiae naturae Curiosorum membra Berolinensis:

*a)* Reisen durch Öesterreich, Steyermark, Kärnthen, Krain, Italien etc. in Briefen an den Hrn. Hofrat von S\*\* in M. 1781, in 8. Wien cum figuris Bände II. *b)* Abriss

der physikalischen Beschaffenheit der österreich. Staaten und des gegenwärtigen Zustandes der Landwirthschaft, Gewerben und Handlungen in denselben. Wien 1782, in 8. Soc. J. Collegii Labacensis Rectoris:

*a)* Exercitationes pietatis pro studiosa juventute. Vien. in 12. editae, quando officio Regentis in Convictu Viennensi fungebatur. *b)* Officia S. Barbarae, S. Ignatii Loyola: S. Francisci Xaverii, B. Aloysii Gonzaga et B. Stanislai Kostka. Vien. in 12. laudatur a Valvasorio in Chron. lib. VI. pag. 357.

**P. Hermannus** Joseph a S. Hilario Viennensis Augustinianus Discalceatus, S. T. et Canonum Lector, Prior conventus Labaci, in Archiducali gymnasio Caesareo-Regius Altiorum Examinator juratus, celsiss. Principis et Episcopi Labacensis Leopoldi Theologus domesticus et consistorialis Assessor, in Ecclesia Domus Theutonicae Labaci Concionator quadragesimalis, Viennae universam Theologiam Tomisticam edidit in 4. et alia plura opera: Labaci evulgavit sequentia:

*a)* Praeambula ad universum jus Canonicum. Lab. typ. Reichhardinn vidae 1757, in 4. *b)* Quæstiones principales Polemico-Dogmatico-Theologicas de Scriptura sacra et traditionibus. Lab. typ. Eger 1766. Part. II. in 4. *c)* Quæstiones selectas scripturisticas excerptas ex IV. Evangelistis. Labaci primum, dein Venetiis 1775, in 8. sumptibus Michaëlis Bromberger, Bibliopolae Labacensis, procerus.

**P. Hermannus** Joseph a S. Michaële Austriacus, Augustinianus Discalceatus Labaci in conventu ad S. Josephi ad vias regias Supprior, Ss. canonum Lector et Concionator germanicus extraordinarius, postmodum Prior et Definitor Provinciae prelo submisit Labaci concionem intitulatam:

Nova orientis salus: oder Neus Heyl der Neun Welt, das ist: der H. Franciscus Xaverius, in einer Canzel-Rede verehret in der Kirche St. Jacobi Collegii Soc. Jesu in Laybach. Layb. bey J. G. Mayr 1711, in 4.

**Hevenesi** (P. Gabrielis) e Soc. J. libellus: Calendarium Marianum e victoriis contra Gentiles, Turcas, Haereticos et alias injusti belli autores, ope Ss. Dei genitricis obtentis. Recusum Labaci 1719, in 12. sicut et supra adducta. Quadragesima sancta, quam P. Hasl in slavicum idioma transtulit.

**S. Hieronymus**, quem Stridon oppidum Dalmatiae in Panoniae superioris finibus situm genuit: Roma inclita urbs eruditiv: Bethlehem alma tenuit: spiritum Aulae coelestis suscepit, quae, quanta et quam praeclara scripsit, orbi universo nota sunt et celebrata.

Omnia ejus opera primum 1530. Lugduni et 1565. Romae, ac ab erroribus Erasmi purgata 1572 quibus Bellarminus, Labbeus autem Parisiis 1623, editis est usus: et iterum cum scholiis Mariani Victorii Roma in aedibus Populi Romani 1576, tomis IX. Voluminib. V. in Fol. pro-

dierunt. Quod Patriam nostram singulariter attingit, est: quod inter ejus epistolas in Parte III. epistolar. sub nro. 55 reperiatur. Epistola ad Virgines Emonenses. Et inventio litterarum, characterum inquam Glagoliticorum (aliis eos Gothicos, Longobardicos, barbaros etc. characteres vocare placuit) hisque characteribus scribendi ratio. Quod Alphabetum Bukvize communiter appellatur. His characteribus Rufinus Aquilejensis Originis versionem scripsit, quae in Bibliotheca Ambrosiana Mediolani in Ms. teste Calepino servatur, litteris jamjam admodum cariosis.

**P. Hipolythus** Neostadiens. Capucinus edi procuravit:

Thomasha Kempensaria etc. de imitatione libros in elegantiorem Carniolismum translatos. Lab. 1719, in 16.

**Hirsch** (Franc.) vid. Werneg sub Lit. W.

**Hitra inu glatka Pot** pruti Nebesam. Lab. 1767, in 12. Editio auctior prodiit Graecii 1783. Impensis Aloysi Raab, Bibliopagae Labac. quia censura Labacensis reimpressionem non admisit.

**Hochenwart** (P. Bernardin. e Dominis de) e S. J. AA. LL. et Phil. Doctor, ejus Labaci Professor publicus et concionator, dum ante ingressum Societatis Jesu universam Philosophiam Labaci publice defenderet, distribuendam dedit:

Dissertationem Muschenbroeckii de Magnete. Apud Reichard 1754, in 4.

**Hochenwart** (Carol. e Dnis. ab) scripsit:

Anlecta tomis II. quae non vidi, sed laudata reperi in P. Mariani Austriae sacrae Parte IV. T. VII. pag. 373.

**Hochenwart** (Sigism. Ant. e Dominis et Comitibus ab) Dei et Apostolicae sedis gratia (ex Tergestino) Episcopus San-Hippolitanus, Vicarius Apostolicus Castrensis, Magnas indigena Hungariae, Francisci II. Imp. a teneris Informator etc. etc. de quo mihi constat.

Epistola universo seculari aequa ac regulari Clero dioeceseos ad S. Hippolytum Austriae data 25. Oct. 1794, in 4.

**Hoffstaeter** (P. Jacobi) Ord. Minor. strictioris observantiae S. Francisci S. T. ac Canonum Lectoris, Officii Episcopalis Consistorialis:

a) Liber IV. Decretalium Gregorii IX. seu Quaestiones de sponsalibus et matrimonio. Lab. 1711, in 8. b) Celebres controversiae Canonico-Theologicae super Rubricam 39. libri V. De cretaliu, sive de Censuris Ecclesiasticis in communi et particulari dilucidatum. Lab. 1716, in 8.

**P. Honorius** Capucinus edidit:

Gespräch des Engels mit dem Menschen. Lab. apud Eger 1764, in tomis II. in 4.

**Hortmon** (Wolfg. Engelbert. Nobilis de) Labacensis vid. Zannutti sub Lit. Z.

**Hozhevar** (Valent.) Labacens. Presbyter secularis, S. T. D. dixit coram S. P. Q. Academico Universitatis Viennensis in Basilica S. Stephani Orationem, quae titulum praefert:

Columna ignis in nocte, in D. Joanne Apostolo et Evangelista, Inlytae Facultatis Teologicae Tutelari-pridie Nonas Maji-publica laudatione exhibita a. 1704. Vien. typ. Joan. Gregorii Schlegel, in 4.

**Hrovathin** (Tom.) vid. Coppini sub Lit. C.

## JODTHECA.

### Scrinium IX. sub Littera J.

**Jansha** (Ant.) Carniolus plebejus quidem attamen primus rei apiariae Viennae Professor publicus constitutus edi curavit:

a) Abhandlungen von Schwärmen der Bienen. Vien. 1771, in 8. Recensetur in Physicalis oeconomicae Bibliothecae Goettingen. Vol. III. pag. 408. b) Vollständige Lehren von der Bienenzucht. Vien. apud Ghelen 1775, in 8. In Bohemicam linguam translatum prodivit Pragae 1777, in 8.

**Japel** (Georg.) Carn. Kamnecens. Notarius Episcopalis officii, jam Director RR. DD. Curatorum ad S. Petri extra muros Labacenses, ac Decanus ruralis et Parochus in Jesheza, inter Academicos Operosos Labacenses dictus: Secretus, ejusd. Academiae Secretarius, tempore studiorum suorum humaniorum in Seminario Soc. J. ad Ss. Rogatianum et Donatianum Labaci educatus anno 1779. exeunte in publicam lucem produxit:

a) Ta velki Catekismus s' prashanjam inu odgovarami. Lab. typ. Eger, in 8. b) Sbrane Molitve is Nemshkega na Krajnsku prestavlene. Ib. 1786, in 12. c) Svetu Pismu noviga Testamenta, hoc est: Biblia novi Testamenti in Part. II. Ib. ab a. 178—486, in 8. min. Blasio Kumerdeyo et caeteris Adjutoribus collaborantibus. d) Veteris Testamenti ab an. 1791 continuantur Partes. Ib. in ead. form.

**Jellentschitsch** (Frideric.) Carn. Labacensis e S. J. vir ampli pectoris et solidae virtutis XI. annis in Cathedrali S. Stephani Viennae verba fecit; pestis et obsidionis tempore Concionator populum solatus est: semel, iterumque pilam tormentarium columnae, cui pulpitum adhaeret, e vicino muro impactam sub ipsa concione in laetum Auditoribus praesagium vertit. Statim a morte sua Matriti in Hispania cuidam Sacerdoti apparens, se coelo jam receptum scripto testatus est. Quinquenni puero (Peickhard.) praedixit, eum fore aliquando sua in Cathedra Successorem. † 1690 aet. 62. Hoc elogium legi potest in domo Curatorum ad S. Stephani vivae ejus effigiei inter alios Concionatores Cathedralis Ecclesiae positae subscriptum. Opera ejus dicta sunt:

a) Triumphus Rosarum Comitis Wolfg. a Rosenberg. Vien. 1656, in Fol. b) Firmamentum Regnorum. Funebris Ferdinand. III. Imp. 1657, in Fol. c) Lyrica de S. Ignatio 1657. d) Triumphus panegyricus de contrito serpente, sine labe conceptae Virgini Matri erectus 1658. e) Das starke Slavonische Weib, in sittlicher Gleichständigkeit

der Hoch- und Wohlgeborenen Frauen Fr. Judith Eleonora Gräfin von Tattenbach, gebornen Gräfin von Forgatsch gehalten zu Gonowitsch den 11. December 1662, Grätz, in 4. f) Neuntägige Andacht zu Ehren den H. Francisco Xaverio Indianischen Aposteln, 1662. g) Der Indianische Wundermann Franciscus Xaverius eine Lobrede, 1666. h) Ausgelöschtes Licht am Firmament der Wienerischen Kirchen, das ist: Wildericus von Wildendorf des H. R. R. Fürst und Bischof zu Wien 1680, in Fol.

**Jellouscheg** (Ant.) Carn. Hyperlabacens. Med. Doctoris et inferioris Carnioliae Physici:

Dissertatio de obesitate. Vien. apud Joan. Th. de Trattner 1774, in 8.

**Jenschiz** (P. Sigism.) Carn. e S. J. AA. LL. et Phil. Doctoris, ejusdemque Professoris emeriti:

Quaestiones naturales de Brutis animantibus ex variis Philosophicis et Philologicis collectae. Vien. typ. Sim. Schmid, in 8. et Labaci a. 1716 dum D. Mathias Petz Carn. Pernicens. universam Philosophiam publice defenderat, praesentibus distributae.

**Jerascha** (Andr.) vid. Gallitzhizh sub Lit. G.

**Jeuniker** (P. Ant.) Labacens. Ord. S. Francisci Reformatorum Concionator et Lector, et Guardianus fuit Coadjutor versionis Bibliorum Carniolicorum. vid. superius Japel.

**S. Ignatii Loyola** Fundatoris Soc. Jesu:

Epistola ad Urbanum Textorem Principem et Episcopum Labacensem Ms. adhuc asservari: dicitur Oberburgi. Textor enim familiaris fuit P. Claudio Jajo, uni ex primis Sociis S. Ignatii. Necessitudinis Jaji erga ab Imp. Ferdinando, cuius Textor et Confessarius et Concionator aulicus extiterat, impetravit Textor, ut Viennae Universitas Jesuitis traduceretur.

**P. Ildephonsus** a S. Laurentio Vienens. Augustinus Discalceatus linguae sacrae et Ss. Canonum Professor, ac posthac Supprior conventus ad S. Josephi Labaci, in publico tentamine hebraica iconi hoc subimprimi fecit:

Beatae et gloriose Virginis A.

Mariae

Sanctae Dei Genitrici et Reginae coeli

Mundique potentissimae

D. D. D.

Studium hebraicum

Labacense.

Ex Lege Moysis:

Genesis, Exodus, Numeri.

Ex Prophetis Prioribus: Josue.

Ex Prophetis Posterioribus: Jonas, Abdias.

Ex Hagiographis: Ruth, Moabitis.

Tergesti typis Joannis Thomae Trattner 1757.

**P. Joanes Baptista** a S. Cruce Carn. Capucinus Concinctor Carniolicus ordinarius; ast minime ordinariae famae per Carnioliam et Vindo-Marchiam, Academicus Operosus dictus: *Promptus*, evulgavit suas coniones in V. Tomis:

a) Dominicale carniolicum. Partib. II. Lab. 1691, in 4. b) Festivale. Partib. II. Ibid. c) Pars III. Ibid. 1696. d) Adjecit Partem IV. an. 1700, in 4. e) Sacrum Promptuarium, seu sermones diversi occasionales. Parte V. ex typographaco Mayriano 1708, in 4.

**P. Joannis Caspari** Carn. Capucini Coademici operosi Labacensis, dicti: *Directus*,

a) Septimana sancta, seu meditationes asceticae Sacerdotum in hebdomadarium manipulum redacta. Accedit b) Directorium Confessoriorum. Lab. 1697, in 8.

**P. Joannes Damascenus** a nomine Mariae Carn. Neoforens, Ant. Felix Deu cognominatus, Augustinianus Discalceatus, Philosophiae et Theologiae Lector Labaci, inter Academicos operosos Labacenses dictus: Utilis, Poësi vernaculae excolendae se dedicavit; morbis Podagrae, chiragras, calculi et tabis miseriis afflictus, vires morborum versificando leviabat. † 7. Novembr. 1786. Labaci. Varia ejus Poëmata impressa sunt Labaci typis Egerianis in 8. maj. Ejus

Skupspravlanje Kraynskeh Pisaniz od lepeh umetnost

a) Lubesn Joshefa Rimsk. Zesarja etc. 1779. b) Novu lejtu etc. 1780. c) Mile Pogovor med Savo in Dunavo od smerte Mar. Teresije, svitle zesarize etc. 1781. d) Composuit et alia pro annis 1782 et 83, quae inedita remanserunt et Mecaenatem alterum expectant. Ejus symbolum, seu Academicum Lemma fuit: Pungit et unguit Utilis.

**Joannes de Carniola** Chiemensis, seu Chiemensis primum, post Gurcensis Episcopus scripsit circa an. 1280:

Onus Ecclesiae, seu admiranda quaedam de S. Ecclesiae statibus et abusibus gravissimis et futuris calamitatibus, 1524. Landishuti: et 1531. Coloniae in Fol. ac 1620, in 4. procusum prodiit. Ita Joecher in Lexic. Eruditor.

**Joannes de Udine** celebris Pictor, Romae Giorgionis et Raphaelis scholaris, in pingendis animalibus, plagis regionum, floribus, fructibus etc. praecellens habetur. Is primus erat, qui ex occasione, Romae ad palatum Titi Caesaris eruti operis Mosaici, non amplius in orbe cognitam artem imagines modo marmoreo conficiendi, speculando adinvenit et tentando restauravit † Romae 1564 et ad Magistrum suum Raphaëlem est tumulatus. Lege Vasari et Rudolphi, atque etiam: *Vies des peintres opera*.

**Jodoci** (des Heiligen), eines Sohnes des Königs in Britanien, des Augustinereinsiedler ordens Leben und Gutthaten auf seinem Berge ober Krainburg in Krayn. Layb. abermal gedruckt im Jahre 1760, in 8. Quando prima editio sit facta, me latet.

**P. Irenaecus Capucinus** Historiographus Tergestinus sub prelum misit:

Historia antica, e moderna di Trieste - Tergesti.

**Irlich** (Augustin) Carn. Lythopolitan. Ord. Praemonstratensis, Prior Canoniae in Griffen, dein Parochus suppresso nomine imprimi fecit:

Andächtige Beschreibung des Bergs Calvari zum heil. Kreuz genannt, ausser der Stadt Clagenfurt in Kärnthen. Layb. beym Eger 1773.

**Isenhausen** (Ant. Wolfgang. ab) Praenob. Carn. Labacens. AA. LL. et Phil. Magister, ac Doctor cum Mathia Jos. Jenzen Crainburgensi suprema Theologiae laurea decoratus in praesentes distribui passus eo libellum:

Philosophus Peregrinus a perlustrato Microcosmo ad sui Creatoris Dei cognitionem manu ductus. Graec. 1707, in 12.

**Istriensis** (Pseudo-synodus) an. 591, quam vid. in Labbe Tomo VI. pag. 1324.

**Jubilaeum** (Veszthihern) tuje: Odpustek S. lejta. Lab. apud Eger, in 8. Ebendasselbe deutsch apud eund. in 12.

**Jugoviz** (P. Antonius) Carn. Locopolitanus Vicarius Carthusiae in Valle jocosa prope Labacum submisit:

Analecta Freudenthalensia Ms. quae P. Marianus T. V. Austriae pag. 94, inseruit.

**Jugoviz** (Franc. Xaver.) Carn. Locopolitanus Med. Doctor, Practicus et Academicus Labacensis evulgavit:

Dissertationem Medicam de medicamentis Anthelminicis. Vindobonae 1770, in 8.

**Julianus Canonicus Nonae**, seu Enoniae vid. Passerinus sub Lit. P.

**Julius von Tarent.** Ein Trauerspiel in fünf Aufzügen, aufgeführt und gedruckt zu Laybach beym Eger 1780, in 8.

**Jurizhizh** (Mag. Georg.) Dalmatinus, Presbyter secularis, postmodum Evangelicorum Pastor in superiore Carniola, Parochus ad S. Canciani, dictus vulgo Juri Kobila eo, quod feratur, Comitis ab Auersperg, apud quem informatorem egerat, equam pro mercede versionis Bibliorum Lutheri in slavicam linguam tulisse, ut vetus de eo cantilena traditionem confirmat; Jurichich tamen est verum ejus cognomen, prout sese subscriptis in editione novi testamenti cyrillicis litteris typis mandati. Joraj Jorizhizh. Ego defectu cyrillici alphabeti latinis litteris reddo:

a) Pervi dejl noviga Testamenta, v katom su usi zheteri Evangelisti. b) Drugi dejl Apostolska djanja. U' Tubingi 1563, in 4. In uno volumine utraque pars servatur in Bibliotheca conventus Vienensis Augustianor. Excalceator., prope aulam caesaream inter opera rariora. Dedicatur Presvettromo, visokorojenimu Herzogu inu Gospodu G. Knesu Polrhena, in Vajvode v' Bavaryi, in Knesu v' Valdenzi. c) Pentateuchus, ali pet Moysesovih bugvi. Labaci litteris Manelianis 1578, in Fol. d) Biblia, to je: vse sveto Pismo, stariga inu Noviga Testamenta slovenski tolmazhena. Anno MDLXXXIII. Wittembergae in Fol. cum plurimis figuris ligno eleganter incisis, quas excidebant haeredes Joannis Cratonis. Biblia haec ex tribus Ducatibus, Styriae, Carnioliae et Carinthiae deputati Theologi Evangelici, videlicet Jeremias Hamburgensis S. Scripturae Doctor et Superintendens Evangelicorum Graecii: M. Bernardus

Steiner, Pastor Clagenfurthensis: Christophorus Spindler Pastor et Superintendens Evangelicorum Labaci: Adam Bohorizh, Joannes Schweigern et Felicianus Truper Labacenses Ministri verbi, Wittembergae curarunt; quia Labaci hoc volumen edi Carolus Archidux Austriae, Dux Styriae, Carinthiae et Carnioliae a. 1580, stricte prohibuerat. Editio in extera regione 8000 fl. absumserat, ad quam Ducatus Styriae 1000, Carinthia 900 fl. benevole contribuere; reliquos sumtus Status Carnioliae generose in se suscepere et transmisere. Gotha in Ducali Bibliotheca ext. ejus V. libri Moysis Carniolic. Lublini 1578.

## KAPPJTHECA.

### Scrinium X. sub Littera K.

**Kalendaria.** Directoria pro dioecesi Labacensi ab immemorabili, suppono tempore Labaci fuere impressa. Laybacher Schreib-Kalender in 4. et in 32. germanica primus coepit edere Joannes Heptner, Provinciae Carnioliae typographus, quae etiamnum pariter a Kleinmayrio a Josepho II. privilegiato typographaeo continuantur. Carniolica: Kraynska Prateka in 16. multo antiquiora sunt et certe ad Mayri, imo cum magna probabilitate ad Manlii, primi in Carniola typographi referenda. Jam a. 1796. Carniolica ad formam germanicorum in 4. edi coepita sunt.

**Kalzer** (P. Ambros.) Labacens. Ordinis Eremitar. S. P. Augustini conventionalium et plurimos annos magno zelo e suggestu verbum Dei populo praedicando non vulgarem sibi peperit famam, dein Baccalaureus, ac conventus extra portam hospitalensem Labaci Prior factus, † 1754 posterorum memoriae consecrans:

a) Lob- und Ehren-Rede von dem H. Nicolaus von Tolentino. Layb. bey Adam Friedr. Reichhardt 1745, in 4.  
b) S. Nicolaus von Tolentino ein durch die Gnaden-Sonne hell beleuchteter Stern, in der Kirche deren PP. Augustiner zu Laybach vor dem Spital-Thor. Neuntägige Andacht zu demselben, bey Gelegenheit: als man einen Partikel des Blutes dieses Heiligen, so aus seinem in der Sarge abgeschnittenen Arm geflossen ist, zur Verehrung nach Laybach erhalten hat. Layb. bey Reichhardt 1745, in 8.

**Kappus de Pichelstein** (Aloys.) Labacens. Carnioliae Provincialis, J. U. D. et Provinciae Carnioliae Secretarii:

Disquisitio de Nullitate poenae extraordinariae in criminis pleno, non probato. Oeniponti typ. Joan. Th. de Trattner 1778, in 8.

**Kappus** (Joan. Georg.) Labacensis exterioris Magistratus civitatis membra, ejusque p. t. Subcamerarii, posthac vero Consulis:

Panegyricus, das ist: Klägliche Dank-Rede eines Ehrrammen äussern Raths dieser Fürstl. Haupt-Stadt Laybach, über die zum Leyd bewegende Resignation des Edel Vesten Wohl weisen, und Fürsichtigen Herrn Johann

Baptista Dolnitscher etc. seines dreyjährigen löbl. geführten Ambts, so am Tage dess Apostels Jacobi dess 1670. Jahrs auf dem allhiesig bürgerl. Rath-Hauss ist öffentlich produciret und gehalten worden Ms. in 4. servatur in archivio curiae civitatis; quia Dolnitscherus contra typum protestatus est. Valvasor lib. VI. pag. 359, sed quare post ejus obitum non venit ad lucem.

**Kappus** (P. Marci Ant.) Carni e S. J. Missionarii et totius Missionis in Provincia Sonora Praepositi:

Epistola ad suum D. Fratrem Joan. Kappus, Carnioliae Provincialem, Matapa in America septentrionali missa, ext. in Stoecklein Weltboth Parte II. sub nro. 56. Augustae Vindelicor. in Fol. 1728.

**Karchne** (P. Simonis) Carni Vippacensis e S. J. AA. LL. et Phil. ac S. T. D. ejusque in Universitate Graecensi Professoris, Decani, ac demum Cancellarii magnifici, Academici Operosi:

a) Piissimi affectus in Deum hausti ex fontibus aeternitatis, ex S. Augustini Confessionibus sincere delecti. Graec. 1699, in 12. b) Dissertationes de Actibus humanis cum principiis Theologiae moralis et duplii indice. Aug. Vindelicor. et Graec. 1716, in 4. Dedicatae Rdmo. D. Jacobo Schilling, Canonico Labacensi, p. t. Academiae Operosorum Praesidi etc. c) Stylus curiae supremae, sive consilia divina humanae rationi proposita. Graecii 1707, in 12.

**Karner a Karnburg** (Joan. Jac.) geschwörner Buchhalterischer Rail-Officier und Canzley-Ingrossist, Academicus Operosus in Laybach, hat verfertiget und zum Druck befördert:

a) Deutsch- und Crainerische Wehrungs-Veränderung etc. Layb. bey Jos. Thadd. Mayr 1687, in 8. oblongo. Editio emendator ex eadem typographia prodit 1701, in 8. ordinar. b) Drey treue Nationes, welche eine der andern wahrhaft andeutet: wie ihre Münzen in ihrem Landt gieb- und gehig sind. Layb. 1700, in 8.

**Karpe** (Franc. Samuelis) AA. LL. et Phil. Doctoris Caes. Regii primum in Universitate Olomucensi, jam in Viennensi ordinarii Logices, Metaphysics et Philosophiae moralis Professoris, nati Glajnicii in Parochia S. Petri extra muros Labacenses, intra quos humanioribus litteris in gymnasio S. J. vacavit, universam Philosophiam defendit publice et Viennam ad Juris collegium se contulit, affectu in Philosophiam semper servato:

a) Argumentum tentaminis ex Philosophia rationali in conspectu tabulari exhibitum. Olomucii 1776, in 8. b) Filum tentaminis ex Philosophia speculativa. Olomuc. 1776, in 8. c) Varia scripta Philosophica tenet in Ms.

**Kautschitsch, alias Kauzhizzd** (P. Ant.) Carn. Idriens. e S. J. AA. LL. et Phil. ac S. T. D. sublata Societate Viennae in Curia Archiepiscopali Levita, posthac Rdmi. Episcopi Neostadiensis, exinde Sancthipp洋洋i Cancellarius, jam heic Canonicus typis dedit:

a) Lobrede auf die heil. Erzbischöfe Cyrillus und Methodius. Wien bey Mathias Andr. Schmidt 1780, in 4. b) Lobrede auf den heil. Kilianus etc. Fränkische Natzpredigt. Wien beym van Ghelen 1780, in 4.

**Kazianer** (Leop. Engelbert. Joh. Comes) a Kazenstein, cujus D. parens Joan. Herward. Praetor Carnioliae et Capitaneus Goritiae extiterat, imprimendum curavit:

Jus civile ad normam Institutionum accurata methodo concinnatum, ac in alma et Archiepiscopali Universitate Salisburgensi publicae discussioni subjectum. Salisb. 1685, in 8. vid. Valvasor Chron. lib. VI. pag. 366.

**Kenzhnarich** (Jac.) cujus meminit Valvasor in topographia Carnioliae T. IV. lib. 12. pag. 91. et P. Leop. Gruber Piarista lib. II. topograph. cap. 3. §. 2 de Scriptorib. topographicis carmine Slavonico decantavit:

Belli Turcici et obsidionis urbis fata, quem librum D. Paulo Ritter Equiti aurato, Populari suo dedicavit.

**Khisel** et **Kisel** (Georg. a) Comes in Gottschee, ut habet Valvasor in lib. XI, pag. 198 alias e Dynastarum Carnioliae et Baronum de Gonovitz Familia, cui haereditaria Venationum Carnioliae munia collata fuerant, typis evulgavit:

a) Herbardi Auersperg Baronis etc. rerum domi, militiaeque praecclare gestarum gloria praestantissimi vitam et mortem etc. Lab. ex officina Joannis Manlii 1575, in 4 vide sis Valvasor lib. VI. pag. 347 et lib. XV. pag. 494, Gloria et gesta Herbardi Baronis ab Auersperg Ms. in 8. ext. Labaci in Biblioth. Auerspergiana. b) Jesus Sirach, ali njegove bugvize (latinski Ecclesiasticus) sa vse shlaht ludij, suseb sa Kershanske hishne Ozhete inu Materc, v' slovenski Jesik stolmazhene Drukanu v' Lublani skus Joanesa Mandelza MDLXXV, in 8. pro lectione suorum domesticorum editus, probabilius primus, qui in Carniola impressus lucem aspexit, libellus; ego saltem hac antiquorem Labaci editionem non inveni.

**Klementschitsch** (Andreae) Carni Canonici Ecclesiae Cathedralis Labacensis et Academicus Operosi: Cynosura Evangelica, seu 50 sermones in principaliora festa anni, quos latino edidit, sed Carniolico dixit idiomate. Lab. 1714, in 4.

**Klobous** (Blasius) Carn. J. U. D. edidit: De Irregularitate ex capite Bigamiae. Vien. typ. Sonnleitneri 1782, in 8.

**Knauer** (P. Jacob.) Exjesuita in gymnasio Labacensi Rhetorices Professor, Academicus Operosus in germanicum vertit:

Cicerons Rede für den Titus Annius Milo. Lab. Literis Egerianis 1773, in 8.

**Knee** (Josephi) Carn. Med. Doctoris, Physici primum Rudolphiwerdens., postea Idriens. jam Labacensis: Dissertatio de Emmanagogis. Vien. 1765.

**Kobavio** (P. Andr.) Carni Cirknicens. e S. J. Mathematum Professoris:

a) Vindiciae Astronomicae thetiae pro Dionysio Exiguo, contra eximios Chronographos de Aera vulgari Dionysiana. b) Vita B. Joannis Dei, Fundatoris FF. Misericordiae, omisso Auctoris nomine, teste Valvasor lib. VI. pag. 351.

**Koppaunig** (Joan. Paul.) vid. Tibaldi sub Lit. T. et Durn sub Lit. D.

**Koppaunig** (Clemens) vid. Schmutz sub Lit. S.

**Koppini** vid. Lit. C. Coppini.

**Kraschovitz** (Joan.) Carn. Iggens. Theologus II. anni, AA. LL. et Phil. Doctor Viennae creatus, quando prodit:

Optica colorum. Vien. apud Kaliwoda 1744, in 8.

**Krayl** (Christoph.) vid. Rosmann sub Lit. R.

**Kryger** (Joan. Frideric.) Actualis Regii commercii Consiliarius, Regiae Suecorum Scientiarum Academiae Holmiensis et Agrariae in Carniola Societatis membrum, scripsit:

a) Wettchrift, welcher den 28. Christmonat 1772 der Preis zuerkannt worden — über die Preisfrage: Ob und durch was für eine pragmatische Gesetzgebung in einem grossen Staate, welcher an einander hängt, und fahrbare Strassen sowohl, als schiffreiche Flüsse hat der Gefahr des Abgangs, und der übermässigen Preissteigerung der zum täglichen Lebensunterhalt erforderlichen Körner am sichersten und standhaftesten vorgebogen werden möge, dass damit der Ackerbau am lebhaftesten befördert und der billigste stette Mittelpreis erwirket werde; dann ob und wie die ebenfalls an einem oder dem andern Theile des Staates anhangende See, in ein oder anderm Theile einen Einfluss haben möge. Lab. 1776, in 4. maj. inter opera Societatis. b) Von dem Verhältnisse der Menge des Geldes in einem Staate gegen die Menge der Menschen und Waaren. Ebend. 1779, in 4. maj.

**Kumerdey** (Blasius) Carn. Feldensis Caesareo-Reg. Commissionis Assessor et Scholae Normalis Labaci Director, Academicus operosus, exinde Cilejam missus, ubi Grammaticam slavicam edidit:

Krainerische Ubersetzung der für die Landschulen bestimmten Leseübungen: Vodenje etc. Lab. apud Eger 1778, in 8. b) Svetu Pismu noviga Testamenta etc. vide sis Japel sub Lit. J.

## LAMBOLDJTHIECA.

### Scrinium XI. sub Littera L.

**L.** (J.) Ode an Se. Excellenz den Hochgebohrn. Grafen und Herrn Hr. Vincenz des heil. R. R. Grafen Ursin und Rosenberg etc. Landeshauptmann in dem Herzogthum Crain. Layb. bey Joh. Friedr. Eger, landschaftl. Buchdrucker 1773, in Fol.

**Lackner** (Laurentii) Carni Med. Doctoris: Dissertatio de Phlebotomia Hippocratica. Vien. 1753, in 4.

**Lamberg** (Franc. Ant. et Josephi Prosperi e Comitibus a) de Sprinzenstein germanorum Fratrum juris Auditorum in publica defensione distributus liber:

Beatus civis ex aggregatione bonorum. Salisb. typ. Joseph. Mayr. 1727, in 4. maj. a. D. Francisco Joh. Herz, Jurium Doctore et Professore, expositus.

**Lamberg** (Jac. L. B. de) supremi Carnioliae Capitanei, Dni. in Stein et Guttenberg etc.:

Historia gentis Lambergianae Ms. quam collectaneis suis genealogicis 1592, confectis inseruit D. Mathias L. B. de Kainach. b) Memoriae autem commendavit Illustriss. Auctor: Antiquam Gentis suae traditionem, quam Agnato suo Josepho Lamberg itidem supremo Carnioliae Capitaneo sexagenario majori acceptam fert. Lambergios ante hac Ritterspergios dictos: cum autem unus ex eis altero pede laesus claudicaret, der Lahme vulgo nuncupari, ejusque familia extincto nomine Rittersperg coepit Lamberg cognominari.

**Lamberg** (Joannis Raymundi a): Privilegia Universitatis Patavinae 1646, in 4.

**Lamberg** (Joh. L. B. de) a. 1489 in Carniola natus fuit, supremus Aulae Ferdinandi Romanorum Regis conthoralis Praefectus, posthac Ducatus Carnioliae Capitaneus, qui scripsit:

a) Vitae suae descriptionem, addita exhortatione ad suas soboles, in versibus germanicis, quam legere quisque potest in Valvasor lib. IX. pag. 46. † Labaci 1554. b) Merian in sua Topographia Carnioliae, pag. 129 meninat: Reise Joseph Lamberg und Niklas Jurischitz nach Constantinopel.

**Lamberg** (Sigismundus e Comitibus de) primus Principis Episcopi exemtae Cathedralis Ecclesiae Labacensis: Breviarium Ms. in pergamena nitide et pulcherrime scriptum in 4. servatur teste Valvasor in archivio Episcopali. Bullam auream fundationis Episcopalis et Principatus Labacensis adfert. P. Marianus in Austria sua sacra pag. 301.

**Landesgerichts-Ordnung** des Herzogthum Crain und der angrenzenden Herrschaften Windischmarkt, Möttling, Isterreich und Karst. Lab. apud Joh. Thadd. Mayr 1685, in Fol.

**Land-Schrannen-Ordnung** des Herzogthum Crains, nach dem alten Exemplar ganz gleichförmig nachgedruckt. Lab. per Jos. Thadd. Mayr Laa Buchdrucker und Buchführer daselbst. Anno 1688, in Fol. Item reimpress. Labac. 1707, in Fol. Primam editionem necdum vidi, forte, ut sequente impressam Graecii.

**Land-Hand-vest** des löbl. Herzogtumb Crains, worin die Kayserl. Königl. und Landts-Fürstlichen Freyheiten, Statuta und Landts-Gebräuch, auch andere satz- und Ordnungen begriffen sind. Lab. 1687, in Fol. Reimpress. juxta editum originale Grätz bey Hansen Schmied 1598, in Fol.

**Lasnig** (Carol.) Labacens. AA. LL. et Phil. Doctor Viennae creatus, quando emanavit :

Historia Imperatorum Romano-Germanicorum methodice tradita. Vien. typ. Voigtinn Viduae 1732, in 8.

**Laurentschiß** (Primus) Carn. Oberfeldens. et Ant. Franc. Obresa Cirknicens. alumnus Gyriens. et Math. Preschern Radmansdorfens. Baccalaurei formati, quando evulgata fuit :

Epitome Chronologica Scriptorum Ecclesiasticorum a Moyse usque ad an. 1000. Graec. 1732, in 8.

**Laurin** (Andr.) Carn. ex Archiepiscopali Goritiæ Secretario et causarum Auditore Caesareo-Regius Parochus et Decanus ad S. Petri ad Goritiam scripsit :

Historicam relationem de Archiepiscopatu Goritiensi et ad eum pertinentibus, quae P. Marianus compendiose in suam Austriam sacram transtulit Partis II. Tomi IV. pag. 41.

**Laurin** (Paul.) vid. Morautscher sub Lit. M.

**Laurin** (Simon) vid. Gallitschiß sub Lit. G.

**Laurizh** (Barthol.) Carn. Treffens. AA. LL. et Philosophiae Magister Graecii cum Ign. Novak creatus :

Laybachs-Jubelfest am 18. 19. und 20. Weinmonats 1789 über die von Sr. Excellenz dem Hn. Feldmarschall und Oberstenbefehlshaber der k. k. Armee, Landstand des Herzogthums Krain, Gideon Freyherr von Laudon, am 7. nämlichen Monats und Jahrs bewirkte Eroberung Belgrads. Lab. apud Ignat. Aloys. nobilem a Kleinmayr 1789, in 4.

**Lazari** (P. Antonii) Labacensis Ord. Minor. de Observantia, S. T. Lectoris generalis, Concionatoris et Provincialis emeriti, nec non officii Episcopalis Labaci Consistorialis :

a) Panegyricus sermo : S. Antonius Paduanus vitis vera. Lab. 1680, in 4. b) Sittliche Lehrreiche Evanche, in welcher, als die Hoch- und Wohlgebohrne Fräule Fräule Sidonia Dorothea Gräfin und Herrin von Gallenberg in dess löbl. von ihren Hochadelichen Voreltern gestüfteten uralten Münkendorfischen Clarissen-Kloster Gottes-Hauss, den H. Ordens-Habit den 25. Februarii dises 1680. Jahres, höckst auferbaulich annahm. Lab. 1680, in 4. c) Hysteron, Proteron; oder hinter sich, für sich verstellte Menschen-Einbildung, Erkenntnissen und Begierlichkeiten: So als die Wol-Edle, Fräule Anna Catharina Waldreichen von Ehren-Porten in löbl. Laybacherische St. Clarae Gottes-Hauss, des H. Ordens-Habits den 19. Jannuarii 1681. Jahrs, bewürdiget und Maria Antonia benamet. Lab. 1681, in 4.

d) Anicii Maulii Torquati Severini Boetii de Consolatione libros IV. imprimi fecit Lab. 1682, in 12. et tribus Illustriss. filii Gregorii Sigismundi Comitis a Gallenberg dedicavit.

e) Philopomena tetrateuchum Scotici acuminis acu phrygiatum, hoc est: Universae Philosophiae rationalis et naturalis, moralisque, atque transnaturalis corpus apharmacum Ms. quod pro prelo eum paratum habuisse testatur Valvasor lib. VI. pag. 365 neque audivi, nec arbitror, alicubi lucem aspexisse, quamvis ea aetate multo cum plausu fuisse susceptum.

**Leber** (P. Joannis) Labacensis e S. J. Humaniorum litterarum Labaci Magistri et posthac Graecii, et Viennae celebris Concionatoris atque Oratoris :

a) Panegyricus funebris in Exequiis Ducissae Lotharingae, conjugis Francisci Nicolai Ducis Viennae Austriæ dictus, in templo Academico. Vien. 1652, in Fol. b) Luctus Sodalitatis, seu Panegyricus funebris nomine Sodalitatis B. Virginis Illustriss. Juveni Adamo Michaeli Comiti ab Althan dictus, Vien. 1648, in 4.

**Lenaz** (Jos. Gregorii) S. T. D. Canonici Ecclesiae Petinensis, Protonotarii Apostolici et Caesareo-Regii Theologiae Professoris publici et ordinarii in Academia Labacensi, nec non studia altiorum classium Dirigentis, Academici Operosi Labacensis :

a) Dissertatio de Fontibus Theologicis Proemialis in praelectiones Dogmatico-Theologicas. Lab. litteris Egerianis 1774, in 8. b) Dissertatio de Potestate Ecclesiastica et civili. Ib. 1778, in 8.

**Leonardoni** (Abbate D. Giovani) edidit : II. Supplemento alla Geographia antica del Friuli. In Udine 1778.

**P. Leonardus de Udine** Ord. S. Dominici ex nobili Matthaeorum genere docuit Bononiae 1435. Theologiam: et Florentiae coram Eugenio IV. peroravit, cuius opera sunt:

a) Sermones de Sanctis, saepius recusi. b) Sermones in Dncas et quaedam festa. c) Sermones Quadragesimales de Legibus animae fidelis, simplicis et devote. d) Tractatus de sanguine Christi in triduo mortis effuso, an fuerit devinitati unitus. e) Tractatus ad locos communes Concionatorum. f) De inchoatione formarum, quae opera teste Joechero in Lexie. Erudit. vel Ulmae, vel Norimbergæ, vel Spirae, vel Lugduni etc. recusa reperiuntur.

**Lewenberg** (Joan. Jos. de Leo, L. B. a) Carnioliae Provincialis dum in alma et celeberrima Universitate Graecensi suprema AA. LL. et Phil. Laurea decararetur, inter praessentes distribuendum dedit librum, cuius titulus sonat :

Debiti plausus et Applausus Honori suea nobilissimae et Illustriss. familie, ac prosapia. Graec. 1688, in 8. Promotore.

**Lewenberg** (P. Rudolpho) e S. J. AA. LL. et Phil. Doctore, ejusque Professore ordinario. Finita disputatione Eruditus, ac Perdoctus D. Defendens torque aurea publice ornatus est.

D. Petrus Richardus de Leo, L. B. a Lewenberg Dnus. in Naydorf et Raunach, olim S. C. M. inter. Austriae Excellentiss. Regiminis Consiliarius fuit Plenipotentiarius Gubernator Comitatus Gradiscae et Aquileiae. Ibid.

**Lewenberg** (P. Weichard.) e S. J. AA. LL. et Phil. ac S. T. D. Inclytæ Facultatis Theologicae in Universitate Viennensi p. t. Decanus spectabilis detulit S. P. Q. Academico :

a) Orationem de S. Joanne Evangelista, quam declamavit R. ac Rel. D. Joseph Proeler Canonicus Regularis

ad S. Floriani supra Anasum Theologiae in II. annum Auditor. Vien. typ. M. Teres. Voigtin viduae 1732, in Fol. b) De Verbo incarnato. Ibid. 1731, in 4.

**Lienhard et Linhart** (Ant.) Carn. Radmansdorffens. Capitaneatus Circuli Labacensis Officialis, Scholarum Normalium Visitator, inter Academicos Operosos Labacenses dictus: Agilis, Labaci generosi et immutabili suae Religionis spiritu, nec quidquam in melius persuadentibus fratribus suis et fidis amicis, suam animam egit 1795. Publicis typis mandavit:

a) An den Hochwürdigsten, Hochgebohrnen Herrn Herrn Carl des Heil. Röm. Reichs Fürsten und Bischof zu Laybach aus dem gräfl. Hause von Herberstein etc. bey dem Antritte des Laybacherischen Bisthumes gesungene Ode. Lab. 1773, in 8. Exinde ad S. J. susceptus, qua citius sublata; ad eam non est admissus, sed post-hac Secretarium egit. b) Blumen aus Crain für das Jahr 1781. Labaci apud Eger 1780, in 12. c) An Joseph nach dem Tode Marien Theresiens im Winter. Ibid. in 8. d) Miss Jeny Lowe, ein Trauerspiel in fünf Aufzügen. Augsburg bey Conrad Heinrich Stade 1780, in 8. e) Versuch einer Geschichte von Krain und der übrigen südlichen Slaven Oesterreichs. Pars I. cum mappa et 2 figuris. Lab. litteris Egerianis 1788, in 8. f) Pars II. Ibid. 1791. Recensetur in Bibliotheca Berolinae. 2. Stück 92. Bl. 1790.

**Lienhardschitsch** (Jos.) vid. Corednig sub Lit. C.

**Locatelli** (Joh. a) Nobilis, origine Itali, sed in Carniola et Carinthia Provincialis, ac indigenae, Mechanics apprime studiosi.

Novum instrumentum adinventum, quod aratro appenditur, ut debite et in debita distantia atque profunditate grana seminentur, terraeque mandentur. Descriptionem hujus machinae in lingua germanica dedit an. 1690, in 4. vid. Raimanni introductionem ad historiam litterator. Germanorum.

**Lubi** (Ant. Michaelis) Presbyteri secularis Graecii Theologiae moralis primum Professoris publici, dein ad B. M. V. Auxiliaricem Graecii Parochi:

a) De fidejussoribus ordinis beneficio non gaudentibus. Vien. apud Gerold 1780, in 8. b) Theologia moralis in sistema redacta. Graec. in 8. maj. tom. III.

**Luckmann** (Adam) vid. Morautscher sub Lit. M.

**Luisinus** (Aloys) Utini natus, Med. Doctor edidit:

a) Carmen de terrae motu a. 1750 ext. in Italia Ughelli tomo II. col. 598. b) Aphorismos Hippocratis hexametro carmine conscriptos. c) Libros III. de compescendis animi affectibus per moralem Philosophiam et medendi artem.

d) Quaestiones de Balneis; quae in magno opere variorum Auctorum de Balneis Venet. 1553, in Fol. editio ext.

e) Collectionem Scriptorum de morbo gallico, quae Leidae 1728, in Fol. recusa est, ad quam cl. Boerhaave praefatus est. Vid. Kestner. Medic. Lexic.

**Luisinus** (Franc.) Foro Juliens. Poëta et Duci Parmensi a Secretis scripsit:

a) Parergon in autores graecos; et latinos Libros X. ext. in Thesaur. critico Gruteri tom. III. pag. 427. b) Commentaria in Horatium de arte poëtica. Venet. apud Aldum 1554, in 4. c) Librum de compescendis animi affectibus, quem suo quondam informatori Lazio Buonamico dedicavit. d) Epistolae II. quae ext. in epistolis Bruti pag. 229 et 258.

**Lukantschitsch** (Franc. Ignatz.) ab Hartenfels Carn. Locopolitan. et Ant. de Cleva Nobilis Labacens. Presbyteri, AA. LL. et Phil. Doctores Viennae facti, quando prodiit:

Optica colorum. Vien. ex typograph. Kaliwodiana 1745, in 8.

**Lusner** (P. Josephi) Carn. e S. J. Viennae etiam post dissolutam S. J. humaniorum Classium Professoris emeriti:

Einleitung zur Rechenkunst zum Gebrauche der leybacherischen Schulen. Lab. typis Egerianis 1795, in 8.

**Luzenthal** (Carol. Jac. de) Nobilis a Gregershausen S. R. J. Eques et Carnioliae Provincialis Logices Viennae Auditor peroravit in Ecclesia S. Stephani coram Inclity Natione Austriaca panegyrim, cuius titulus est:

Orbis Monarcha pius Leopoldus, fortitudine et constantia inclitus in Monarchia quinta gloriose triumphans. Vien. typ. J. G. Schlegel aAaDeMiCo Senatui praesentatus in Fol.

## MJTHECA.

### Scrinium XII. sub Littera M.

**Macher** (P. Joannis) Carn. e S. J. AA. LL. et Philosophiae Doctoris ejusque in Universitate Graecensi Professoris publici:

a) Augustus hymenaeus Belli, pacisque adoreis Austriaci Martis, Augustisque Imperatorum Conjugum virtutibus Coronatus in despousatione Josephi I. cum Amalia ab Academicis Graecensibus celebratus. Graec. 1699 cum figuris, in 4. b) Sacra naturae prodigia Incliti Ducatus Styriae, oratorio calamo celebrata. Graec. 1700, in Fol. cum fig. Agit de sacris Styriae locis, quae singularibus naturae prodigiis ortum habent. c) Graecium Styriae Metropolis topographice descriptum. Graec. 1706, in Fol. cum figuris aeri inscriptis.

**Machiussi** (Ant.) e Comitatu Goritiensi Protontarius Apostolicus typis mandavit:

Conspectum Jurisprudentiae naturalis. Vien. 1777, in 8. maj. Illmo: et Excellentiss. D. D. Philippo Comiti et Domino ab Edling. S. C. R. et Apost. MM. Consiliario actuali intimo, aureae clavis Camerario, nec non Terezianae, ac Emanuelis Sabaudiae Academiarum Vien. Directori dicatus.

**Mader** (Joannis Melchior.) apud L. B. post modum Principem ab Eggenberg stabuli Magistri:

a) Equestria, sive de arte bene equitandi. Liber I. de Hippica, id est: prima Equestria. Consideratio Equi.  
b) Liber II. Pars Equestriae. Consideratio Equitis. Segoduni excudit Simon Halbmayer an. 1621, in 4. Dedicata Carnioliae Juventutis. Principibus Joanni Ant. L. B. ab Eggenberg: Georg, Bernardo ab Ursinpeck. Wolfg. Engelberto ab Auersperg et Joanni Udalrico ab Ernau.

**Majer** (P. Joan. Gabrielis) e S. J. AA. LL. et Phil. Doctoris et in Academico gymnasio Labaci Philosophiae Professoris ordinarii:

Musa, quae magnifico, atque immortali operi Illustriss. ac Generosiss. L. B. a Valvasor assurgere voluit. Lab. 1688, in 4. et Valvasorii Chronicorum promissa legitur.

**Makoviz** (Ant.) Carn. Landstrassens. Anatomices, Chirurgiae et Obstetriciae artis Magister, Chirurgus urbis Labacensis, Academicus Operosus edidit:

Prashanje inu odgovori zhes Ushegarstou po nauk-skeh bugvah Rafaela Joan. Steideleja od ushegarstva. Flumini apud Hradezky 1782, in 8. et dedicavit Illmo D. Sigisfrido L. B. de Gussich. C. R. Ap. Maj. Consiliario, Officialium Provinciae Carnioliae Praesidenti, Academiae Operosorum Labacensis actuali Praesidi.

**Mani** (P. Joannis) e S. J. opusculum:

De aeternitate, in carniolicum versum vid. Srezhna vezhnost sub Lit. S.

**Manini** (Camillus) scripsit de bello Forojuliensi. vid. Aylini sub Lit. A.

**Manini** (Octavianus) Utinensi † 1573 et reliquit latina carmina:

a) De victoria contra Turcas. b) Paraeneticum ad Principes. c) Hymnos. d) Epistolam ad Equites Melitenses. e) Preces pro Equitibus Divi Joannis obsecisis a Turcis, quae allegat Joecher in Lex. Eruditor.

**Manzoli** (Nicolai) Tergestini:

Descriptio della Provincia del Istria, in Venetia 1611, in 8.

**Marcovizh** (Wolf.) Provinciae Carnioliae Scriba scripsit: Meynung von Austrücknen des Morasts um Laybach in Crain. Lab. 1680, in 4. et legitur in Chronic. Valvasor. Lib. XI. pag. 675.

**Marchesius** (Marcellus) ex S. Caroli Borromaei disciplina prodit, sed parum ex ea S. Viri indole hausit. Cum sua dicacitate, qua magnam pecuniarum summam corrogaverat, ad Episcopatum aliquem, cuius ingens eum cupiditas occupaverat, nihilo minus se promovere neutram laboraret, ad Rudolphum Imperatorem abiit: cui cum suis se artibus insinuasset praestantissimum librum:

De turcis bello superandis, delendisque a se italicice scriptum, artis, Doctrinae, prudentiae plenissimum dedicavit, per Imperatoris commendationem Segniae Episcopatum obtinuit, atque a tribus summis Viris Cardinale a Dietrichstein, a Sedis Apostolicae Nuntio et ab Archiepisco Pragensi se passus est in Episcopum consecrari; sed cum Segniam, ad suam Sedem occupandam pergeret, in Turcarum manus

incidit et ut se captum redimeret, debuit illud totum argentum et aurum evomere, quod ex felici sponzionum eventu acceptum devoraverat. Tanta pecunia eversus, Romam se recepit, ubi Episcopalem dignitatem, prout pauperis Episcopi opes ferebant, sustentabat: demum lethali defluente ad pulmones pituita tabe consumptus obiit.

**S. Marcus Evangelista** Aquileiae Evangelium praedicavit, illudque ex graeco in latinum transtulit Aquileiae eo loci in rupe, ad maris litus, ubi etiamnum sacra aedicula rei memoriam servat. Venetae gloriantur, se.

Evangelium S. Marci Ms. possidere, quod autem Montfaucon cum caeteris cunctis sicut et Liturgiam, seu Missas S. Marci: item vitam S. Barnabae quoque, quam quidam S. Marco adjudicant, suspecta habet.

**Marcus Exercitator** dictus, ad maris litus prope Aquilejam Eremita, ad quem jam centenarium se ivisse, ejusque libros legisse testantur Palladius et Photius.

Scripta ejus, caute tamen (quia probabilius ab haereticis depravata sunt) legi possunt tomo V. Biblioth. pag. 1085.

**P. Marcus a S. Ant. Paduano**, seculari cognomine Pochlin vocatus, Labaci natus, ubi in Seminario S. J. ad Ss. Rogatianum et Domitianum humanioribus litteris vacavit: Augustinianus Discalceatus factus, Viennae in conventu aulico universam Theologiam absolvit: mox Concionator Labaci ad vias regias constitutus, abinde a. 1773 ad officium Magistri Clericorum studentium Ordinis Viennam avocatus: 1781 Supprior conventus Labacensis electus, sed a. 1784. Secretarii Provincialis et a. 1791 Superioris Viennae, jam 1794. Magistri Novitiatus ad Fontes Marianos fungi coepit. Praeter praesentem:

a) Bibliothecam Carnioliae evulgavit. b) Abecedika. Lab. 1765, in 8. c) Molitvene bukvze. Ibid. 1767, in 32. saepe saepius et Graecii, et 1792 octava editione Viennae recusus precum libellus. d) Kraynska Grammatika. Lab. 1768, in 8. quam secunda editione emendatiorem reddidit. Ibid. 1783 impressam. Verlegt Lorenz Bernbacher, bürgl.

Buchbinder unter der Trantsche. Adjuvamentum Poëseos Carniolicae mansit in Ms. editum Vien. apud Trattner 1798, in 8. e) Limbar med ternjam, seu devotio ad S. Aloysium cum vita S. Joannis a S. Facundo. Vien. apud Kaliwoda 1768, in 12. f) Ta male Katekismus Petra Kanisiusa, addita in fine vita Ss. Hermagorae et Fortunati. Vien. apud Kaliwoda 1768, in 12. g) Marianske Kempensar. Lab. 1769, in 12. h) S. misl sa mertye moliti. Ib. 1769, in 12. i) Popisuvanje shivlenja S. Floriana, Ss. Jannesa in Paula, S. Donata in S. Emigdiga. Ib. 1769, in 12. k) Dyjanje lepeh zhednost. Ib. 1771, in 12. l) Sveti postni Evangelyumi. Ib. 1771, in 8.

m) Pet Ss. Pelkov, mesza Sushza, additur vita S. Isidori agricolae et B. Nothburgae ancillae. Ib. 1774, in 12. n) Usak-dane kruh, tuje te male molitvene bukvze. Ib. 1777, in 32. o) Vertit in carniolicum kaiserl. Patent von der Militärbeschreibung und Meldzetteln. Lab. 1771, in Fol. p) Bu-kuvze sa rajteng. Ib. 1781, in 8. q) Mathia Schönberga oppravk tega zhloveka. Ib. 1781, in 8. r) Tu malu bese-

dishe, sive parvum Dictionarium trilingue. Ib. 1782, in 4.  
 s) Jannesa Nepomuc. Tschupicka Prudege na Nedele zhes  
 lejtu. Vien. typ. Christiani Grosser 1785, in 8. t) Bild  
 und Wahrheit, das ist: Vorstellung der heil. Messe, ein  
 Gebethbuch. Apud eund. 1785, in 32. cum iconibus ligno  
 incisis. Crobat vertit in carniolicum! u) Kmetan sa potrebo  
 inu pomozh. Viennae apud eund. 1789, in 8. v) Glossa-  
 riun Slavicum. Ibid. 1792, in 4. w) Patroni menstrui-  
 praeprimis pro Ordine S. P. Augustini, cum ejusd. regula  
 pro Fratribus et Sororibus germanica. Ib. 1793, in 12.  
 x) Uganke. Ibid. 1788, in 12.

Habet et praeter ista plura in MSS. typum et typi  
 sumtus offerentem expectantia. a) Te od perte ali odkle-  
 nene dure, 1768 seu Janua linguae Carniolicae. b) Psalmov  
 Davidoveh Bugve k' usezhhihernemu shpogantu. c) Kraynska  
 Kronika kratkega popisuvanja use shlaht spomina uredne  
 rezhy, katire so se kadej na slavenski semli — pergodile,  
 quod in germanicum versum Kalendario per annos inferi  
 coeptum: Kurzfasste chronologische Beschreibung denk-  
 würdigster Begebenheiten, wie immer das hochlobl. Herzog-  
 thum Krayn betreffend. d) Dictionarium magnum latino-  
 germanico - Carniolicum a litteris ABC. compactum in 4.  
 usque ad alphabeti Aaa, expost. cessavit ulterius scribere  
 eo, quod desperavit unquam eum Maeaenatem acquisitum  
 qui tam vasti, sed perfecti operis edendi suppetias ferat.  
 e) Chronicon Ordinis Augustiniani ab an. 355 usque ad  
 moderna tempora in 4. compactum Partib. II. f) Inter-  
 pretatio carniolica Auctorum Graecorum pro exercitatione  
 scholae graecae Labaci. f) Memoria Academiae Opero-  
 sorum Labacensis a. 1781 die 5. Martii renovata. g) S.  
 Avr. Avgushtina Enchiridion, sa eno skushno koku se  
 puste nauki visokeh shol po Kraynsku dapovedati, v lejtu  
 1781 na Kraynske jesik prestavlen. h) Encyclopedia scienciarum  
 et artium tradendarum et addiscendarum. Systema  
 Systematum. i) Petnajst pergajnjozzeh arrezhy, ali pre-  
 mislekov: sakaj se more Katholshka Vira usem sedanem  
 viram naprejulezhi, versio germanica. k) Compendiaria  
 commemoratio ortus, progressusque conventus Augustini-  
 anorum Discalceatorum ad S. Josephi Lábaci ad vias  
 regias, ejusque Virorum illustrum etc. Ms. et reperitur  
 in Vol. II. Protocolli ejusd. conventus transcripta, cuius  
 extractum allegat P. Marianus in suae Austriae sacrae T. V.  
 l) Svetega Pisma starega Testamenta perve Moysesove  
 Bugve is reslaganjam S. Texta. Viennae 27. Aprilis 1778  
 a. Censura Viennensi: Imprimatur meruit; Labaci tamen  
 necdum licuit prelo subjicere. Contemplatus sum aj. cum  
 Eccl. 44 omnes labores hominum et industrias animadversi  
 patere invidiae proximi: sicut et illo se solatur:

Promeritis male tractarunt Agamemnona Graji.

Marianische Weg durch 12 Stationen, oder Kirch-  
 fahrts - Saulen — von der Pfarr - Kirchen S. Petri zu der  
 wunderthätigen Mutter — Gottes Maria in Feld. Lab. apud  
 S. G. Mayr 1713, in 8.

**P. Marianus** a Ss. Salvatore Vienens. Augusti-  
 nianus Excalceat. linguae graecae Professor in suae Austriae  
 sacrae 1782, in 8. Parte II. Tomo IV. a pag. 40—107 et  
 Parte III. tomo V. a capite usque ad pag. 196 et pag. 407  
 — 481 per quam accurate scripsit de Hierarchia Ecclesias-  
 tica et Monasteriologia Patriae nostrae.

**Mareovich** quaere supra Marcovizh.

**Martinuzi** (Joh.) Labacens. dum sub R. P. Joanne  
 Barbolano AA. LL. et Phil. Doctore, ejusdemque Profes-  
 sore emerito Labaci universam Philosophiam defenderet,  
 praesentibus offerendum dedit librum:

R. P. Honorati Fabri S. J. Euphiander, seu vir inge-  
 niosus. Lab. 1732, in 8. reimpressum.

**Maurispurg** (P. Ant.) e S. J. Collegii Labacensis  
 p. t. Ministri,

Homagium S. Joanni Nepomuceno loquenti et tacenti,  
 pro servato Sacramenti arcane Proto-Martyri, multo prae-  
 conio ab eloquentia praestitum, in Caesarea Cathedrali  
 Basilica Labacensi XIV. Kalendas Decembris 1730 cum  
 Academia supplicato e templo S. J. ad eamdem Cathedralem  
 educeretur. Lab. typ. Joan. Georgii Mayr 1730, in Fol.

**Maxentius**, Aquilejensis Patriarcha, scripsit:  
 Epistolam de Sacramento Baptismatis, ritibusque, ac cere-  
 moniis, quibus in Ecclesia Catholica conficitur circa a. 813  
 et ita inscribitur: Maxentii, Patriarchae Aquilejensis, epistola  
 ad Carolum Magnum Imp. de significatu Rituum et cere-  
 moniarum Baptismi, cui ad eund. Augustum dedicatio prae-  
 mittitur. Eam vulgavit cl. Bernard. Pezius tom. II. Thesaur.  
 Anecdotor. ex codice S. Emerami, fere coeveo.

**Mayr** (P. Joan. Bapt.) e S. J. AA. LL. et Phil.  
 Doctoris, ejusdemque in Academico Gymnasio Labacensi  
 Professoris emeriti, Academici operosi:

a) Gloria Ss. Ordinis, id est: Summi Pontifices Bene-  
 dictini etc. vid. Gussich sub Lit. G. b) Idea Sapientis Theo-  
 Politica, Oeconomica, sunmaria methodo comprehensa.  
 Vien. typ. Mar. Teresiae Voiglin 1728, in 8. cum figuris  
 et symbolis.

**Meditationes** sacrae ad veram poenitentiam, ac  
 pietatem excitandam. Additur Exercitium pietatis quoti-  
 dium quadripartitum. Lab. 1684, in 8.

**Megiserus** (Hieron.) Labaci, Clagenfurti et in aliis  
 interioris Austriae civitatibus aliquandiu commoratus, †  
 Lincii 1616:

a) Chronica des löbl. Herzogthum Kärnten. Lipsiae  
 apud Lamberg 1612, in Fol. b) Dictionarium quatuor  
 linguarum, videlicet: Germanicae, Illyricae, Latinae et  
 Italicae. Graecii Styriae a Joanne Fabro impress. 1592,  
 in 8. Dein opera et studio A. Rdorum. PP. Soc. J. Col-  
 legii Clagenfurthensis correctum et auctum, atque reim-  
 pressum Clagenfurti typ. Kleinmayrianis 1744, in 8.

**Mensis** sanctus Sacerdotalis pro usu D. D. Con-  
 sodalium Sacerdotum, sub Auspicis J. M. J. et protectione  
 S. Michaelis Archangeli Monspurgi in superiore Carniola  
 congregatorum. Graec, in 32.

**Menzinger** (Valent.) excellens pictor, civis Labacensis pinxit plurimas imagines, quae in Carniola per Ecclesias, praecipue Religiosorum conspiuntur, laudanturque ab arte peritis: sed ab Imp. Josepho II. sublati monasteriis imperitis venditoribus, ac emporibus sub hasta: quid vultis dare? longe infra pretium infimum vaenum ierunt. Habuit is forte et durabile penicillum, quod opus, quo antiquius, eo praestantius reddidit.

**Merian** (Matthaei) Civis et Bibliopolae Francoford. ad Moenum.

Topographia Provinciarum Austriacarum Carnioliae etc. Francofurli 1649, in Fol.

**S. Metudius** vid. Cyrillus scrinio III. sub Lit. C. Habetur liber ab Auctore utique ita cognominatus: Methodius, qui continet leges Slavorum et plura, quae Svatopulcus Rex instituit, ut habet Diocleas Presbyter c. 13 et alii ex eo. Perperam Latini scribunt Methodius a methodo: cum a Slavis vocatus fuerit: Strahota, quod est metus; forte ex eo, quod horrende extremum judicij diem Regi depinxerit.

**P. Michaelis a S. Catharina**, natione Styri, Augustiniani Discalceati, viri non tantum scientia Theologica et SS. Patrum lectione, sed et in Ascesi venerandissimi.

Trinum perfectum, quod p. t. incolatus sui potissimum in sacro otio Labaci conscriptum Augustae tandem Vindelicor. a. 1711, in Fol. lucem aspexit: ejus vero b) Emporium-Christianum Tomis II. in 4. Ms. in corio albo compactum habetur in Bibliotheca conventus Labac. In I. Tomo tractat de via purgativa 23 Eruditiones, nempe: de peccato mortali, veniali, superbia, vana gloria etc. In II. de via illuminativa 20 Eruditiones: de virt. patientiae de Tentatione etc.

**Michelitsch** (Joan.) Carn. Kroppensis Parochus in Radzhah cecinit:

a) Mila pesm, Kaler je on k' hvali tch Pregovorov pejl. ext. in collectione elegantiorum Carniol. litterarum, seu skus pravlanje etc. Labac. typ. Eger, 1779, in 8. maj. b) Kraynski Pregovori (Adagia Carniolica) Ms. in 4. justi voluminis, servat apud se, quae si in ordinem, seu systema redacta evulgaret, Carniolicae litteraturae non modicum praestaret beneficium.

**Mikez** (Mich.) S. T. D. et exemptae Cathedralis Ecclesiae Labacensis Canonicus rudi plebi inservire desiderans imprimi curavit:

Ta mali Catechismus, ali Kershzhanski Navuk. Aug. Vindelicor. 1615, cum figuris ligno incisis.

**Mislei** (Joannis) Carni Vippacens. Med. Doctoris campestris.

Dissertatio de fructibus horreis. Vien. 1772, in 8.

**Mislei** (Josephi) Vippacens. Med. Doctoris et in universali infirmorum domo Viennae valetudinarii Medici.

Kurzgefaste Methode, alle Arten von scheinbartodten wieder zu beleben, um der allergrausamsten Mordthat,

Lebendige in das Grab zu legen, vorzubeugen. Vien. 1790, in 8.

**Mislei** (Lucae) Carnioli Med. Doctoris.

Dissertatio inauguralis de Marasmo senili. Vien. 1757, in 4.

**Missale Aquilejense** vid. Aquilejense scrinio I. sub Lit. A.

**Modesti** (Valent. de) J. U. D. Provincialis Carnioliae, Caesareo-Regii Carnioliae primum, jam Styriae, seu Interioris Austriae Gubernii Consiliarii.

Fernere Anmerkung über den Beweis des Hr. Franz Xav. Gmeiners: dass die Ordensgelübde jener Orden, die der Landsfürst in seinen Staaten nicht mehr dulden will, ohne vorhergehender Dispensatzion ihre Verbindlichkeit verlieren. Klagenfurt 1782, in 8.

**Moisesso** (Faustinus) ex Comitatu Goritiensi scriptis librum inscriptum:

Historia dell' ultima guerra in Friule. Libri II. Venet. apud Barezzum Baretti in 4. cum mappa.

**Moll** (Franc.) vid. Rosmann sub Lit. R.

**Monaldi** Episcopus Justinopolitanus (alii eum Episcopum Beneventanum in Dalmatia et nonne idem? dicunt) seculo XIV. scriptis:

a) Sumam Juris Canonici auream, seu Monaldianam, quae prodiit Lugduni 1516, in 8. b) Tractatum de casibus conscientiae. c) Quaestiones in IV. Libros sententiarum. d) Sermones varios. Joecher in Lexic. Eruditor.

**Montegnana** (P. Ferdin. de) Labaccens. (aliis Cilejensis) S. J. Labaci humaniora, Rhetoricam, Theologiam et Ss. Canones docuit, ac 75 aet. suae anno 1674 f. scriptis:

a) Annales Societatis Jesu Ms. b) Dixit Orationem funebrem in exequiis Ferdinandi II. Imp. in Cathedrali Ecclesia S. Nicolai Labaci, quae typ. prodiit Gracc. 1637, in 4. c) Tractatum de Quadratura circuli, sine nomine et loco editionis 1637. d) Et quaedam alia opuscula teste Valvasor in Chronic. lib. VI. pag. 353.

**Montelongo** (Gregor. de) Campanus Innocentii IV. Papae Notarius, Sedisque Apostolicae Legatus, jam Patriarcha Aquilejensis.

Statuta Ecclesiae Aquilejensis meliorem in formam redigit et in uno volumine edidit, hoc titulo: Statutorum Aquilejensis Ecclesiae liber, incipit ab an. MCCLIV die 27. excuntis Maji anno V. Patriarchatus ejus.

**Montovani** (Dominici) Artigleria. Ms. ext. in Bibliotheca Auerspergiana Labaci.

**Morautscher** (Franc.) Carn. Kleindorfens. et Ignat. Novack Carn. Rudolphiwerdens. et Caesareo Ferdinandaeo alumnus et Xav. de Rasten Labaccens. ex convictu S. J. ac Albericus Raditsch Cisterciensis de Sittilio et Nicol. Coroschiz Crainburgens. et Paul. Laurin Vippacens. ex convictu S. J. et Joan. Vidmayr Madidiens. et Joan. Bapt. Nahodez Crainburgens. ac Adam Luckmann ex S. Ruperti fano et Andr. Gollob, Loco-

politan. ex Ferdinandaeo alumnus, AA. LL. et Phil. Magistri  
creati, dum typis prodit:

Generalis temporum notitia ab orbe condito usque  
ad an. Chri. MDCCXVI. Graec. 1736, in 12.

**Morelli** (Carol.) a Schoenfeld Patricii Goritiensis,  
Caesareo-Regii Consiliarii actualis apud Capitaneatum  
Goriliensem et Gradiscanum:

Del Saggio storico della Contea di Gorizia dall' anno  
1500 all' anno 1600. Parti II. In Gorizia 1773 dalla stam-  
paria del Ces. Reg. Governo, in 4. b) Versio germanica  
Historischer Versuch über die Grafschaft Görz, der Kai-  
serinn Königinn M. Theresia zugeeignet. Wien 1775, in 4.

**Morelli** (Petrus Ant.) de Schoenfeld Goritiens.  
Cathedralis Ecclesiae Segniensis Canonicus dixit Viennae  
ad S. Stephani Orationem:

Theologia quadripartita, unico in verbo a Divo Joanne  
ante Portam latinam, dilecto discipulo, Apostolo, Doctore  
et Martyre comprehensa. Vien. typ. Ign. Dominici Voigt.  
1729, in Fol.

**Moscovitarum** (Rerum) brevis relatio Ms. ext.  
in Bibliotheca Auerspergiana Labaci.

**Mucha** (J. J. M. Wolfgangi) Carni Caesareae tormen-  
tariae militiae Succenturionis:

Anleitung zur mineralogischen Kenntniss des Queck-  
silberbergwerks zu Hydria im Herzogthume Krain. Wien  
1780, in 8.

**Mungersdorff** (Petrus) Calcographus quasdam  
tabulas ichnographiche in Chronico Valvasorii expresserat  
Wagenspergae.

**Musnig** (Ant.) Protomedicus Comitatus Goritiensis  
et Gradiscani evulgavit:

Goritiense clima. Goritiae 1781, in 4.

**Mutius et Muzio** (Hieron.) J. U. D. Capo d'Istria,  
unde et Justinopolitanus dictus, oriundus, Romae Philo-  
sophiam moralam docuit et a. 1564. † scripsitque:

a) Responsionum et Quaestionum libros IV. b) Il  
duello con le riposte Cavalleresche. Farri Venetiis 1566,  
in 8. Libri III. c) Il Cavalliero, seu de officiis viri nobilis.  
d) Monita moralia. Romae typ. Ant. Blado 1569, in 4.  
e) Istoria de fatti di Friderigo di Montefeltro, Duca di  
Urbino. Venet. per Groium 1605, in 4. f) La Faustina.  
Venet. per Valvasori 1560, in 8. g) Lettere Cattoliche.  
Venet. apud eum. 1571, in 4. h) Malizie Bettine. Venet.  
apud. eum. 1571, in 4. i) Battaglie per difesa dell' Italica  
lingua etc. Venet. per Dussinelli 1582, in 8. k) Lettere II.  
al Fidete, ext. nella nuova scelta di lettere lib. II. pag. 243,  
341. l) Lettera ad Antonia Spica, ext. nella risposta di  
lui a Brandimarte Parisiano. m) Sonetti XLII. ext. nelle  
Rime scelte dal Dolce Tom. II. pag. 355. n) Discorso  
sopra le orazioni della Messa, vid. Spatari Pelegrino.  
o) Historiam sacram cum Epitome doctrinae Evangelicæ  
priscorum Doctorum et Romanorum Pontificum. p) Ani-  
madversiones in Petrarcham. q) De Romana Ecclesia ext.  
in Roccaberti Biblioth. Tom. XIII. pag. 216. r) Le men-

titute Ochiniane. Venet. il Giolito 1551, in 8. s) Il Gen-  
tiluomo. Venet. Valvasori 1575, in 4.

## NJTHeca.

### Scrinium XIII. sub Littera N.

**Nahodez** (Joan. Bapt.) vid. Morautscher sub Lit. M.

**Naglitsch** (Martin.) Carn. Locopolitanus e S. J.  
Poëseos Magister Labaci, Academicus Operosus, scripsit  
suppresso nomine:

a) Brief an die Verleger des krainer. Wörterbuchs  
ext. in Laybacher Kundschaftblate 1776 den 22. Brach-  
monats, in 8. b) Nezhernost tega svejta legitur in col-  
lectione elegantior. litterar. Carn. ad an. 1781, in 8.  
c) Coadjuvit versionem Bibl. Novi Testam. vid. Japel  
sub Lit. J.

**Naldinus** (Paul.) Paduae natus, studiis praeclare  
excultus, Augustinianus et Magister Theologiae factus,  
dein Episcopus Capodistriae creatus, demum a. 1713. †  
Reliquit:

Ecclesiasticam topographiam dioecesis Justinopolita-  
nae, cui vero se plures opposuere. Joecher in Lexic.  
Erudit.

**Nani** (P. Joannes a S. Facundo) Fluminens. S. T.  
Baccalaureus, Philosophiae et S. T. Lector Labaci, Prior  
Fluminensis et exinde usque ad mortem suam Monialium  
Ordinis S. Benedicti ibidem Confessarius † 1751, typis  
mandavit:

a) Orationem panegyricam: de portis mortis bina  
exaltatio S. Joannis omnes laudationes Christi annuntiantis  
in portis filiae Sion. Psal. 9, 15. deferente P. Mag. Hyac-  
intho Maristoni Augustiniano p. t. Facultatis Theologicae  
Decano. Vien. typ. Wolfg. Schwendimann 1720, in Fol.

b) Memoriae Ordinis Eremitar. Magni P. Augustini, ab  
idiomate italico in latinum translatae et sub Auspiciis Dni.  
Augustini Codelli de Fahnenfeld in lucem editae, dum Labaci  
Theses de Sacramentis publice propugnarentur 1734 in  
Ecclesia ad B. V. annuntiatam. Lab. typ. Adami Frider.  
Reichard, in 4.

**Nicaeas Episcopus Aquilejensis** seculo  
V. a juventute S. Hieronymo familiaris, ejusque itinerum  
individuus comes scripsit:

a) IV. Libros Instructionum competentibus Baptismum.  
b) Libellum ad Virginem lapsam, qui in operibus S. Hieron.  
ext. sub titulo: Objurgatio ad Susanam lapsam: sicut et in  
operibus S. Ambrosii, nomine: Tractatus ad Virginem lapsam.

**Nicolaus** (Joannis) Regis Bohemiae filius Caroli  
IV. Imp. naturalis Frater, Patriarcha Aquilejensis cele-  
bravit a. 1357 dioecesanam synodus:

a) Encyclicas litteras Nicolai Patriarchae exhibet  
P. de Rubeis T. I. c. 94. pag. 921. Monument. Aquilejens.  
sicut et b) Constitutiones latas in hac synodo celebrata  
in Ecclesia S. Felicis die 19. Junii 1357. Ibid. pag. 922.

**Nicolleti** (P. Paul.) Utinens. propter diuturnum incolatum autem Venetiis actum: Paulus Venetus dictus, Eremita Augustinianus an. 1412. Generalis Ordinis factus est. Docuit Parisiis, Sienae, Bononiae, Paduae, Perugiae Theologiam et 1429. † Patavii, ubi suum Epitaphium habet. Opera ejus partim Ms. partim prelo submissa, sunt:

a) Summa de naturalibus, seu Summa Philosophiae naturalis. Venet. 1476 per Joan. de Colonia, in Fol. b) Libri II. super libros posteriorum. Venet. 1477 et alibi saepius recusi. c) Libri II. super libros de generatione et corruptione. Venet. 1498, in 12. d) Super librum de anima. Papiae 1483. e) Liber de Compositione mundi, qui Astronomiae janua nuncupari potest. Parisiis 1513 typ. Thomae Kees. f) Logica magna. Venet. 1499. g) Quadrata circuli. Venet. 1493, in Fol. h) Logica parva, sive Summulae. Mediolani per Christoph. Walddarrfer, in 4. i) Sophismata. Parisiis per Joan. Barbier 1514. k) Contra Judaeos. l) Sermones de Tempore. m) Sermones de Sanctis. n) Sermones Quadragesimales. o) De Conceptione Virginis. p) De Incarnatione Dei. q) De excellentia Verbi Dei. r) Libri IV. super Magistrum sententiarum. s) Libri VIII. super libros Physicorum. t) Super Metaphysicam Libri XII. u) Super universalia Porphyrii et artem veterem Aristotelis. v) Super Praedicamenta. w) Super consequentias Strodi. x) Expositio Dantis Aligerii Poëtae Florentini. y) De gustabil. z) Libri II. de dubiis circa Philosophiam. Liber cartaceus Ms. servatur in Bibliotheca Regia Parisiis. A) De futuris contingentibus. B) De notitia Dei. C) De condendo Christiano testamento liber. D) Liber de progressu Ordinis S. Augustini.

**Nimitsch** (P. Baltas.) Silesita e Soc. J. Ferdinandi II. Imp. Concionator aulicus dixit:

Orationem funebrem in funere Sidoniae Mariae Conradi L. B. a Thonhausen filiae amantissimae, conthorialis Joannis Udalrici Principis ab Eggenberg Capitanei Carnioliae in lingua germanica, quam hactenus non vidi, laudatam tamen reperi in Joecheri Lexic. Eruditior. ea propter eius memoriam recolere intermittere non potui.

**Nogarolla** (Franc. Xav.) Carnus J. U. Doctor typis mandavit:

De repressalium justitia. Vien. apud Gerold 1780, in 8.

**Noltingen** (Joan.) Canonicus civitatis Austriae (Cividal) in Forojulio, Goritiensis Archidiaconus Tulmini et Delegatus Archiepiscopalis scripsit:

Informationem historicam Archidiaconatus Tulmini in Archidioecesi Goritiensi, quam in suam Austriam sacram transscripsit P. Marianus Parte III. T. V. pag. 409.

**Normalresolutzion** über das Statutum der Stadt Triest. Triest 1767, in Fol. italicico et germanico idiomate.

**Novack** (Ignat.) Carn. Rudolphiwerd. defendit Graeci universam Philosophiam, sub quo publico actu distributa fuit: vid. Morautscher sub Lit. M.

**Nucleus synopticus rerum** et monasteriorum Ordinis S. Pauli I. Eremitae, jam Monachorum in Provincia Istriaco-maritima a P. Mariano in suaem Austriae sacrae Parte III. T. V. pag. 433. assumptus est.

**Notitia Imperii Moscovitici** Graecii, typis Widmanstadii 1737, in 12.

## OMJCRONTHECA.

### Scrinium XIV. sub Littera O.

**Obresa** (Ant.) vid. Tibaldi sub Lit. T. et Laurentschitsch sub Lit. L.

**Ordo Psalterii** secundum morem et consuetudinem aliae Ecclesiae Aquilejensis. Venet. per Franc. de Hailbrun MCCCLXXXI. in 8. caractere vetusto super pergamenta impressus, custoditur in Bibliotheca Principis ab Aversperg Labaci. Opus rariissimum.

**Othel** (Marcus Ant.) ex nobili genere Utini natus, J. U. D. docuit Jus civile Utini cum publico plausu. Quare, ut Paduanum traheretur, nova Juris Cathedra Patavii est erecta et Othelio concessa, qui postquam vixisset 83 annos, † a. 1630. Ejus scripta sunt:

a) Responsa. b) Comentarii et praelectiones in Jus civile. c) Notae in Jus Canonicum. d) Tractatus de jure Dotium. e) De Pactis. f) Responsum pro decretis Reipublicae Venetae, quod legi potest in Melchior Goldasti Monarchia sacra S. R. Imperii Tomo III.

**Otto** (P. Elias) Labacens. e Soc. J. Professor Theologiae plures:

Tractatus parvos edidit sine nomine, qui probabilius jam Valvasori (qui horum lib. VI. Chron. pag. 358 meminit) tempore interiere, alias eos certe enumerasset.

**Otto** Secretarius intimus edidit, Beschreibung des Cirknitzer Sees in Herzogthum Krain. Brandenburg 1776, in 8. Insert. 3. St. des II. B. der vermischten Beytraege zur physikalischen Erdbeschreibung a pag. 255—273.

**Ottobonus Robarius**, civis Placentinus, Episcopus Paduanus, jam Patriarcha Aquilejensis:

Synodus celebravit. a. 1307 cuius Acta et Constitutiones vel periisse, vel in forulis alicubi latere, dolet cl. de Rubeis T. I. c. 83. Monument. Aquilejens. subjicit tamen pag. 832. Epistolam ad Seizensis Cartusiae Priorem, cui demandat, ut in improbos homines diligentius inquirat, qui pravitate haeretica (Adamitica) polluti, rectam fidem Catholicam in Styria subvertere nitebantur.

## PJTHECA.

### Scrinium XV. sub Littera P.

**P.** (J. L.) edidit:

S. Lucie Andoht v' gorenski Kraynski strani v' Drashgoshah 1750, in 8. Totus libellus aeri incisus: sed plurimis mendis scatet.

**Paccatus** (Latinus) Drepanius clarissimus et antiquissimus historicus dixit latinum:

Sermonem an. Chr. 394 die 17. Septembris Aemonae, quando Theodosius Magnus rebellem Eugenium in Carniolia in campo Vippacensi devicit, quam Joannes Schefferus singulari comentario illustravit.

**Paganus** (Petrus) seu de Haydenschaft Carniolus scripsit: Vitam Sigismundi L. B. ab Herberstein, quae ext. in libro ejusd. Grata Posteritas etc.

**Palladius** (non sicut quidam putant Galata, sed) Patavinus, Fuscus, seu Niger cognominatus, Rufini Aquileiae amicus, S. Hieronymi adversarius, Eremita et Heleopolitanus in Bithynia Episcopus, celebris sui aevi, circa an. 470. Orator et Poëta. Quas facultates dum Capodistriae publice traderet, in cathedra appoplexia tactus, paullo post expiravit. Opera ejus sunt:

a) Commentaria in Catullum. Libr. III. b) De situ et ora Illyrici. Libr. II. quos P. Joan. Lucius Dalmata notis illustravit. c) Collectanea rerum vulgarium. d) Collectio Epigramatum. e) De bello Turcico. f) De Infulis. g) Notitia geographica. h) Elegia in laudem Cippi, seu Coriolani Ceppionis. Horum librorum nec unum videndi occasionem habui: sed citatos saepe saepius legi et ideo impressionis locum, annum et formam editionis omittere cogor. Sabellicus et Scordeon de clariss. Patavinis lib. II. Class. X. pag. 240 hos libros recitant, eorumque Auctorem laudant.

**Palladii de Olivis** (Henrici) Patritii Utinensis, Med. et Philosophiae Doctoris Utini in Foro julio sub initium seculi XVII. scripta:

a) Rerum Foro juliensium. Libri XI. ab orbe condito ad an. Chri. 452. Utini apud Nicol. Schirattum 1659, in Fol. b) De oppugnatione Gradiscana. Ibid. 1658, in Fol. Quae opera act. in Thesaur. antiquit. et historiar. Italiæ.

**Palladius de Olivis** (Joan. Franc.) J. U. D. et Abbas Utinensis, nepos praecedentis vixit seculo XVII. mediante et evulgavit praememorati Henrici Palladii Ms.:

Res Foro julienses. Istorie della Provincia del Friuli (dal 452 al 1658). Udine per lo Schiratti 1660, in Fol. tomis II. Vol. I. quod Patriarchae Aquilejensi dedicavit.

**Palma** (Franc.) S. T. Baccalaureus, vide sis Corenni Rudolph. sub Lit. C.

**Papafaua** (Robertus) scripsit et edidit:

De situ Carnioliae, Carinthiae, Styriae et Epiri.

**Papalis** (Dominicus) in Craina, hoc est: in Carniola (apud veteres enim Craina sine addito praedicato, idem erat, quod nunc Carniola) reperit Ms.:

Regum Dalmatiae et Croatiae gesta, quod Ms. Marco Marulo Spalaterrano Patritio submisit, ut illud ex Illyrico latinum faceret. Vid. Schwandneri librum de scriptorib. T. III. pag. 510 editionis Viennens. in Fol.

**Papler** (Joan. Franc.) Carn. Altenlacens. Philosoph. et Medic. Doctor, Academicus Operosus Labacensis:

a) D. Marco Gerbezio in observantiae Tesseram cecinit Carmen elegiacum. Lab. 1692, in 8. b) In ejusd. Marci

Gerbezii opus. Intricatum extricatum Carmen. Lab. 1692, in 8. Utrumque Gerbezii operibus praemittitur.

**Paradeiser** (Marcus Engelbert L. B.) a Neuhaus et Graditsch, Dnus. in Meichau et Laas, S. C. Maj. in Carinthia haereditarius Venationum Praefectus, Carniolus, Collegii Nobilium Parmensis convictor sub prelum missit:

Jus universum Decretalium, codicis, Digestorum, Consuetudinum, Feudalium, nec non Theoricae praxis civilis et criminalibus Thesibus disquisitum, quod sub auspiciis Inclitorum Ducatus Carnioliae Procerum propugnandum propositum. Explicato Capitulo: Intelleximus extra de Judiciis, Auctore Franc. Bonvicino, J. U. D. in patrio Parmensi Gymnasio publico civile Interprete ordinario et in eodem Collegio Nobilium ejusd. Juris et Pontificii et Feudorum Lectore. Parmae MDCLXXVIII. in Fol.

**Paradiso** (Franc.) Labacensis, Parochus in Lusthal emeritus, publicae Bibliothecae Labacensis Custos, Celsiss. Principis, Episcopi Labacensis e Comitib. ab Herberstein Confessarius, Academicus Operosus Labacensis, et

Versionis Bibliorum in vernacula coadjutor. vid. Japel sub Lit. J.

**Parthenius** (Bernard.) Poëta Spienbergius Cognominatus, Foro juliensis docuit non longe Venetiis elegantes litteras, proprio morte et scripsit:

a) De poëtica imitatione libros V. in lingua italica, quos ipsus dein in latinam transtulit. b) Carminum Libros III. c) Orationem latinam. d) Comentaria in Horatii opera, quem librum edidit Georg Gaeze. Venetiis per Dominic. Nicolinum 1585, in 4.

**Pasconi** (P. Casparis) Ord. Minor. de Observantia S. T. Lectoris et Provincialis:

Historiae Ecclesiae et conventus Montis sancti Divae Virginis gratiarum Comitalis Goritiensis. Venet. 1746, in 4.

**Paserinus** (Petrus Maria) Notarius Utini:

a) De electione summi Pontificis. Romae per Tinassum 1672, in Fol. b) De Indulgentiis. Ibid. eod. an. c) In I. librum Sexti Decretalium, tomis III. Romae per Tinassum 1667, in Fol. d) De hominum statibus et officiis. Romae 1661, in Fol. e) Comentaria in tertiam partem D. Thomae. Romae 1669, in Fol. f) Diarium rerum Foro juliensium ab an. 1258 usque ad 1356 seu potius ab an. 1252 usque ad an. 1386. Ast verus hujus operis Auctor dicitur Juliani, Canonicus Enoneae seu civitatis novae, qui floruit a. 1293. Lege P. de Rubeis c. 74 de Monument. Aquilejens. et in appendice §. VIII. pag. 22. Probabilius scripsit Passerinus circa an. 1500. g) Recurrit etiam alicubi memoria cuiusdam compendii familiarum Nobilium Utinensis ab hoc Passerino italicō idiomate editi: et alterius.

**Passerini** (Petri Franc.) liber inscriptus:

Legalia Problemata. Placentiae per Joan. Bazachium 1678, in Fol.

**Paulini** (Fabius) Med. Doctor floruit Utini seculo XVI. exeunte et scripsit:

a) De viperis in Trochiseorum apparatu pro Theriaca adhibendis. b) Libros VII. de numero septenario. c) Praelectiones Marciae, sive commentaria in narrationem Thucydidis de peste Atheniensium. Venet. 1603, in 4. In Ms. reliquit. d) Tabulas in artem medicinalem Galleni, quae Hanoviae operibus Argenterii 1610, in Fol. additae fuerunt.

**Paulini** (Joan. Chrysost.) vide infra Pollini.

**S. Paulinus** Patriarcha Aquilejensis Foro Juliensis (alii Austriacum faciunt) celebris Grammaticus, cuius opera Princeps Hunorum Thudum ad Carolum Magnum (apud quem tantum valuit, ut pro suis Canonis electionem Patriarchae evinceret Paulinus) Legatos misit; et Baptismum postulavit. † 2. Januarii 802.

Lege litteras Alcuini ad Paulinum sub an. 795 scriptas. Ab hoc Paulino, qui etiam synodo Francofurtensi interfuit, habemus. a) Epistolam ad Heistulphum, quae ext. in Concil. Labbei T. VII. col. 1064 in Decreto Gratiani Causa 33. Q. 2. c. 8. haec epistola Stephano V. inscribitur. b) De salutaribus documentis ad quemdam Comitem, ext. in operib. S. P. Augustini edition. Parisinae T. VI. pag. 194 in Append. c) Epistolae: quae ext. in Miscellan. Baluzzi T. I. pag. 362. d) Tractatum quemdam hujus Paulini edidit du Chesne. e) Libros III. adversus Eliandum Toletanum et Felicem Urgelitanum Antistites ext. in operib. Alcuini pag. 1761. f) Sacro-syllabum, seu libellum de Ss. Trinitate scripsit an. 793 qui insertus est Bibliothecae Ss. Patrum et reperitur apud Alcuinum pag. 1874. Unde quibusdam afferre placuit, Libros VII. ad Felicem Urgelitanum scripsisse Alcuinum, non Paulinum. g) Epistolam ad Carolum Magnum. h) Professionem seu Regulam fidei in versibus, quae ext. in Baluzii Miscel. i) Hymnos, qui ext. inter opera Cassandri pag. 201, 236, 251 et 255. k) Hymnos III. qui ext. in Hymnario ad calcem Psalterii Thomasi pag. 47 et 60. l) In amplissimae collectionis T. J. Edmundus Martene et Ursinus Durand, Benedictini, memorant, librum, qui inscribunt: Incipiunt salutaria monita Paulini, de Tractatibus Sanctorum excerpta. Omnia opera Paulini prodierunt Venetiis 1737, quae notis, dissertationibus illustravit Joan. Franciscus Madrisius.

**Paulus** (Winfridus) Aquilejensis, ex Longobardorum civitatis Foro Juliensis gente Warnefridi et Theodehindae filius, Patriarchae Aquilejensis Diaconus, Regisque Desiderii Notarius, Cancellarius, Historicus et Poëta celebris a Carolo M. an. 774 ad Ticinum captus, a Leone Osiensi in insula Tremiti exulasse, post ad Arichisium, Beneventanum Ducem, Desiderii generum profugisse et exinde Monachis Cassinensibus accessisse fertur. Claruit ad an. 770 et litteris commisit:

a) VIII. Historiarum libros Eutropio addidit, nempe ab obitu Juliani usque ad Leonem Icomachum. b) Lombardiam, quae dicitur Cisalpina, seu de ingressu Longobardorum in Italię, origine, gestis, regnoque eorum, historiam valde luculentam, in qua ipse primus patriam nostram Carnioliae nomine compellat. c) Miscellae historiae

a Paulo, Aquilejensi Diacono primum collectae, ad imperium Leonis IV. id est: an. 806. Basileae typ. Berna 1569 excusae. d) In laudem S. Benedicti versus elegiaco metro digestos; memorat Arnold. Wion, quod Poëmatis hujus disticha iisdem, quibus incipiunt, verbis desinant. Quod integrum refert Anonymus serm. de S. Benedicto, ubi quoque refert Pauli Diaconi. e) Hymnum singula. S. Benedicti miracula continentem. f) Hymnos. S. Joannis Bapt. specialis sui tutelaris et Longobardorum Patroni: Ut queant laxis resonare fibris etc. et S. Benedicti. g) Versus ad Arichios, generum Desiderii, Beneventanum Principem. h) Homiliae 50 seu lectiones sacras Evangelicas de Sanctis, quas jussu Caroli Magni digessit. i) Expositionem in Regulam S. Benedicti. k) Vitas Sanctorum: S. Pontificis Gregorii, S. Benedicti (quam invenies in lib. I. c. 26 de gestis Longobardorum). S. Mauri, S. Scholasticae jussu Caroli M. ext. in lib. III. Poëmatum Prosperi Martinengii) S. Arnulphi Metens. Episcopi et Mart. (quae habetur in Prolegom. Jac. Pamelii ad S. Cypriani opera). l) Librum de gestis Episcoporum Metensium, quem edidit Marquard Freher in corpore histor. Franc. et ipse Paulus lib. VI. de gestis Longobard. se scripsisse fatetur. m) De gestis Episcoporum Papiens. librum. n) Ad Carolum M. epistolam, quae in Ms. ext. in Biblioth. Cassinensi, ubi et alia bene multa Ms. eius etiamnum servari referuntur. o) Sermones II. de B. Virgine, quos olim Ms. tenuit Romae Vir insignis Flaminius Cerasola Bergomas. Paulus in Monte Cassino †, sepultus est juxta Ecclesiam S. Benedicti ante capitulum, teste Petro Diacono pag. 167, quem si vacat, vid. in Biblioth. Ecclesiast. Joannis Alberti Fabricii edita Hamburg. 1718, in Fol. Epitaphium Paulo scripsit ejus discipulus Hildericus Abbas Cassinens.

**Paulus** vid. Carthagena sub Lit. C.

**Paulus de Mitterburga**, teste Scaligero: sui aevi Medicus et Mathematicus celebratissimus a Duce Urbinate in Archiatrum assumptus, ejusque potente verbo commendatus ab Imp. Maximiliano II. Episcopalum in Foro Sempronii obtinuit. Sub Julio II. et Leone X. lateranensi Concilio interfuit et a. 1535. † aetat. annor. 89 scripsit:

a) Prognosticon ad Maximilian. Austriacum seu Practicam de pravis constellationibus. b) De Paschali observatione libros XIV. quos Leoni X. dedicavit. c) Defensionem Prognostici, atque invectivam in superstitionem Vatem. contra Joan. Barbum. d) De die Passionis Dncae. Libros XIX. quos Maximiliano II. Imp. detulit. Ughelius eum plurimum laudat in sua Italia sacra.

**Pegeus**, seu **Pegie** (Martin.) Carn. J. U. Salisburgensis Archiepiscopi ad an. 1560. Consiliarius, Academicus Labacensis, typis commendavit libr.:

a) De servitutibus 1557, in Fol. dedicatum Alberto Duci Bavariae. Post modum in germanicum translatus prodit sub hoc titulo: Mart. Pegei J. U. D. Von den Dienstbarkeiten Städtlicher und bauerischer Erbeigen-Güter. Ingolstadtii MDLX, mox Ratisbonae 1633, in Fol. b) Tractatus

de jure Emphiteutico 1557, in Fol. et socero suo D. Leonardo de Sigersdorf, Capitaneo Locopolitano in Carniola, dedicavit. Germanica translatio sic inscribitur: Von Erb-Bau-Recht. Cod. Justinian. de Jure Emphiteut. *c)* Tyrocinia Consiliorum 1564, quae grati in suam Patriam animi contestandi gratia Praesidibus, Praefectis et Primatibus Carnioliae dedicavit. *d)* Tractatus de Jure et privilegiis dotium 1567 et Francofurti 1733, recusus. *e)* Tract. de Jure Retractus in Fol. laudat Thalberg in sua Epitome Carnioliae. *f)* De Subhastationibus, oder von Gant-Recht. Ibid.

**Pelzhofer** (Franc. Alberti) Carn. S. R. J. L. Baronis de Schoenau, Dni. in Steinbrückel et Gutenua, Nobilis in Schneckenbichel, Sagoriz et Schwarzenbach, S. C. Maj. Consiliarii, Judiciorum in Carnioliae Assessoris, Caesarei Vicedominatus Consiliarii, Provinciae Testium inferioris Carnioliae Comissarii et olim Statuum Deputati, Societatis Anglicanae membra, nati 1643 denati Rudolphiwerdae 1710 postquam Patriam et orbem litteratum suis eruditionibus illustravit, videlicet suo opere inscripto:

*a)* Lacon Politicus, strictim doctrinam administrandae Reipublicae, quam ajunt: Politicam, complectens. Aug. Vindelicor. typ. Petri Detleffsii 1706, in 12. Italice: Lacone ò vero Ristretto politico. *b)* Arcanorum Status Libr. VIII. Labaci 1709, in 4. et Francofurti 1710, recusi. *c)* Corona virtutis Virorum illustrium in 12. *d)* Neu entdeckte Stadts-Klugheit in hundert politischen Reden. Frankf. und Leipz. 1710, in Fol. Partes II. In hoc libro Maria Regina Constantia ejus vidua dedicationem ad totam Domum Austriae, ejusque in Austria, Styria, Carinthia, Carniola, Tyrolie et Goritiæ congregatorum Ecclesiasticorum non minus, quam Politicorum Provinciae Statuum adornavit. *e)* Epistola Panegyrica ad Thalbergi Epitomen chronologicam, sub qua scripsit: F. A. B. V. P. M. Nec obstat in hac epistola cum Schoenlebenio, Valvasorioque etiam Pelzhoferum expressius laudari ab alio post obitum Pelzhoferi auctore, aut illius sautore.

### Peregrini a Tergesto:

Theodoti Amadei Equitis et Comitis ab Amaden de rebus Habsburgico-Austriacis comentarii. Voluminib. V. in Fol. constantes. IV. hujus operis tomi ab ipso Auctore primum parati fuerant: primus vero, quem is morte praeventus absolvere non poterat, ad illius adversaria Ms. repositus, atque postliminio a quodam Pesegrino a Tergesto complectus fuit, quod Ms. Posonii servari Marquard. Herrgott testatur.

### Peregrinus, Aquilejensis, Patriarcha, scripsit:

*a)* Epistolas III. Veronensi Archipresbytero, ext. in Italia Ughelii T. V. col. 726. *b)* Diploma Canonici Veronensis. Ibid. col. 826.

**Perenne Pietatis Igniarium**, seu variae piae cogitationes, cum vita S. Brunonis ab Anonymo Ordinis Carthusiensis studioso. Lab. typ. J. G. Mayr 1717, in 8.

**Peri** Archidiaconus Fluminensis, insulatus Abbas S. Jacobi ad mare et Episcopalis Vicarius Polae ex parte Austriaca exaravit:

De Comitatu Szeverensi compendiosam notitiam, quam P. Marianus noster in suam Austriam sacram traduxit Parte III. Tomo V. pag. 415 et seqq.

**Perizhoff** (Carol. Sigefridus de) in Ehrenhaimb Carn. juratus Registrar Provinciae Carnioliae, Academicus Operosus scripsit:

Erb-Huldigungs-Act in dem Herzogthumb Crain den 29. Augusti 1728 vollzogen. Layb. bey Adam Fridr. Reichard 1739, in Fol.

**Pesdizh** (Georg) Carn. Radmansdorfens. Presbyter secularis, S. T. D. in suo actu publico distribuendum dedit librum, cuius titulus erat:

Dissertatio, in quo genuina Ss. Augustini et Thomae doctrina, contra ingenuam indeolem scientiae mediae, probabilismi et gratiae efficacis ingenue vindicatur. Salisburgi 1773, in 4.

**Petazius** vid. mox infra Pettanzi.

**Petaz** (Mathias) Carn. Pernicens. vid. Jenschiz sub Lit. J.

**Petermann** (Joan. Bapt.) Carn. Romano-Pontificius Resolutorum Coacademicus, nec non Statuum Carnioliae Physicus inquisivit testante Valvasor lib. IV. pag. 567.

*a)* In antiqua monumenta curiosa in Bevtheza. *b)* Allusio Panegyrica ad Illustriss. DD. magnifici operis Topographiae Carnioliae Auctorem. Lab. 1689, in Fol. ext. eidem operi Topographiae praefixa.

**Petritsch** (Mich.) vid. Fabianitsch sub Lit. F.

**Petschnigg** (Joan. Bapt.) Carn. Locopolitani, Beneficiati Vienensis:

*a)* Admirabilis Austriaci gloria \*. Humilis In Deo Natio Carnioliae \*, In gloriose natalis Die Suae Caesareae Majestatis \* Austriacorum Decora praesentat. Viennae Austriae apud J. Bapt. Schoenwetter, Bibliopol. in 4. *b)* Sempiterna Laus et gloria Sancti Antonii Paduani. Ibid. in 4. *c)* Orationes Sacerdotis In extremis Constituti. \* Praevenuta et ante Viginti annos facta secura et bona Morte Disposito. Ibid. in 8.

**Pettanzi**, sive **Paetazius** (Felix) Nobilis Croata et Cancellarius Segnæ in Dalmatia vixit 1480. Legationibus Caesareis ad Turcarum Imperatorem Bajazethum II. et Solymum functus scripsit:

*a)* Dissertationem de itineribus aggrediendi Turcam, ad Vladislau Hungariae et Bohemiae Regem. Qui liber in Joan. Cuspiniani libro de Turcarum origine: et Nicol. Reusneri collectione orationum et consult. de bello Turcico: item in collectione Wecheliana Scriptor. rer. Hungaricar. et in J. G. Schwandtneri Scriptorib. rerum Hungaric. T. I. pag. 867 edit. Viennens. 1746, in Fol. ext. *b)* In Ms. reliquit Genealogias Turcicas, quarum una ext. in Biblioth. Auerspergiana Labaci litteris turcicis exarata in Fol.

**Piccardi** (Aldragus Ant. de) ex Canonico Decano Tergestinae Ecclesiae Episcopus Petinensis 1766, consecratus scripsit:

Historiam Episcopatus Petinensis, quam P. Marianus in suam Austriam sacram Parte III. T. V. pag. 73 et pag. 452, transsumsits.

**Pinamonti** (P. Joannis) Societatis J.

Via coeli. Recusa Labac. apud Reichhardum 1731, in 12. dedicata Rdmo., Perillustri, ac Clariss. D. D. Joan. Jacobo Schilling. S. T. D. Protonotario Apostolico Cathedralis Ecclesiae Labacens. Canonico et per dioecesin Vicario Generali.

**Pinhak** (Jos.) Canonicus titularis, Consistorialis et Parochus ad S. Jacobi Labaci dixit Concionem: Dankrede nach der Wiedereroberung der Festung Mantua in der Metropolitankirche. Lab. apud Kleinmayr 1799, in 8.

**Pistoriensis** (synodi) Acta vid. Acta sub Lit. A.

**S. Pius II.** Aquilejensis, filius Rufini et frater Hermae, Romanus Pontifex ad an. 156, de hoc ext.:

a) Decreta Pontificia. b) Epistolae II. ad Justum Episcopum Vienensem. Quod utrumque quidam suppositum proclamat. Quae c) contra Montanistas scripsit, genuina ejus scripta communiter agnoscentur.

**Pius III.** (Aeneas Sylvius, Barthol. Piccolomini) Italus Gente, Patria Senensis, justitiae et Religionis cultor: eloquentia, dexteritate et prudentia multum excellens, primum Praefati cuiusdam Cancellarius ad Concilium Basileense euntis Secretarius, ubi Caesarei Cancellarii Caspari de Schlick favorem meruit et Friderico Imp. commendatus fuit. Imperator eum aulae suae, Historiographum, Secretarium, Poëtam laureatum et suum denique Consiliarium fecit: Slavo-Graecii et aliam in Bavaria Parochias administrandas commisit. Familiarem sibi habuit Piccolominius Sigismundum a Lamberg Carniolum Capellani et Eleemosynarium aulicum, a quo ad Episcopatum Labacensem promoto, Parochiam in Altenmarkt dioecesis Labaccensis Aeneas accepit. Anno 1442. Legatus Caesareus ad conclave, pro electione Nicolai V. missus, ad commendationem Caesaris Episcopus Tergestinus in quartum annum: mox 1450 Senensis, ac an. 1457 a Callisto II. Cardinalis et 1458 Pontifex Romanus creatus est, nomen ex Virgilio sibi assumens: Sum PJUS Aeneas etc. Tergestinae Ecclesiae indulgentias est impertitus; Episcopum Labacensem, Principem S. R. Imperii nominavit et a jurisdictione Patriarchae Aquilejensis exemptum, Romanae Sedis immediate subjecit et † Anconae an. 1464.

Opera ejus Geographica et Historica reimpressa sunt Helmstadii 1699, in 4. et alia alibi. Quod ad rem nostram pertinet, est: quod p. t. quo erat Tergesti Episcopus, propria Ms. reliquerit Tergesti: Relationem dati et accepti, quam Valvasor Tergesti servatam suo tempore asserit. Si etiamnum ibi servatur, oh! quantum bona Numina! a nostro tempore ablutet. b) Comentarii Pii III. Romae in typographia Dominici Basae 1584, impressi sunt.

**Planinz** (Mathias) Carn. AA. LL. et Phil. ac S. T. D. Archiepiscopal Curiae ad S. Stephani Viennae Cooperator, p. t. Inlytae Nationis Saxonicae in Universitate Viennensi Procurator detulit, S. P. Q. Academico orationem inscriptam:

Divus Mauritius Thebaeae Legionis Dux et Martyr panegyrico celebratus, perorante D. Joan. Michaele de Grünwald Viennensi, Vien. apud Kirchberger 1750, in Fol.

**Plentschitsch** (Marci Ant. de) S. R. J. E. Provincialis Goritiensis, Medic. Doctoris, qui apud Sereniss. Ducissam de Sabaudia, natam Principem de Lichtenstein tantum valens, ut eam ad 14. alumnos in domo Sacerdotali Goritiae fundandos permoverit. Ejus sunt:

a) Opera medico-Physica. Vindobonae 1702, in 8. Parte IV. dedicata Augmae. Imp. M. Theresiae. b) De febribus putridis. Ms. c) Nova ratio frumenta, aliaque legumina quam plurimis annis integra, salvaque conservandi. Vindob. 1764, in 8.

**Pochlin** (Joseph.) Labacens. humaniora Labaci in Seminario Ss. Rogatiani et Donatiani: Philosophiam vero et Theologiam in Universitate cum Laurea absolvit: mox Bruna ad montes Vienenses Vicarium egit; inde ad Curiam Archiepiscopalem ab Emmo Cardinale Migazio assumtus in Ecclesia metropolitana perplures annos ad promeridianam concessionem dixit, et ad Curati ad S. Stephani officium meruit promoveri. Typis commendavit:

a) Lobrede auf die heil. Mährischen Landespatronen Cyrillus et Metudius. Vien. 1773, in 4. b) — auf den heil. Abbt Egidius mächtigen Schutzheiligen des Durchlaucht. Herzogtums Steyermark. Vien. apud Ghelen 1773, in 4. c) An Hrn. Verfasser über die Begräbnisse in Wien. Vien. apud Schulz 1781, in 8. d) Gnade und Abfertigung einer hochgelehrten Gesellschaft der Predigerkritiker. Vien. 1782, in 8. e) Predigt von der ächten katholischen Verehrung Mariä während der marianschen Feyerlichkeit in der Stiftskirche der regulirten Chorfrauen des heil. Augustins zum heil. Jakob in Wien. Vien. 1782, in 8. f) Bündniss dreyer andächtigen Personen zu Ehren der allerheiligsten Dreyfaltigkeit, nach dem römischen Original. München 1784. Quem libellum, quia reimprimi fecit et devotis personis distribuit, ab Instantia Politica 100 fl. multatus et per 14 dies custodiae Archiepiscopal Consistorii mancipatus fuit. g) Allernöthigste Beylage zur Beleuchtung und Berichtigung der Wiener Kirchenzeitung 20. Stückes vom 16. May 1788, seine Reise nach Laybach betreffend. Vien. 1788, in 4. Relata in gesammelten Schriften unserer Zeiten. IV. Band. Augsburg bey Merz 1789, in 8. circa finem tituli VI. Fortgesetzte Geisel der jetzigen Aufklärungsphantasten. i) Uiber Mirakel und Reliquien der Heiligen. Vien. 1784 versio ex S. Augustino, in 8.

**Pochlin** ejusd. germanus frater quaere P. Marcus a S. Ant. Paduano sub Lit. M.

**Podvuzhenje** in Molitve sa vsakteriga, is Pukviz imenuvane Exercizia S. O. Ignazia. Lab. per J. Frid. Eger 1768, in 12. Id est: excerpta ex libro P. Bassar, quem quaere sub Lit. B.

**Poeck** civis Labacensis filius, sequentis germanus frater quaeratur sub Lit. F. P. Felix.

**Poeck** (Thom. Ignat. L. B. de) Labacensis, J. U. D. stipendiiorum Carniolicorum Viennae p. t. Superintendens, S. C. Regiaeque Maj. in Regimine Inferioris Austriae Consiliarius, jam ejusd. Vice-Cancellarius, p. t. suaue Inclytæ facultatis Juridicae Decanatus detulit:

Panegyricum D. Ivoni, perorante Nobili D. Josepho Carmesina J. U. in secundum an. Auditore. Vien. ex typographia Kaliwodianæ 1747, in Fol.

**Pogatschnigk** (Georg. Sigism.) Labacensis, AA. LL. et Phil. Magistri et Medicinae Candidati, postmodum Physici Labacens. inter Academicos operosos dicti: Sollicitus:

Triumphus laudis D. Marci Gerbezii Authoris Chronologiae Medicae. Lab. 1698, in 4. et praefigitur ipsi Gerbeziano operi.

**Pogatschnig** (P. Laurentius) Carn. e Soc. J. Concionator Labaci edidit:

a) Dioecesanum Labacense. Tergesti 1757, typ. Joan. Th. Trattner, in 8. b) Compendium Ritualis Labacensis, cum appendice germanica et carniolica pro assistentia moribundorum. Ibid. 1757, in 12. c) Missae propriae dioeceseos Labacens. Ib. eod. an. in Fol. Quibus quia magnum defectum querulari et plurimorum desiderium explicari audivit, pro omnium utilitate et commoditate. ne dicam necessitate rem praestitit gratissimam.

**Pogrietschnig** (P. Joan. Bapt.) Vindi e Soc. J. AA. LL. et Phil. Doctoris in Academico Gymnasio Labacensi Physics Professoris, Societatis Agrariae in Carniola membra:

Compendiaria descriptio Metropolis Labacensis. Lab. typ. Egerianis 1766, in 4. b) Unterricht vom Dunge, legi potest in wochentl. Kundschaftsblat des Herzogthum Krain 1775 den 17. April, in 8.

**Polanco** (P. Joannis) e Soc. J.:

Methodus juvandi moribundos ex plurium Doctorum, ac piorum scriptis et usu proprio collecta. Reimpres. Lab. 1744.

**Pollini** (Joan. Chrysost.) communiter Paulini Medic. Doctor Labaci et alibi celebris:

a) Neu vermehrte heilsamme Dreck-Apotheke, wie nähmlich mit Koth und Urin fast alle, ja auch die schwersten, giftigen Krankheiten in- und äusserlich glücklich curiret werden. II. Theile. Frankfurt 1748, in 8. quo anno prima editio facta sit, ignoro. b) Examinatio omnium per Carnioliam existentium thermarum, acidularum et sanitati conduceant aquarum. Ms. et alia.

**Polnische Klag** wider den teutschen Orden. Ms. in Fol. ext. in Bibliothec. Principis ab Auersperg Labaci.

**Pongratz** (P. Alberti) Carn. Ordinis Praedicatorum Reformatae Congregationis Professi, Neo-Claustri in inferiore Styria p. t. Concionatoris Vindici:

a) Manuale praesidium Confraternitatis Ss. Rosarii. Lab. typ. Adami Frid. Reichhardi 1743, in 4. quod postea auctum et in II. Tomis in Fol. recusum fuit. Ejus Ms. etiamnum habetur Cormontii prope Goritiam. b) Collegia mechanica R. P. Josephi Walcher ex idiomate germanico in italicum versa, et ab eo adjunctis opportunis et utilibus adnotationibus illustrata. Ms. c) Opusculum in lingua germanica Isenaci in Thuringia ab Anonymo editum: De disjiciendis pulvere pyro saxis a P. Pongratzio in italicum versum. Ms. d) De nova linea circino proportionali inscribenda, qua facile deprehenditur recta cujuscumque circuli etc. Ms. e) De usu lineae Gunterianaæ magis extenso etc. Ms. f) De colorum origine novum systema et quaedam alia opuscula in uno fasciculo Ms. g) Vita Venerab. Joannae Pelegrini monialis, quae in Dominio Veneto 1717 sancte obiit. h) De pauperculis Sororibus (Poverelle) Ordinis S. Dominici Faræ in Comitatu Goritiensi.

**Poppovitsch** (Joan. Sigism.) Vindus e Comitatu Celejensi germanicae linguae et Eloquentiae Viennæ publicus et in Ducali Sabaudica Academia privatus Professor edidit:

a) Untersuchung vom Meere, die auf Veranlassung einer Schrift, de Columnis Herculis, welche Hr. Christian Gottlieb Schwarz, Professor in Altdorf, herausgegeben, nebst andern zu derselben gehörigen Anmerkungen. Frankf. und Leipz. 1750, in 4. II. Theile. b) Schreiben an einige vornehme Gelehrte in Leipzig. Ibid. c) Die nothwendigsten Anfangsgründe der Teutschen Sprachkunst. Vien. 1754, in 8. d) Versuch einer Vereinigung der Mundarten von Deutschland, als eine Einleitung zu einem vollständigen Wörterbuch. Vien. 1780, in 8. In Ms. post obitum reliquit: a) Excerpta ex futili libello, qui in Saxonia aliquot Imperialibus emitur, si occurrat. Rara avis! sic inscripto: Arcticæ horulae subcisiae etc. Adami Wochoriz. Witebergae 1684, in 8. Crisis. b) In Grammaticam Vendicam edendam, id est: Vinidarum, seu Vindorum Australium cogitata et praeparata. c) Specimen Vocabularii Vino-Carniolici. d) Universale Glossarium, ad quod exiguntur voces, probaene sint, an corruptae? e) Crisis über die kraynerische Grammatik des P. Marcus Augustin. Discalceat. cui haec praemittit: Nihil unquam egregii tentatur, cuius primus conatus calumniis non impetratur. NB. Obiit Berchtoldsdorffii ad Viennam, ubi supra sepulcrum lapidem sacrum vulgarem sibi poni jussit cum simplici Illyrica littera.

**Portenberger** (P. Joan. Adami) Ordinis S. Pauli I. Eremitae, alumni monasterii ad S. Petri in sylva Carnioliae:

Manuale, oder kurze Unterweisung deren Laybrüdern zum leichter Vortgang auf dem Weg Gottes. Layb. 1698, in 8.

**Posareli** (P. Joannis Bapt.) Bergomens. Itali e S. J. qui Philosophiam, Theologiam moralem, Polemicam et S. Scripturae interpretationem et Graecii et Viennae docuit, atque Collegii Goritiensis actualis Rector sancta morte, cuius fatalem horam divinitus edocitus praedixit, defunctus est 8. Decembr. 1648. Praeclara sui ingenii monumenta reliquit:

a) Quadriga Herorum errantium, seu de IV. causis, quibus impediuntur Evangelici, ne fidem Catholicam suscipiant. Coloniae apud Jo. Kinckium 1631, in 8. b) Corona stellarum duodecim. Vien. typ. Georgii Gelhaar 1631, in 8. c) De Philosophia sententiae Graec.

**Poschinger** (P. Franc.) Carinthius Ordinis Praedicatorum et ideo Concionator primum Viennae ad B. Virginem rotundam, dein Aulae Josephi II. Imp. Ecclesiastes, † 1796. Viennae concionator aulicus emeritus etc. Edidit:

Lobrede auf den heil. Blutzeugen Joannes von Neponuk. Gehalten zu Triest bey St. Peter. Tergesti, apud Franc. Math. Winkowitz 1777, in 4.

**Posseviz** (Wolfg.) vid. Gallizhizh sub Lit. G.

**Pot svetega Krisha.** Labaci multoties, sed semper minus correcte impressa et in 8. et in 12.

**Prasch** (Joan. Ludov.) des Innern und Geheimen Raths der freyen Reichs-Stadt Regensburg E. E. Steuer-Amts-Director, des Consistorii Praesidis und Proto-Scholariae, auch zu Fürwehrenden Reichs Comitiis Deputirten:

Gratulation an den Freyherrl. Verfasser der Ehre des Herzogthum Krains. Layb, 1689, in Fol. praemissa chronicco Valvasorii.

**Premishluvanje** na U' saki dan Tedna, od teh nar Poglavnishih Navukov nashiga Mojstra Jesusa Christusa Is Nemshkiga na Krainski jesik prestaulena. Lab. apud An. Elisabeth Reichhard Viduam 1757, in 8.

**Preschern** (Joan. Bapt. de) Carn. Praepositi Cathedralis Ecclesiae Labacens. S. T. et J. U. D. Metropolitanae Salisburgens. Ecclesiae ad Nives Canonici, Poëtae Laureati, Inlytae Provinciae Carnioliae Deputati, Deputatorumque subinde Praesidis, inter Academicos Operosos Labacenses dictus: Resolutus.

Tractatus de Jure Pontificio et Romano laudatur a Thalbergio in sua Epitome.

**Preschern** (Joan. Bapt.) Carn. e S. J. AA. LL. et Phil. Doctoris, ejusque Professoris emeriti:

a) Exercitationes Poëticae. Graecii 1714, in 12. b) Exercitationes Rhetoricae. Graec. 1715, in 12.

**Preschern** (Jos. Math.) Carn. Radmannsdorffens. dum in Archiducali et Academico Gymnasio Labaci Philosophiam universam publice propugnaret, in praesentes distribuendam commisit:

Ideam Sapientis, vid. Mayr Joan. Bapt. sub Lit. M. quam Praenobili generoso, ac Clariss. et Consultiss. Viro D. Joanni Bapt. de Preschern in Heldenfeld, J. U. D.

Inlyti Ducatus Carnioliae Archigrammateo, D. Agnato, ac Patrono suo dedicavit. Vien. typ. Mar. Theresiae Voigtin Vid. 1728, in 4. cum symbolis et figuris aëri incisis. Vid. et Laurentschitsch sub Lit. L.

**Proprium Sanctorum** Dioeceseos Labacensis Ms. a) Gregorio Kramer Kamnicensi 1758, in 8. b) Novum editum Lab. litteris Egerianis 1778, in 8.

**Putschart** (Joannes) edidit:

Relation von J. K. M. der Königlichen Gespons Mariae Ferdinandi III. Erzherzogen zu Oesterreich, Infantin zu Hispanien, sammt Erzherzogs Leopoldi Wilhelmi glücklicher Ankunft am 5. Februar auf Laybach. Laybach 1631, in 4.

## QUJTHECA.

### Scrinium XVI. sub Littera Q.

Vacat.

## RHOTHECA.

### Scrinium XVII. sub Littera R.

**Rabata** (Josephi Comitis a) Principis Episcopi Labacens. L. Baronis in Dornberg et Dni. in Canal. Ordinis S. Joannis Hierosolymitani Equitis, Commendatoris in Lossen, Oberlibich et Grotniz, S. C. Maj. Consiliarii intimi etc.:

Directorium agendorum tempore Pestis. Auctoritate Rdmi., ac Celsiss. Principis, ac D. D. Josephi Comitis a Rabata Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopi Labacens. ad suae Dioeceseos Pastores submissum. Lab. typ. J. Bapt. Mayr 1679, in 32.

**Radeskini** vid. infra Redeskini.

**Raditsch** (P. Alberic.) vid. Morautscher sub Lit. M.

**Rajn** (Joan. Frid. a) a Stermol et Redeseg Inlyti Ducatus Carnioliae causarum aulicarum Provincialium Assessoris:

a) Praeservativum universale naturale, a natura et arte depromptum in omni morborum genere est Lapis Philosophorum, cuius possibilitas, realitas, existentia et praeparatio, quantum licet: quodque is solus sit unicus morborum debellator Hercules, contra Jac. Joan. Wencesl. Dobrzenski de nigro Ponte Phil. et Medic. Doctorem, Lapidem Philosophorum, ejusque indefinitam in omnibus morbis curandis excellentiam negantem demonstratur. Lab. typ. J. Bapt. Mayr 1682, in 8. cum figur. b) De Chymia Ms. in volumine cum figuris pulcherrime pictis et aureis litteris scripto ipse Auctor Caesari immanuavit, ut refert Valvasor. Lib. VI. pag. 364 sui Chronicci: et ego: quod idem volumen (visu dignum) ad normam antiquissimorum voluminum exaratum Imperator Bibliothecae Augustinianorum Excalceatorum sui Viennae Conventus donaverit.

**Rapicius**, vulgo **Repez** (Andr.) J. U. D. Episcopus Tergestinus, Caesaris Consiliarius edidit:

a) Carmen heroicum de Histria. Vien. per Mich. Zimmermann 1556, in 4. quod typis Chorographicis est additum. b) Acta et Notabilia Episcoporum Tergestinorum collecta. Ms. in archivio.

**Raymund Turriani** vid. Turriani sub Lit. T.

**Redeskini** (Maximilian.) Labacens. Presbyter secularis, in Cathedrali S. Nicolai Ecclesia p. t. Levita et Curatus tacito suo nomine imprimi fecit:

a) Osem in hestdeset (sic) sveteh pesm. Lab. litteris Egerianis 1775, in 8. Qui liber iteratis typis utcumque bona orthographia recusus fuit, Notae, seu figurae cantus impressae sunt Viennae typ. Trattnerianis 1776, in 8. b) Podvuzhenje inu molitve, vid. sub Lit. P. c) Kratka visha k' Bogu skus snotrejne inu svunanje molitovze se povs digniti. Lab. 1789 litteris Ignatii Merk.

**Remiz** (Ant.) Carn. de Commenda S. Petri, J.U. D. et Viennae Caesareo-Regiae aulae Advocatus et Principis Passaviens. Consiliarius typis mandavit:

Dissertatio juridica de justitia Placeti Regii. Vien. 1774, typ. Joan. Th. Trattner, in 8. maj.

**Repesch** (Phil. Jac.) Carn. Reifnicens. Organista in Lovsh cantilenas populares composuit et typis edidit:

a) Romarsku Blagu. Tom. I. b) Drugu Blagu, tuje: 24 pesem, katere se zhes zeilu Lejtu tukej na krishni gorri pojò etc. Lab. apud Eger 1770, in 8.

**Repeshiz, Repez** et **Repiz** more illi seculo consueto (Andr.) vid. supra Rapizius.

**Rerenberg** (Carol. Joachim a) Labacens. e S. J. Seminario ad Ss. Rogatiani et Donatiani sub Praeside P. Joan. Barbolam e S. J. Phil. Doctore et emerito Professore Labaci universam Philosophiam propugnavit et typis mandavit:

Amicitia vindicata ex Mathiae Naldii Pamphilia. Lab. 1732, in 12.

**Rith** de **Gallenberg** (Blasius) e Comitatu Goritiensi, scriptis:

Commentarii della Guerra passata nella Friuli, e nei confini dell'Istria, e di Dalmacia. Tergesti 1629. Thalberg vertit in germanicum. vid. sub Lit. T.

**Ritter** seu **Vitezovich** (Pauli) de Segnia, Equitis aurati et Anglicae auratae Constantinanae militiae S. Georgii Equitis Cruciferi:

a) Joan. Weichardus Valvasor et Anna Maximilla Czetsekerin, sponsus et sponsa anagrammatice Effigiat, ac in nuptiali festivitate producti 1687. b) Apographum de Comitibus Corbaviae. Lab. 1681, in 4. c) In novum Illmi D. D. Joan. Weichardi Valvasor Topographiae Carnioliae librum carmina. 1686, in 4. d) Ad opus Descriptionis Ducatus Carnioliae ejusd. Illmi D. Auctoris Hrovatinka, in 4. e) Item Dalmatinika. Ibid. eod. an. et Fol. f) Ad librum Chronico-Topographicum ejusd. Valvasori Lab. 1686, in Fol. sicut eidem Chronico sunt praefixa. ff) Ad Archiducalem Carinthiae Nympham de novo Illmi D. Valvasor. etc. Topographiae Carinthiae antiquae et

moderna Carmen retrogradum, praesigitur ibidem. Norimbergae 1688. g) Vinculum ex Pindiis hortis. Lab. 1681, in 4. h) Novus Scander Beg. Vien. 1682, in Fol. dein in 4. reimpres. i) Nova Musa. Vien. 1682, in 4. k) Sacer Chorus. Vien. 1682, in 4. l) Columna Ecclesiae. Vien. 1682, in 4. m) Corona Lauro-Palmaris. Ib. eod. an. n) Pietas honorata. Item. Sicut et o) Nova Equestris imago. p) Odilyenje Sigetsko (Descriptio Sigethi) Lincei, in 8. Part. IV. idiomate Dalmatino. q) Laurus Auxiliatoribus Ungariae Anagrammaton. Vien. 1686, in 12. r) Hungaria et Austria pullata Josepho I. Imp. et Hungariae Regi parentans. Tyrnaviae 1712, in 4. s) Stematographia, sive armorum Illyricorum delineatio, descriptio et restitutio, dedicata Illmo et Excellentiss. D. Julio Frides. S. R. J. comiti Buccellenio, S. C. Maj. Camerario, intimo Consiliario, supremo Aulae Cancellario etc. 1701, in 4. sine loco edition. Ad Insigne Gentilitium Celtarum pag. 12. sic canit:

Serpebat quondam Gens Celica more draconum,

Ipsa alias gentes ore cruenta vorans.

Ut serpens draco sit, serpentem devorat ante:

Sic damno alterius Celta parabat opes.

Ad Carnioliae pag. 13, sic:

Crescentem Lunam Jovis ales ad aethera perfert:

Coelicus huic color est: candida at illa rubet.

Crescentis populi et Superos pietate colentis

Carnioliae haec fato symbola facta putem?

Ita et de Japidae scuto gentilitio eleganter aeri inciso descriptionem facit pag. 24. Istriae pag. 25. Liburniae pag. 26. Panoniae pag. 33. Slavoniae Danubianae pag. 44 et seqq. Styriae pag. 47. t) Kronika slavonico idiomate, in 4. u) Virtutes Coronatae, sive XIV. Heroes a D. Carolo VI. Imp. Romanor. Hispaniar. Rege aureo vellere coronati die 29. Martii Parnassi applausu celebrati, quas eisdem Heroibus Consecrabat, Sine loco et nomine typographi, sed probabilius Viennae, non Labaci librum impressum autumo.

Mss. ejusdem, quae Valvasor vidit et laudat lib. XII. pag. 90. Chronicorum fors aliqua, me ignorante aliubi aliquando post jam lucem aspicerunt, sunt: a) Exercitum Poeticum ab an. 1676—77 conscriptum. b) Arae et foci Illyricorum. c) Regiae Cratiae (sic) lacrumae. d) Plorans Segnia. Libr. IV. e) Epistola Didus. f) Gloria muliebris. g) Centuriae aliquot Epistolarum familiarium. h) Artificiosa Poësis. i) Clincus et Triton, Dialogi lepidissimi. k) Poëta delirans. l) Triumphus amoris. m) Liber Epitaphiorum. n) Liber Epigrammatum. o) Budimyrus periclitans. p) Mausoleum Regum Croatiae. q) Nassa in Historicos Illyricos. r) De Regno Croatiae.

**Rituale Aquilejense** vetustissimum.

**Rituale novum Labacensis** Ecclesiae. Lab. 1700, in 4. quod an. 1775 ad usum Romanum accommodatum recusum est typis Egerianis, in 4.

**Rocci** (Francisci) celebris Concionatoris:

Predecca fatta nella Parochiale di Goritia, nell' Esequiae institute da quell' Illma Convocatione a Ferdinando secondo Augmo S. di Marzo 1637. In Trieste per Ant. Turrini 1637, in 4.

**P. Rochus a S. Michaele** Viennens. Augustianus Excalceatus, S. T. Lector emeritus actualis Secretarius Provincialis, praeter alias Viennae impressas Conclaves suas Labaci prelo commisit:

Die erniedrigte Hochheit der Kinder der Erde: und die erhöhte Niedrigkeit eines Sohnes des Himmels, eines 50jährigen Professen Cistercienser Ordens zu Hohenfurth etc. Lab. apud Joan. Georgium Heptner, Provinciae typographum. 1760, in 4.

**P. Rogerius** Labacensis Capucinus, Concionator ordinarius edidit suas Conclaves intitulatas:

Palmarium Empyreum, seu Conclaves Carniolicae de Sanctis totius anni per Carnioliam celebrari solitis. Lab. apud Reichhard 1743, in 4. Part. II.

**Rorarius** (Hier.) Foro Juliens. Clementis VII. ad aulam Ferdinandi Hungariae Nuntius orbi eruditus innotuit:

Per suos II. Libros a) Quod animalia bruta ratione utantur melius homine; sed 100 annis post Ms. primo lucem aspergit, quando an. 1642 a Gabriele Naudaeo Parisiis, in 8. et 1729 melius a Georgio Henr. Ribow. Helmstadii in 8. novis typis editi sunt. Naudaeus adhuc unius alterius scripti hujus Rorarii meminit nempe: b) Orationis pro muribus adversus Nicolai Bestii edictum, quam Georg. Estor T. I. suarum exiguarum scripturarum inseruit.

**Rorarius** (Nicol.) Utini Medic. Doctor floruit medio seculo XVI. et suis scriptis inclaruit:

Contradictiones, dubia et paradoxa in libros Hippocratis, Celsi, Galeni, Aetii, Avicenae cum eorumdem conciliationibus. Venet. 1572, in 8.

**Rosignoli** (P. Caroli Greg.) e S. J.:

Electio amici, sive Tractatus pro bona contra malam societatem sodalitati B. M. V. Sub titulo in coelos assumpta in Archiducali Collegio S. J. Labaci erectae in Xenium oblatu a. 1727. Vien. typ. Ign. Dominici Voigt in 12.

**Rosmann** (Gotthard) Carn. Rudolphiwerdens. ex Ferdinandaeo et Joan. Paul. Calin Nobilis Adlersbergens. et Franc. Mich. Moll Crainburgens. AA. LL. et Phil. Magistri creati, quando emanarunt:

Marsili Ficini Florentini epistolae selectae. Graec. 1706, in 12.

**Rosmann** (Matth.) vid. Fabianitsch sub Lit. F.

**Rosolenz** (Jac.) Canonicus Regularis S. Augustini, XVII. Praepositus Stainzensis in Styria, Ferdinandi II. Consiliarius intimus et aulicae Camerae Interioris Austriae Praeses, evulgavit:

Diarium und gründlicher Bericht von der in Jahren 1598 bis 1601 in Steyer, Kärnthen und Krain vorgenommenen Landesfürstl. Religions-Reformation. Graec. 1607, in 4. b) Anti-Rungius. Ibid. eod. an.

**Rosetti** (Franc.) teste Valvasor lib. XII. pag. 57. Chronici scripsit:

Theatrum tragicum, quod dein Zeilerus emendatus edidit. Ext. quoque Rosseti liber b) Plichto dell' arte de tentori, che insegnava tener panni, tele, bambasi et sede, si per arte maggiore, come per la commune. Venet. 1548, in 4. quem cl. Beckmann in sua introductionis ad Technologiam pag. 107, edition. III. Goetting. 1787, laudat.

**Rosseti** (Marc. Ant. L. B. a) in Rosseneg etc. Labacensis, Ducalis Collegii Nobilium Parmensis Convictor habuit ex Jure disputationem publicam, sub qua distributus est liber:

a) Ex Jure inverso, Decretalium, Digestorum, Codicis, Praxis, Theoreticae Criminalis et civilis, nec non consuetudinum feudalium decerpta Problemata. Parmae apud haered. Galeatii Rosati 1696, in 4. b) La sacra lega, overo Canti. Paduae 1696, in 4.

**Rostern** (Franc. Xav. de) vid. Morautscher sub Lit. M.

**Rothe** (Joan. Bernard. Levinus) Insignis Ecclesiae C. Majoris Glogoviae ad B. Virginem Canonicus et Protonepharius Apostolicus dixit coram Inlyta Natione Carniolica Viennae concessionem:

7 heilige kraynerische Patronen — vorgestellet in 7 Haarlocken Samsonis. Vien. apud Schoenwetter Bibliopolam 1711, in 4.

**Ruard** (Vincent.) Nobilis Carn. defendit Graecii universam Philosophiam et distribuendum dedit:

Wilhelm Levis Geschichte des Goldes mit verschiedenen damit sich beschäftigenden Künsten und Arbeiten. Graec. 1779, in 8. maj. cum figur.

**Rubeis** (P. Bernardi Maria de) Ordinis Praedicatorum:

Monumenta Ecclesiae Aquilejensis commentario historico-chronologico-critico illustrata. Argentinea 1740, in Fol.

b) Vita Georgii, seu Gregorii Cyprii Constantinopolitani graece cum latina interpretatione et notis. Accedunt c) Dissertationes II. historicae et dogmaticae cum binis episostolis ejusdem Cyprii. Vien. 1773, in 8. d) Dissertation de Aquilejensi Ecclesia. Venet. 1732.

**Rufinus** Presbyter et Monachus Aquilejens. Torani, sive Turani (unde Turanus dictus) ad Concordiae civitatem, non procul Aquileja natus, studiis vacavit Aquilejae in monasterio cum S. Hieronymo, cuius primum amicus, dein aemulus extitit. † in Sicilia an. 410. Scripsit:

a) Apologia pro Origine certavit, scripsitque. b) Duas invectivas in Hieronymum a Gelasio Papa C. V. S. Romana. Distinct. 15 erroris notatas, Caeterum post versum,

c) Josephum de bello Judaico (Josephi libros de antiquitatibus Judaeorum vertit Epiphanius Scholasticus, non Rufinus) Originalis habetur Mediolani (teste Calepino edit. Basilens. 1540, in Fol. ad verbum. Aquileja) ad S. Ambrosii fanum Longobardicis (Glagoliticis puto) characteribus curiosis, sive cariosissimis scriptus. Item d) Versum Eusebium Pamphilum Caesarensem, cuius historiam Ecclesiasticam.

e) Libris II. auxit: sed in interpretationibus suis nimia  
saepe interpollandi auctoritate et libertate usus est. f) Ex-  
plicationem symboli Apostolorum. Super quo Comentario  
legatur Erasmus ad 1. Cor. 15. Item g) Comentaria in  
Psalmos. h) Varias epistolas, quae vel inter opera S. Hiero-  
nymi, aut Eusebii, aut etiam seorsim extant. Basileae, literis  
Frobenii 1544, in Folio edita. i) Sententias quasdam  
Sexti Philosophi Pythagorici verit, quas Xysti Romani  
nomine edidit: et Annulum inscrispit; utique male, prout  
S. Hieron. Epist. ad Ctesiph. prodidit, et Gelasius Papa  
apocryphis adnumeravit. Anonymus Auctor operis. De  
vitis Philosophorum in Fol. temporibus nascentis typog-  
raphiae Sexti meminit c. 110, sic: „Xystus Pythagori-  
cus Philosophus qui claruit temporibus Octaviani Imp.  
„scripsit librum sententiarum moralium notabilium, quem  
„enchoridion appellavit. Quem librum Rufinus Presbyter  
„claro sermone ad Amyanae cuiusdam preces de gracco  
„in latinum transtulit.“ De quo libro S. P. Augustinus  
mentionem facit in lib. Retract. Liber hic saepe recusus,  
postremum, quantum scio, Amstelodami 1688, prodit.  
k) Recognitiones Clementinas latinitate donavit, quae fide-  
carent. l) Libros II. contra Appionem, ejus operum tomus  
editus fuit Parisiis 1550.

**P. Rupertus** a S. Regina Salisburgens. Augustini-  
anus Discalceatus p. t. Senior Conventus Labacensis, ubi  
et an. 1727. †. Collegit:

Notata miscellanea diversa latina et germanica jocosa  
et seria, ex diversis historicis, Philosophis, Theologis praे-  
diversis, praesertim Confessariis, Concionatoribus et Melan-  
cholicis pro consolatione, utilitate et diversione an. 1697:  
Labaci ad S. Josephi Ms. in Fol. tomis III. servatur in  
Bibliotheca conventus.

**Ruppini** (Casparus) Presbyter curatus edidit:  
Ta Christusovimu terpleino posvezheni Post sa sak-  
danski Premishlуванje. Lab. 1773, in 8. Est P. Hevenesi  
Quadragesima sancta. Lege et vide, num P. Hevenesi emen-  
daverit: vel de honestaverit?

## SJGMOTHECA.

### Scrinium XVIII. sub Littera S.

**Sabelicus** a Pomponio Laelo, dum ad Academiam  
assumeretur et publice Poëta coronaretur (alias  
Marcus Anton. Coccii) cognominatus, Utini a. 1475 litteras  
publice docuit et per quaedam edita scripta inclaruit. Unde  
Vincentiam non multo post inde Venetas ad docendum in  
Gymnasio, historiamque patriam continuandam est avo-  
catus. Inter ea, quae Patriam nostram attingunt, sunt:

De vetustate Aquileiae. Libri VI. seu Antiquitates Aqui-  
leiae, ext. in Thesaur. Antiquitat. et historiar. Italiae. T. IV.  
et VI. Et in Schotti Italia illustrata col. 103. Ejus opera  
Basileae 1560, in Fol. per Hergawium tomis IV. Volumi-  
nib. III. cura Cael. secundi Curionis prodierunt.

*95 Sadne*  
**Sadnig** (Marcus) Carn. Paduae Matheseos Pro-  
fessor, demum Parochus urbis Tergestinae edidit:  
De quadratura Circuli. Paduae 1759, in 12.

**Sagar** (Joan. Bapt. Michaelis de) Carn. Paelandens.  
Medic. Doct. et Circuli Iglaviens. Regii Physici naturae  
Curiosorum Academicorum:

a) Dissertatio de salicaria. Vien. 1762. b) Libellus  
de Aphtis pecoris etc. Vindob. 1765, in 4. recensentur in  
Berlinisch. Samml. Vol. IV. pag. 644. c) De morbo sin-  
gulari ovium. Vien. 1765, in 8. pariter I. cit. recensetur.  
d) Bericht von dem Pozdiakergesundheitsbrunnen in Mähren  
1775, in 8. e) Systema morborum symptomaticorum  
secundum classes 1771 et 1776. Vien. in 8. maj. Recusum  
in Tomo II. Vien. in 8. cum extenso titulo: Systema secun-  
dum Classes, ordines, genera, species cum caracteribus,  
differentiis et Terapiis. f) Dissertatione variolitis Iglavien-  
sis. Lips. 1773, in 8. g) Historia morbi epidemici. Lips.  
1773, in 8. h) Abhandlung von dem Mehlthau etc. Vien.  
1775, in 8. recensetur I. cit. Vol. V. i) Gründliche An-  
empfehlung des uralten sehr heilsamen Peterhauergesund-  
heitsbrunnes in Königreich Böhmen, unweit der königl.  
Stadt Deutschwrod. Prag 1778, in 8.

**Sambuci** (Joannis) Ungari Tyrnaviensis Medic.  
Doctoris. Maximiliani II. et Rudolphi II. aulae Historio-  
graphi, ad quos plurimum valuit, et † Viennae 1584.  
Ex plurimis suis scriptis Patriam nostram concernit:

Tractatus inscriptus. Alpes Juliae, Japides et Carni.  
Antverpiae 1573.

*46* **Samniz** (Georgius) Carn. Neoforensis, Presbyter  
secularis AA. LL. et Phil. Magister, dixit:

Lucerna ardens super candelabrum posita in medio  
Advocatorum. Eine kurze Red-Verfassung von dem heil.  
Advocaten Ivone, welche in dem löbl. Gottes Hauss der  
Frauen S. Ursulae zu Laybach (als ein löbl. Collegium  
Juridicum das Fest Ivonis als ihres Schutz-Heiligen fey-  
lich gehalten) vorgestellet den 11. Juny 1733. Layb. in 4.

**Samuth** (Matthaei) Episcopi Concordiens. in Foro-  
julio Ordinationes synodales anni 1587.

**Santorii** (Sanctoris) Medic. Doctor Justinopolitanus  
scripsit:

a) Medicina statica aphorismorum. Section. VIII.  
Rome typ. Bernabo 1704, in 12. Eum plurimi docti Viri  
maximi fecerunt. b) Seripsit et alia quamplurima, quae  
omnia an. 1666. Venetiis prodire sub hoc titulo: Opera  
omnia Santorii. IV. Voluminib. comprehensa. † 1636 an.  
acetat. 75.

**Santorini** (Joan. Dominicus) Spienbergius Foro-  
juliensis. Med. Doctor, primum in patris sui officina phar-  
maceutiken exercuit, ubi se in Chymia ita perfecit, ut a  
Collegio Medico Licentiatus Medicinae declararetur et Vene-  
tiis Anatomicus publicus, imo Protomedicus constitueretur.  
† 1737 et scripta sequentia posteris comendavit:

a) De structura et motu fibrae. b) De animali nutri-  
tione. c) De haemorrhoidibus et calameniis. d) Osserva-

zioni anatomiche. *e)* Instruzione delle felibri. Ita Joecher in Lexic. Eruditor.

**Sbrolli** (Richardus) etiam Sbrullius Utini, Poëta Maximiliani I. Imp. qui eum ad Concilium Constantiense Electori Saxoniae Friderico III. commendavit, post annos tamen aliquot iterum ad aulam Caesaream remeavit, editique :

*a)* Theur-Dank Imperatori in versus latinos translit. *b)* Vaticinium Protei. *c)* In Caroli V. Imp. felicem in Germaniam ex Hispania redditum. *d)* Carmen ex tempore ad Christian. Scheurlinum. *e)* Panegyricum ad Fridericum Sax. Electorem. *f)* Chrysocharim trebericam, ad Praesulem Trevirorum. *g)* In laudem Sfortiadum. Vid. Joecheri Lexic.

**Scarlicii**, vulgo **Shkarliha** (Rainaldi) Celsiss. Principis et domini. Episcopi Labacensis :

Oratio funebris in Exequiis Ferdinandi II. Romanorum Imperatoris. Graec. 1637, in 4.

**Schaffer** (P. Andr.) Carn. e S. J. AA. LL. et Phil. Doctor, ejusdemque in Universitate Viennensi Professor emeritus, p. t. Senior Consistorialis, quando R. D. Joannes Znyka Croata, alumnus Pazmanianus universam Philosophiam defendit, edi fecit libellum :

Philosophia. Vien. 1653, in 12.

**Scharf** (P. Wolfgang.) Ordinis Cisterciensis Sitticui in Carniola Professus scripsit :

Nomina Nobilium, excerpta ex antiquis Sitticensis monasterii scripturis, pro Chronologia servientia, extat. in P. Mariani Austriae sacrae Parte IV. Tom. VII. pag. 373.

**Schauer** (P. Aloysius) Goritiens. e S. J. Phil. Doctor et S. T. Baccalaureus, quondam in Gymnasio Labaci Scholar. inferiorum; exinde Nobilium in Collegio Teresiano Viennae Praefectus et linguae Italicae Professor, edidit :

*a)* Italienische Sprachlehre zum Gebrauch der adelichen Jugend. Vien. 1772, in 8. aucta 1778. *b)* Betrachtungen Ludwigs de Ponto zum Gebrauche Ihrer k. k. Majestät. Vien. 1773, in 8. *c)* Praktische Geometrie zum Gebrauch der Jugend. Vien. 1776, in 8. *d)* Dictionarium Italicum in usum studiosae juventutis Ms.

**Schega** (P. Joannis) Carnioli e Soc. J. † 1663:

Jubilus de eo, quisnam sit Religiosus et verus Jesu socius. Graec. 1684, in 12.

**Schemeri** (Franc. Xav.) Labacensis e S. J. Magister elementaris classis, ex Societate dimissus Viennae apud supremam Judiciorum Instantiam aulacem Concepistam et Polonicum translatorem egit et una etiam scribendo quid mererit tentavit, quare edidit :

Der rechtschaffene Bürger des Staats. Vien. 1783, in 8. Ejus germanus frater

**Schemeri** (Joseph) Labacensis Provinciae Carnioliae apud Navigationis Commissionem Officialis edidit :

Uiber die vorzüglichste Art an Flüssen und Strömen zu bauen, cum figur. Vien. 1782, in 8. maj.

**Scheshig** (Eustach.) vid. Gallizihiz sub Lit. G.

**Scheschian** (des Monarchen von) :

Rede an seine 4 vornemsten Staatsminister aus dem scheschianschen übersetzt 1783, in 8. sine loco edition. prodiit tamen Lab. litteris Egerianis.

**Shigan** (Joan. Bapt.) Carn. Kropens. vid. Tschandek sub Lit. T.

**Schikaneder**, Direkteur deutscher Schauspieler in Laybach, hat drucken lassen :

*a)* Julius von Tarent, ein Trauerspiel in 5 Aufzügen. Layb. mit Egerschen Schriften 1780, in 8. *b)* Barbierer von Sevilien. Operngesänge. Ib. 1780, in 8.

**Schilling** (Joan. Jac.) Labacensis, S. T. D. Parochus Crainburgensis, dein Canonicus Cathedralis Ecclesiae et Episcopi Labacensis Vicarius generalis, Academiae Oporosorum Labacensium Praeses, dictus: Sedatus, suppresso quidem in fronte libri nomine edi mandavit :

Tobioye bugve. Lab. 1742, in 12. Post Praefationem super Eccl. 7, 11 se tamen subscrispit. Hic libellus pro non modico spiritualis plebis fructu ab illo editus, post hoc saepe saepius in 8. reimpressus est.

**Schinl** (P. Theophil) Vienensis Eremitae Augustiniani calceati, S. T. Lectoris et Concionatoris, dein Budensis conventus Prioris :

*a)* Lobrede auf den heil. Georgium Schutz - Patron der deutschen Ritter-Orden-Commenda-Kirche zu Laybach. Typ. Reichhard 1742, in Fol. *b)* Lob - und Ehren-Predig zur Ehre des H. Joannis Nepomuceni etc. Layb. 1742, in Fol. *c)* Von dem hohen Fest der Hochheiligen und unzertheilten Dreyfaltigkeit vor der Academia der Hr. Hr. Philoharmonicorum bey den PP. Augustinern ausser dem Spital-Thor. Layb. 1742, in Fol.

**Schiviz** Carn. Vippacensis Capellanus, elegans et acutus Poëta, cuius :

Versus pro variis occasionibus texti, variis Novalibus fuerant inserti, typumque, cum ad justum volumen acreverint, ac in unum collecti fuerint, mererentur, ad posteritatis eruditioinem et memoriam.

**Schkerl**, vulgo **Shkarliha**, **Schkerliha** (P. Jacobi) Carn. Lithopolitanus S. J. Concionatoris in Cathedrali Ecclesia ordinarii et Congregationis Agoniae Christi ad S. Jacobi Praesidis cum piae et sanctae vitae fama † Labaci 1673 :

Hortulus Myrrae. Lab. 1670, in 12. postmodum ex germanico in carniolicum versus : Bukvize Bratovshzine britkiga smertniga terpljenja Christusoviga. Lab. 1740, in 32. et expost saepe saepius in 12. reimpressus.

**Schmutz** (Andr. Valentin) Nobilis Carn. Vippacensis et Clemens Koppanig Crainburgens. in convictu S. J. alumnus Gyriensis AA. LL. et Phil. Magistri effecti, quando prodiere :

Dialogi Physici ex opere gallico P. Natalis Regnaut S. J. excerpti. Graec. 1735, in 12.

**Schmutzenhaus** (Franc. Ant. de) Labacensis Presbyter secularis peroravit et typis dedit :

Göttliche Vorsichtigkeit — durch H. Joannem Nepomucenum — als ein Mittler zwischen Gott und dem Menschen bestätigt in einer Lob-Rede in dem Gotteshaus zu St. Ivo in Wien. Vien. apud Ghelen 1736, in 4. b) De S. Antonio Pad. Vien. typ. Heyinger 1735, in Fol.

**Schoenleben** (Joan. Ludovici) Labacens. S. T. D. Protonotarii Apostolici, Archidiaconi inferioris Carnioliae, Canonici et Decani Cathedralis Ecclesiae Labacens. indefessi pro Patriae honore Patriotae, Proto-Academici Operosi, atque zelantissimi:

- a) Aegis Palladia Daphnophoria. Graec. 1643, in 12.
- b) Thalassii coronae. Lineii 1644. c) Plectrum Cleantheum Lyrae Apollinæ conformatum, dedicatum D. Praeposito Ecclesiae Collegiatae ad Pyrrhum montem. Lineii 1644.
- d) Conatus Nymphæ Hortensis etc. Vien. 1648, in 4.
- e) Tryphyeon Nymphæ Hortensis. Ibid. f) Verna Theosophorum ad meridianem sapientiam deambulatio. Vien. 1648, in Fol.
- g) Parentalia Rdmi. Praepositi Cathedralis Ecclesiae Vienens. Vien. 1648, in 4. h) Mars Austriacus D. Leopoldus panegyrico laudatus. Vien. 1648, in Fol.
- i) Lacrumæ piis manibus Illmi Adolescentis Joan. Michaelis Comitis ab Althan. Vien. 1648, in 4. k) Corona gemmea. Adgratulatio sex Neo-Doctoribus Theologiae Cisterciensibus. Vien. 1649. l) Arboris vitae S. Crucis fructus: gemina insula Abbatis Cisterciensis ad S. Crucem. Vien. 1649, in 4. m) Philosophicum Nihil. Vien. 1649, in 4. n) Campus Litterarum. Ad calcem ejus adjicitur: Panegyricus magnæ Matri sine macula originali conceptæ. Vien. 1649, in 4.
- o) Inferiae Austriaco-Academicae piis manibus Fundatorum et Benefactorum Universitatis Vienensis. Vien. 1653, in 4.
- p) Oratio funebris in exequiis Rdmi. D. Marci Doliner, S. T. D. Praepositi Cathedralis Ecclesiae Labacens. etc. Prima Die. 1657. Ms. q) Orbis votorum pro definitione piae sententiae de immaculata Conceptione Deiparae. Libri IV. Clagenfurti 1656, in 4. r) Item Libri III. Ibid. 1659, in 4.
- s) Trias Collossea honoris Celsiss. S. R. J. Principis Maximiliani Gandolphi ex Comitibus a Khüenburg Archiepiscopi Salisburgensis, Primatis Germaniae cum Archiepiscopali pallio insigniretur. Salisb. 1668, in Fol. t) Fasten-Freytag- und Sonntag-Predigen. Salzb. 1668, in 4. u) Allocutiones synodales in Partib. III. Salisb. 1668, in 4.
- v) Examen synopseos historiae de conceptione B. V. quam F. Marcellus Sydereus Cyriacus elucubravit et J. L. Schoenleben ad trutinam Bullarum Sedis Apostolicae appendit. Salisb. 1668, in 4. w) Pyramis Jesu agonizantis erectora in monte Oliveti, das ist: 5 Gemüths-Bewegliche Betrachtungen vom Gebeth Christi im Garten. Salisb. 1668, in 4. ext. et in latino idiomate. x) Feyertägliche Erquikungs-Stunden oder Predigen von den Heiligen Gottes. Salisb. Pars I. 1669. Pars II. 1670, in 4. y) Vera et sincera sententia de immaculata conceptione Deiparae Virginis Salisb. 1670, in 4. j) Palma Virginea, seu Deiparae Virginis Mariae de adversariis suaem immaculatae Conceptionis Victoriae succincta narratio. Ad finem accedit Auctoris Vera,

ac sincera sententia. Salisb. 1671, in 4. z) Evangelia in Lystuvi na v' se Nedele iuu jemenitne Prasnike celiga Leita po Catoliski vishi, inu potek ponoulenih Mashnih Bukvah resdeleni etc. Stiskanu v' Nemshkim Gradzu. V' sakladi Joannesa Helma Bukveniga Vesnika. V' tem Leyti MDCLXXII. Hac editione editionem Chraenianam quibusdam Evangelis, epistolis, orationibus etc. adauxit, versionemque magis ad Carniolicum idioma accommodavit. A) Die heil. Pilgerschaft zum heil. Grabe Christi durch die 7 Stationes, oder Betrachtungen von unsers Herr-Gotts Leiden. Salish. 1668, in 4. latina conscripta sic sonat: Peregrinatio etc. Ibid. 1672, in 4. B) Considerationem Quadragesimalium pro subsidio Concionatorum Tractatus II. Salisb. 1673, in 4. C) Aemona vindicata, seu Labaco metropoli Carnioliae vetus Aemonae nomen jure assertum. Opus Prodromum ad Annales et Chronogiam Carnioliae. Salisb. 1674, in 4. D) Sexagena Doctorum Vienensium. E) Horae subsecutivæ Dominicæ totius anni. Salisb. F) De officio immaculatae conceptionis Deiparae antiquissimo et devotissimo, parvo mole: magno mysteriis, recens per Anonymum correcto et Lucensibus typis edito observationes etc. Alstaedii 1680, in 8. G) Dissertatio Polemica de prima origine augustae Domus Habsburgicae Austriacæ. Lab. 1680, in Fol. H) Genealogia Illmae Familiae Comitum et Dnorum de Gallenberg. Lab. 1680, in Fol. J) Rosa Ursina in Provinciis Austriacis florens, seu antiquissima familiae Romanæ Ursinae Genealogia. Lab. 1681, in Fol. K) Genealogia Illmae Familiae D. D. Comitum ab Attimis. Lab. 1681, in Fol. L) Carniola antiqua et nova, seu Annales Carnioliae. Part. III. Vol. I. Lab. 1681, in Fol. M) Genealogia familie Principum, Comitum et Baronum ab Auersperg. Lab. 1681, in Fol. N) Allegoriae Ss. Patrum ordine alphabetico in gratiam Concionatorum collectae. Salisb. 1682, in 12. O) Annus sanctus Habsburgico-Austriacus, sive 500 Sancti, Beati et Venerabiles utriusque sexus Augmae Domui Habspergo-Austriacæ sanguine et cognatione juncti. Salisb. 1696, in Fol.

MSS. prelo parata reliquit:

- a) Tragoedia honori Engelberti Comitis ab Auersperg dicata et producta, ext. in Biblioth. Auerspergiana Labaci. b) Arboretum Austriacum, sive plena Genealogia Augustae Domus Habspergo-Austriacæ ab an. Xti 600 usque ad nostra tempora cum 300 et ultra symbolis aeri incidentis in Fol. c) Auctarium concionum festivarum in 4.
- d) Oratio funebris in obitu Rdmi D. Rudolphi Caraduci L. B. de Nusdorf et Hallerstein Canonici Labaccensis 1656.
- e) Basis Ethico-Politica virtutum et vitiorum moralium in 4. Item Tomi III. in Fol. et Tomi VI. in 4. f) Collectanea, Analecta et Notata etc. ab an. 1000 usque 1600. Carnioliam concernentia, pro secundo Carnioliae Annalium Tomo. Ubi haec MSS. lateant et num ex his quædam alicubi jam lucem aspexerint, me latet. Capituli Rudolphswerdensis origo, quæ ex Tomo II. Analectorum pag. 122 excerpta est, ext. in P. Mariani Austriae sacrae Part. IV. Tomo VII.

pag. 388. Posthuma Oberburgensis ext. ibid. pag. 251. Stainensis vero pag. 398. Clarissimus hicce Popularis noster, ut patet, tot libros scripsit et edidit quoque, quot nemo ex nostris; ideo etiam a tot Scriptoribus in eorum operibus laudatur, nominatim a Valvasorio Lib. VI. pag. 354, sui Chronicci et alibi passim: a Thälbergio nostro, sed et ab exteris, ut a Marracio in appendice suae Polyantheae Marianae: Bibliotheca etiam Mariana pag. 65 etc. etc.

**Schoenleben** (Ludovicus) Parens antecedentis, Consul urbis Labaceneae. scripsit:

Jahr-Schriften des Herzogthums Krain, aufs kürzest zusammengelagren aus Unterschidlichen Authoren, Sowol gedruckten als Hand geschribenen Verzeichnussen. Durch Herrn Ludwigen Schoenleben der Fürst-Haupt-Stadt Laybach gewesten Burgermaister vnnd Staathauptman. Anno 1660. Ms. Ubi hoc Ms. jaceat, vel quo devenerit, nemo mihi unquam referre potuit. Ego unum folium vidi, quod ex his collectaneis abreptum fuit, in quo varias expensas ejusdam civis Labacensis pro rebus suis domesticis mense Septembri an. 1462 factas legere erat inter alia: den shumashter, ferm Stinde meinem Sun 4. rebar bezahlt. Anno 1786 legendi incidi in Tom. III. pag. 984. P. Leopoldi Gruberi Piaristae in hanc fidem, opus ergo hoc Ms. in manibus P. Gruberi, vel Dni. Wendt de Wendenthal, vel alterius eorum amici esse collegi.

**Schoetel** (P. Joan. Bapt.) e Soc. J. Mathematum et Philosophiae in Lyceo Labacensi Professoris publici:

a) Das wöchentliche Kundschaftsblat im Herzogthum Krain 1775 et 76. Das erste Zeitungsblat im Herzogthum Krayn gedruckt und verlegt von Joh. Friedrich Eger, in 8. b) Observationes Veneris per discum Solis an. 1761 die 6. Junii transeuntis factae Labaci. Ms. Hae observationes celeberrimorum Astronomorum et ipsius etiam Parisinae Academiae judicio approbationem tulere.

**Schusterschiz** (Barthol.) Carn. Presbyter secularis, Monalium Soc. J. Ursulae Labaci Confessarius P. Mariano pro ejusd. Austra sacra compilanda submisit:

Relationem de Collegio et Ecclesia etc. Sanctimonialium Societatis S. Ursulae Labaci, quae legi ibidem potest Part. III. Tom. V. pag. 178.

**Schwobenta** (Joseph.) artificiosus reticulator edi fecit:

Anfangsgründe zur Strickkunst. Lab. apud Eger 1782, in 8.

**Sciopi** (Caspari):

Fatum Augustae Domus Austriae, seu Consilium Propheticum, Ms. in 4. custoditur in Bibliothec. Auerspergiana Labaci.

**Selenitsch** (P. Joseph.) Carn. Soc. J. teste Thälbergio in Epitom. Carnioliae edidit:

Ludos theatrales.

**Scopoli** (Joan. Antonii) Med. Doctoris, S. J. et Regiae Maj. Montanae civitatis Idriae Physici, Caesareo-Regii monetariae et metallurgicae rei Consiliarii, Chemiae

in Universitate Papiensi Professoris publici et emeriti, Agrariae Societatis in Styria, Carniola, Goritia et Gradisca: oeconomici Societatis Bernae: Apiaiae in Lusatia et Academiae naturam pvestigantium amicorum Berolinensis membra de et in Patria nostra edita opera sunt:

a) Flora Carnioliae exhibens plantas Carnioliae indigenas et distributas in classes naturales etc. Vien. typ. J. Th. Trattner 1760, in 8. maj. Iterum auctior Vien. 1771, in 8. et cum figuris Lipsiae 1772. Tomis II. in 8. cum 64. tabulis aeneis. b) Tentamina Physico-chemico-medica de Hydrargyro Idriensi. I. De minera Hydrargyri. II. De vitriolo Idriensi. III. De morbis fossorum Hydrargyri. Vien. 1761, in 8. reimpres. Venetiis 1771, in 8. Denuo edidit J. C. T. Schlegel Medicinae Doctor Jenae et Lipsiae 1771, in 8. et recensetur in physik-oekonom. Bibliothek Götting. 1772, in 8. Volum. III: pag. 279. c) Entomologia Carniolica, insecta Carnioliae indigena exhibens. Vien. 1763, in 8. d) Memoria che riporto il premio sopra il quesito proposito della Ces. Reg. Societa d' Agricoltura di Gorizia et Gradisca 1769. Versio hujus procusa est Viennae 1771, in 8. e) Preisschrift vom Dünger ext. compendiosius in Sprengeri Landwirthschafts-Kalender 1777, pag. 42—49. f) Einleitung zur Kenntniss und Gebrauch der Fossilien für die Studirenden. Riga und Mietau 1769, in 8. recensetur in Bibliothec. Goetting. 1770, in 8. pag. 141.

g) Annus historiae naturalis I. Descriptiones Avium musaei propriei, earumque rariorum, quos vidit in vivario Augm Imperatoris et in museo Excellentiss. Comitis Francisci Anibal. Turriani Lips. 1769, in 8. In germanicum translutit D. Frider. Christian. Günther Coburgicus Archiater et Practicus Kahlae ad Jenam. Lyps. 1770, in 8. recensetur Berliner Magazin. Vol. I. pag. 537. et Vol. V. pag. 551 et Biblioth. Goetting. 1770. pag. 640, ita et II. III. et IV. Annus, cuius recensionem habet Biblioth. Goetting Vol. II. pag. 93. h) Priucipia Mineralogiae systematicae succincte exhibentia structuram telluris etc. Pragae 1772, in 8. maj. Carolus S. R. J. Baro et Eques a Meindinger in germanicum vertit et edidit Pragae apud Wolfg. Gerle in 8. maj. recensetur in Berliner Magazin VIII. Band, pag. 671.

i) Dissertationes ad scientiam naturalem pertinentes. Pars I. Pragae 1772, in 8. cum plurimis figuris aëri incisis. k) Abhandlung von Kohlenbrennen, ext. in 2. Stück des 12. Jahrgangs 1771 der ökonomischen Gesellschaft zu Bern. S. 1—30. l) Physikalisch-chemische Abhandlung von Idrianischen Quecksilber und Vitriol. München 1786, in 8.

**Scupuli** (P. Laurent.) Certamen spirituale in Carnolicum translatum, quod est:

Sveta Voiska is laske Sprache v' Crainsko spraho prestavlenu skus eniga Masnika is Gorense Crainske strani. Lab. apud Reichhardt 1747, in 8. Reimpresum et a R. D. Ant. Conti emendatus prodiit Lab. typis Egerianis.

**Scussa** (Vincent.) Cathedralis Ecclesiae Tergestinae Canonicus laudatur a Valvasor Lib. V. pag. 266, quod

fuerit diligens antiquarius et scripserit super antiquitatibus variis lingua italica:

De civitate et territorio Tergestino Ms. in 4. per columnas 233 quod Tergesti servatur.

**Segneri** (P. Pauli) Itali e Soc. J.:

Devotus Mariae cliens, seu varia motiva et media digne Mariam colendi. Reimpress. Lab. formis J. G. Mayr 1724, in 12.

**Seiter** (Jac. Ignat.) Labacensis Medic. Doctoris et Physici Labacensis:

Lux septuplex astralis, id est: Triumphans Sapientum Mercurius etc. dedicata D. Adamo a Loebenwald, Medic. Doctori Labaci 1684, in 4. Lege in Valvasor Chronic. lib. VI. pag. 366.

**Semen** (Joan. Martin.) Carn. Presbyter curatus et ordinarius per Quadragesimam Concionator in Herrnals ad Viennam dixit et edidit:

Hellglanzendes und wunderwirkendes Licht H. Joannes von Nepomuk eine Lob-Rede, da dessen Ehren-Fest zum erstenmal mit einer neuntägigen Andacht den Anfang genommen in der Kaiserl. Hof-Kirchen deren PP. Augustiner Barfüsser bey Maria Loreto in Wien. Wien in der Kaiserl. Reichs - und Hof-Buchdruckerey 1723, in 4.

**Sengsenschmid** (P. Laurent.) Labacens. e S. J. docuit primum inferiores, dein altiores litteras Graecii et Viennae. † Labaci 1646. Edita ab eo sunt:

a) Oratio funebris in exequiis Rdmi et Eminentissimi Cardinalis Melchioris Cleselii Episcopi Viennensis. Vien. 1630, in Fol. b) Oratio in Parasceve sancto, quae ab amico ei clam surrepla et Graecii publicis typis emissae fuit, teste Valvassor lib. VI. pag. 353 sui Chronic.

**Seniza** (Barthol. de) vel Soniza Episcopus Justiniopolitanus interfuit 1513 Concilio Lateranensi V. et † 1529. Huic adscribitur quidam:

Tractatus adversus Haereses apud Ughelium.

**Septimana** sancta, sive Meditationes asceticae Sacerdotum in hebdomadarium manipulum redacta et D. Sodalibus Sacerdotalis Congregationis sub protectione S. Michaëlis Archangeli Monspurgi in superiore Carniola erectae an. 1689 in Xenium distributae. Lab. in 8. recusae in typographaco Mayriano 1697, in 12.

**Seybold** (P. Jacobi) Viennensis e Soc. J. a S. Jacobi Labaci Concionatoris ordinarii:

Lob- und Ehrenrede von dem büßenden Schächer, dem heil. Dismas, vor einer Hochadelichen Gesellschaft der Vereinigten gehalten in dasiger hoher Domkirche. Lab. per Joan. Georg. Heptner 1761, in 4.

**Sietzenheim** (Adam Sebastian. a) Provinciae Carnioliae Officialis edidit:

Neubeglitzer Zuchtspiegel der adelichen Jugend, klärlich entwerffend: wie die ädle Jugend von ihren Wiegen Jahren bis zur anrückenden reifen Mannbarkeit mit schönen Tugenden Seelen Erspriesslich geziert, auch in hold-seligen Sitten und höfl. Gebärden Leibs-behaglich gepflanzt werden

sollte. München bey Wilhelm Schell 1659, in 8. den HH. Landständen in den Herzogthümern Steyer, Kärnthen und Krain zugeeignet mit Kupferbildern.

**Sisenthal** (Josephi) Nobilis Carniol:

Applausus ad librum descriptionis Carnioliae Illmi Dni Joan. Weichardi Valvasor Carniolica et latina lingua editus Labaci 1687, in 4. et ipsi operi in Fol. insertus 1689 edito Norimbergae.

**Sitnick** (Caspar) Labacens, avunculus Rdmi D. Thomae Chroen Episcopi Labacens. Philosophiae moralis Viennae Professor, demum Graecii Regiminis Consiliarius typis mandavit:

a) In Augustissimi Rom. et Bohemiae Regis Divi Maximiliani II. P. P. etc. exoptatissimum in Patriam redditum gratulatorium Carmen. Vien. 1563, in 4. b) Epicedium in obitum clariss. D. Lucae Guttenfelder Artium et Philosophiae Doctoris. Vien, excudebat Mich. Zimmermann 1562, in 4. c) Epigramma ad clariss. D. Martinum Reuchalum. Ibid. 1563, in 4. d) Epicedion in Illmum Comitem Nicolaum Zrinium etc. legi potest in Schwandtneri Tom. I. de Scriptor. rerum Hungaricar. pag. 738 editionis in Fol.

**Sortschan** (Jacob.) Carn. ex fano S. Martini extra Crainburgum, S. T. D. Caesareo-Regius Hermeneutices et linguarum orientalium in Academia Labacensi, jam in Oenipontina Professor et commilito:

Versionis Bibliorum N. T. in Carniolicum, vide Japel sub Lit. J.

**Spendou** (Anton.) Carn. Moeschnacens. AA. LL. et Phil. et S. T. D. dum pro supra ejusd. Laurea candidatus Theses defenderat edi et inter Disputationi, Embo Cardinali S. R. J. Principi e Comitibus de Migazzi, Archiepiscopo Viennensi dedicatae praesentes distribuenda dedit:

S. Aurelii Augustini Hipponeensis Episcopi opuscula. Vien. 1763, in 8.

**Spindler** (Magistri Christoph.) Inclytae Provinciae Carnioliae Pastoris et Superintendentis Evangelicorum Labaci:

Ain Christliche Leich-Predig bey der Begrebnuss weyland des wolgeborenen Herrn Hörwarden Freyherrn zu Auersperg, Erbkamrer in Crain und der Windischen March, Röm. Kay. Maj. etc. auch Fürst. Durchl. Ertzherzogen Carls zu Oesterreich etc. Rath und Landshauptman in Crain, Obristen Leutenant an den Crobatischen und Mör-Gränitzten, säliger Gedächtnuss, als er den 22. Tag Septembr. dieses 1575. Jahrs in den beschehenen Thürken einfall bey Budaschku in Crobaten von dem Erb-Faingt umbkommen, und hernach den 25. gedachts Monats September sein Leichnam gehn Laybach gebracht und in der Bürger-Spital-Kirchen daselbst, ehrlich und christlich, mit grosser und gemeiner Klag und wainen, zur Erden bestättiget worden. Lab. per Joan. Manel Anno MDLXXV, in 4. dedicata viduae D. Mariae Christinae natae Baron. in Spaur et Vallaer.

**Sporer** (P. Christoph.) Carn. monasterii Cellae S. Mariae Ordinis S. Benedicti in Austria Professus ejusque Monasterii Archivarius scripsit:

Accuratam Relationem originis et factorum Monasterii Cellae S. Mariae (vulgo Klein Mariazell) quam in compendio reddit P. Marianus a Ss. Salvatore Part. IV. T. VIII. pag. 294. Austriae sacrae.

**Sprinzenstein et Neuhaus** (Franc. Mauritius L. B. de) sub Erasmo Pasca codicis Professore in celeberrima Jurisconsultorum Ingolstadiensium palaestra publicae discussioni exposuit: Faciem Imperii Romani antiquam et modernam. Ingolstadii typ. Wilhelmi Ederi 1640, in 4.

**Sprug** (P. Ottonis) Carn. Kamnecens. Ordinis Minor. Strictioris Observantiae Provinciae S. Crucis Croatiae et Carnioliae alumni Phil. et Theologiae ac Ss. Canonum Lectoris, Definitoris Provinciae, Provincialisque emeriti, actualis Custodis et Patris Provinciae:

a) Historia insignis Indulgientiae Portiunculae. Lab. typ. Egerianis 1766, in 8. b) Dissertationes Dogmaticae, de Paradiso terrestri et immortalitate hominis innocentis: de statu animae post hanc vitam et judicio particulari. De supernaturali hominis beatitudine, inferno, Purgatorio et Indulgientiis compendiosa methodo digestae, Ibid. 1769, in 8. c) Dissertationes dogmaticae de exteriori Dei cultu, Adoratione Eucharistiae et Sacrificio, nobilissima Divini cultus specie. De inventione et adoratione S. Crucis etc. Salisb. 1771, in 8.

**Srezhna** (Ta) inu nasrezhna Vezhnost v' ti frey voli tega zhloveka, tuje: kratku premishluvanje koko Brumne dushe zel lohko te Nebessa: ta greshnek pak to nasrezhno Vezhnost zel teshko se saslushi. Popred popisano od P. Joanesa Mana S. J. v' Lashki inu Nemshki shprahi, sdej pak k' drugimo malo u' Krainski shprahi u' druk dano, is velikem pogmirano inu pobulshano. Lab. 1768, in 8. Num primus interpres ipso Auctore sapientior sibi sit visus: an iste secundus hujus editionis promotor nescio; quia primam editionem non vidi. Insipienter semper est actum, quandocumque hoc est actum seu attentatum, nam versio oportet accurata sit interpretatio, non augmentatio, non correctio inepita Auctoris, sive potius interpretis apud gnaros et peritos prostitutio. Si Auctor displicet: et opus non probatur, non vertatur. Nota bene et hanc versionem cum P. Mani Originali conferto, consentes prudenti judicio.

**Stainer** (P. Sebastian.) e S. J. AA. LL. et Phil. Doctoris et Matheseos in Archiducali et Academico S. J. Gymnasio Labacensi Professoris ordinarii:

Anathema Astronomico - Sciathericum Augustissimae coelorum Reginae Mariae honoribus appensum ab Illmo, ac Erudito D. Joanne Benjaminino L. B. a Erber opponente Illmo, ac Erudito Dno. Maximiliano Ant. L. B. a Tauffrer Physices et Matheseos cultoribus. Lab. formis Joan. Georgii Mayr 1716, in Fol.

**Stampfer** (Joan. Fridr. a) Baro de Walchemburg an. 1715 in Hydria furnos ad Mercurium parandum invenit et publicis typis evulgavit:

Statuta Inclytæ civitatis Tergesti per Feliciss. Recordinationis D. Ferdinandi I. Imp. etc. ultimo loco confirmata. Tergesti apud Ant. Turrinum 1625, in Fol. Item Utini 1728, in Fol.

**Steinberg** (Franc. de) Carn. ab Interioris Austriae Cameræ consiliis scripsit et edidit:

a) Gründliche Nachricht von dem in Inner-Krain gelegenen Czirknizer-See etc. Wie nämlich in einem Jahre der An- und Ablauf in diesen See geschiehet: auch jährlich in selbem gefischt, gejaget, gesät und eingärndtet, Hen und Streu eingebbracht, wie auch von den darauf wohnenden die Oeconomie besorget werden könne. Anno 1758. Layb. bey An. Elisab. Reichardtinn Witt., in 4. cum figuris. In Gallicum versum Hagae Comitum 1761, in 8. prodiit cum hoc titulo: Le Lac merveilleux ou description du Lac Czirknizen Carniole avec figur. b) Idmographia Metallifodinarum Hydricarum mechanica, Ms. Augmo Carolo VI. Imp. transmissa et ab aulae Caesareae Bibliothecario D. Pio Nicolao Gareli in Bibliotheca aulica recondita. Hanc Idmographiam laudat Franc. Burmann in suo Tract. Magnalia Dei Fol. 116 edition. Wolfenbüttel 1730. Item Joan. Xaver. Mayer libro: Das Neueste von der Zeit. Francof. et Lyps. 1731. c) Lutum, seu modus lutendi in Idria eine Maschine zur Hallen-Wäscherey, vermittels welcher täglich über 50 und mehr Centner Erz seynd geschieden, und zu Gute gebracht worden. De hac machina Steinbergius a. 1746. Excellmo D. Comiti a Koenigseck-Erbs Caes. aulici Collegii Praesidenti Viennæ delineationem et explicacionem tradidit, qui eam Schemnitzi et in aliis Hungariae fodinis introduci fecit.

**Stella** (Thom.) Justinopolitanus Ordinis Praedicatorum (quem Paulus III. Episcopum Salpetanum in regno Neapolitano creavit et postquam Vergerius ad Lutheri partes defecit, an. 1550 in locum apostatae Thomam Stella Episcopum Justinopoli suffecit) omnibus viribus per malum Vergerii exemplum Capodistriae inductam haeresin eliminatum ivit. Interfuit Concilio Tridentino 1547 et 1561 usque ad finem et Spalatri † a. 1566. Scripsit autem:

a) Orationes varias. b) Tractatum de Charitate Christi. c) Statuta Sodalitatis Corporis Christi, quam Paulus III. ipso exhortante instituit. Procula sunt haec statuta Romae 1583, in 4.

**P. Stephanus** a S. Thoma Aquinate, Vienensis Augustinianus Excalceatus Concionator germanicus extraordinarius Labaci et post hac Viennæ famosus, demum in Gymnasio publico Teutobrodæ in Bohemia per plurimos annos Scholarum Praefectus, cui officio etiam immortuus est an. 1759. Inter alia ingenii sui monumenta primum Labaci edidit:

Die Feder des glorwürdig heil. Rechtsgelernten Ivonis in sittlichem Verstande vorgestellet vor einem hochlöchl.

Collegio der H. Hrn. Rechtsgelehrten in Laybach. Lab. apud J. Georg Mayr 1726, in 4.

**Stern** (P. Marci Ant.) Carn. Lythopolitani Ordinis S. Dominici edidit in lingua italica :

Sertum coeleste Rosarum viginti, spirans odorem etc. quo titulo P. Ambrosius Capello illud latinitate donavit.

**Stern** (Petrus) Labacens. fuit Regius belli Secretarius a secretis epistolis latinis. Evulgavit :

Belagerung der Stadt Wienn jm jar, Als man zallt nach Christi geburt tausent Fünfhundert, und in newnvndzwaintzigsten beschehen kürtzlich angezaigt. Auctor, qui obsidioni praeſens aderat, ab initio reticet: in fine tamen prodit suum caracterem et nomen, dum dedicacionem suam ita claudit: Kü. Ma. zu Hungern und Behem etc. Ertzherzogen zu Oesterreich etc. vnnfers gnedigsten herrn, Verwalter der Obrissten Veldhauwbtmanschafft: Obrister Veldmarschalch und ander Jr. Ma. verordnet Kriegss Commissari und Rate. Datum Wien den XII. tag Novembbris Anno MDXXIX. E. G. gehorsamber vnnwilliger Peter Stern von Laybach Kü. Ma. Lateinischer Kriegss-Secretari. Idem liber Norimbergae 1530, in 4. auctior recusus fuit cum hoc titulo: Wahrhaftige Handlung Wie und welcher massen der Türk die stat Ofen und Wien belagert. Erstlich durch Kü. Ma. zu Hungern und Behem etc. Kriegss-Secretari herrn Peter Stern von Labach kürtzlich begriffen und beschrieben. Nachvolgend durch Niclausen Meldeman Bürger zu Nürnberg mit merer anzeigung, was von tag zu tag sich zugetragen hat, auss angeben deren, so von Anfang mit und dabey gewesen sind, gemert und erlengert, sampt einer Contrafactur der stadt Wien ausgangen.

**Stershinar** (Achatii) Carnioli, Comissarii et Vicarii Episcopalis in Oberburg, Fundatoris Xaverianae devotionis ibidem :

Xaverianische Ehr - und Gnaden-Burg. Graec. 1729, in 8. primum latine conscriptum dein in Germanicum, jam in Vindicum idioma versum edidit, vid. Per S. Francisco Xaverio sub Lit. X.

**Stoergler** (P. Petri) Carn. Lythopolitani S. J. p. t. Labaci Poëeos Magistri:

Asma Poëticum Lytianiarum Lauretanae Virgines. Lincii typ. Joan. Paltauf anno Chri. MDCXXXVI, in 8. cum figur. Dedicatum Rdmo Hilariensium Praesuli D. D. Georgio S. C. Maj. Consiliario, Procerumque superioris Austriae Deputato, cuius et liberalitate editum est. † P. Stoergler 1642 asthmaticus.

**Stroy** (Joan.) Carn. Episcopalis primum alumnus, dein ejusd. aulae Capellanus, tum Notarius Episcopalis Officii, mox Parochus in Igg, typis mandavit :

Christliche Betrachtungen zum Unterrichte und zum Trost für Arme und solche Personen, die sich um ihren Lebensunterhalt hart plagen müssen, aus dem Französischen übersetzt. Lab. litteris Kleinmayrianis 1782, in 8. In Carniolicum versum impressum apud Eger 1783, in 12.

**Struppi** (Franc. Joh. L. B. a) Carn. civis Labacensis filius absoluta Philosophia officinam sui parentis deserens ad Caesareas copias architectorum militarium animum adjecit, apud quos gradatim ascendendo et ad nobilitatem Baronum et ad numerum Equitum S. Stephani Regis et ad Praefecturam architectorum militarium et civilium aulae Caesareae Directionem suis meritis et Josephi II. Imp. gratia primum est provectus, edidit :

Auf Herrn Tobias Grubers etc. Briefe hydrographischen und physikalischen Inhalts aus Krain patriotische Nota. Lab. typ. Joan. Frider. Eger 1781, in 4. Nova incidentia opus in fracta columna edi fecit, ut medium columnam albam relinqueret, pro adversii responsione excipienda.

**Sucquet** (P. Antonii) Soc. Jesu:

Piae considerationes ad declinandum a malo et faciendo bonum, cum iconibus vitae aeternae pro Xenio oblatiae ab alma Sodalitate B. V. M. sub titulo in coelos assumptae in Caesareo et Academico S. J. Gymnasio Labaci Auctoritate Apostolica erectae et ab Ordinario Loci confirmatae. Lab. 1722, in 4. reimpressae :

Sweta inu zlo nuzna visha sveto Masho slishati skusite skerbnu is Nemskiga na Kransku spreberneinie Molitve inu premishluvanie. Lab. typ. Joan. Georg. Heptner 1762, in 12.

**Sullak** (P. Ezechiel) Vindus Ordinis S. Francisci Reformatorum Concionator et S. T. Lector emeritus et Runae Guardianus in carniolicam linguam vertit Sanctiss. Papae nostri Pii VI. libellum precum :

Die allerbesten Gebether, welche von Sr. päbſtlichen Heiligkeit Pius VI. erkläret und ausgeleget worden sind. U' Lublani skus Ign. Kleinmaierja stiskavza 1783, in 12.

**Sumrecker** videsis P. Edmundus sub Lit. E.

**Suppan** (Gregor.) Carn. Radmannsdorfens. S. T. D. Officii Episcopalis Notarius, dein Parochus Commilito :

Versionis Bibliorum N. T. in carniolicum vid. Japel sub Lit. J.

**Suppan** (Jacob.) Ludi et Chori Magister Kamencensis, egregius Compositor et Musicus compositus melodias et modos musicos: pro theatali opera Carniolica :

Bellin, ena opera, quam compositus et 1780, in 8. evulgavit P. Joan. Damascenus et sub Lit. J. invenies. Musices Ms. 1782 extabit Kamneci.

**Suppan** (Sebastian.) Carn. Kraxens. Cathedralis Ecclesiae Labacensis Sacrista et Curatus, coadjutor :

Versionis Bibliorum N. T. in Carniolicum vid. Japel sub Lit. J.

**Suppan** (Jac. Philip.) vid. Fabianitsch sub Lit. F.

**Synodus** (Aquilejensis) habita an. 558 ext. apud Labb. T. VI. pag. 497. b) An. 1281 sub Raymundo Turriano Patriarcha, in qua inter alia statutum, ut festum Ss. Hermagorae et Fortunati solenniter per dioecesis celebretur. Cui se quoque subscripsit Bernardus Episcopus Pedinensis.

**Synodus** (Goritiensis) sub Archiepiscopo I. Goritiensi D. Michaële e Comitibus ab Athems 1774 celebrata servatur ibidem in Ms.

## TAUTHECA.

### Scrinium XIX. sub Littera T.

**Tafel** des Statuten-Buchs zu Görz von Jahr 1492 Ms. in Biblioth. D. de Hütter Viennae servatur.

**Tartarotti** (P. Hieronymi) ex adverso P. Carolo Joseph a S. Floriano Ordinis Minorum Observant. Reformatorum vulgata:

Dissertatio epistolarum dell' origine della Chiesa di Aquileja. Mediolani 1759, in 8. quae politiore eloquentia et multiplice eruditione referta est, atque ab aequis Censoribus, non partium studio, aut contentiose aestu, sed solius veritatis inquisitione accuratissime scripta praedicatur.

**Tatio, sive Tatius** (Joan.) Istrianus vixit circa an. 1564 et edidit:

L' ottimo Reggimento del Magistrato Pretorio. Ita Joecher in Lexic. Eruditior.

**Tauffrer** (Ant. L. B. a) vid. Stainer sub Lit. S.

**Tauffrer** (Franc. Xav.) Carn. Abbas Sitticensis exempti et antiquissimi Ordinis Cisterciensis imprimendum sine nomine dedit:

Kratki sapopadik Kershanskiga Navuka sa otroke inu kmetiske ludy. Lab. typ. Egerianis 1770, in 12. saepe recusus: sed omissa in posterioribus editionibus ad calcem adjecta methodo cum aliqua solennitate prima vice communicandi proles.

**Tauffrer** (P. Innocentius) Carn. e S. J. Praefectus scholarum humaniorum in gymnasio Labacensi, in quo Theologiam moralem docuit; post suppressam Societatem Jesu Archidiaconus Goritiensis per superiorem Carnioliam constitutus, tacito suo nomine evulgavit:

Compendium Ritualis Labacensis latine, Carniolice et germanice cum assistentia moribundorum. Lab. litteris Egerianis 1772, in 12.

**Tauffrer** (Joannis) Labacensis, nati 1584 S. T. D. praestantis, qui Labaco ad eam tradendam Argentinam est postulatus, † 1617. Ejus opera typis excusa sunt:

a) Liber de absoluto decreto contra Joan. Piscatorem 1615, in 8. b) Assertiones Theologicae de unione duarum naturarum in Christo. c) Palladium Calvinianis eruptum, quod Casparus Loescher cum Auctoris vita edidit an. 1688. Wittembergae, in 4. Argentinenses effigiem ejus ad vivum expressam aeri incidi fecerunt, cum biographica subscriptione et elogio, quae legi possunt in Chron. Valvasor. Lib. VI. pag. 351.

**Tergesti** Statuta vid. Statuta sub Lit. S.

**Terlingo** (Josephus) Canonicus et Decanus Cathedralis Ecclesiae Labacensis dixit et publicavit:

Lob- und Ehren-Rede von dem H. Joseph Nähr-Vater Christi und der Kaiserl. Erb-Landen Universal Schutz-Patron,

so an dessen hochfeyerlichen Ehren-Fest von den Hochlöbl. Ständen in Crain, in den neu erbauten und dem H. Joseph dedicirten Gottes - Haus bey denen PP. Augustinern Barfüsser-Ordens zu Laybach gehalten worden. MJrabJLJs ANgeLUs gLorJosJs eX VJrtUte DeJ operJBVs. Wien, gedruckt bey Johann van Ghelen, in 4.

**Terpin** (Philippi) Carn. Selzachens. S. T. Bacalaurei et Vicarii generalis Othonis Friderici et Josephi Episcoporum Labacensium † nonagenarii 1684:

Constitutiones synodales Curatorum et alia plura MSS. quae Valvasor Lib. VI. pag. 350, sui Chron. cum reliquise testatur et in Archivio Capituli, vel Episcopali, vel in publica ad S. Nicolai Biblioth. vel ubi ubi latebunt, ni ab hominibus, qui Manuscriptorum pretium ignorant, jam pridem distracta sint.

**Terplenja** (Bugvize Bratovshine britkega Smertniga) Christusoviga etc. v' lejtu 1655 goripostavlene. Lab. sumptibus Valusii Bibliopegae et Bibliopolae 1740, in 32. vid. Schkerl sub Lit. S.

**Thalberg** (Alexandri Sigism. Dolnizher de) Labacensis, Academicus Operosi:

Cithara in coolum translata Divus Ivo, ab Inclyto Collegio Juridico Labacensi in Ecclesia S. Jacobi panegyrico sermone celebratus. Anno MDCCCI. Lab. ex typographaco Mayriano, in 4.

**Thalberg** (Joan. Georg. Dolnizher de) Labacensis, inter Academicos Operosos Labacenses dicti: Providus, Academiae Romanae Arcadum, vetustissimae Academiae Gelatorum Bononiae, Foroliviensis etc. membri, Provincialis Carnioliae, J. U. Doctoris et Vicedominatus Carnioliae Secretarii:

a) Allusio ad Illustriss. Dnum. D. Authorem Topographiae Inlyti Ducatus Carnioliae, que ejus operi 1689, in Fol. praemittitur. b) Allusiones gratulatoriae ad eruditissimum tractatum de morbis complicatis D. Marci Gerbezii, cui praefigitur. Lab. 1692, in 8. Felix seculum, in quo viri docti sibi non invidebant ut figuli: sed ut amici ad invicem pro editis operibus sincere gratulabantur.

c) Panegyricum Carmen eruditiss. Viro Marco Gerbezio, Academico Operoso Labacensi dicto: Intento. Lab. 1699, in 4. d) Friaulische Kriegsbeschreibung aus dem Italienischen Blasii Rith di Calenberg verteutschet. Lab. in 4.

e) Epitome Chronologica continens Res Memorabiles Nobilis et antiquissimae Urbis Labacensis Metropolis Inlyti Ducatus Carnioliae ab orbe condito usque ad an. Chri. MDCCIV dedicata honoribus Nobilis et Eruditae Academiae Operosorum Labacensium. Lab. formis J. G. Mayr 1713, in 8.

**Theresiade.** Il giubilo dell' incoronazione dell' Augustissima Regina d' Ongaria, incoronata Regina di Boemia cantata a quattro voci, sequita, e rappresentata nel Palazzo Episcopale nel giorno stesso del Installatione di sua Altezza Reverendissima Monsignore Ernesto Amadeo Vescovo di Lubiana etc. ab Academia Philo-harmoniconrum. Lab. 1743, in Fol.

**Theses** et ex universa Philosophia et Theologia et Ss. Canonibus quotannis publice defendebantur, jam in Archiducali Soc. J. Gymnasio Labaci: jam apud PP. Franciscanos et Labaci et in monte sancto prope Goritiam et Tersacti ad Flumen et Neostadii et Clainicij in eorum Ecclesiis: jam apud PP. Augustinianos Discalceatos in eorum Ecclesia ad S. Josephum ad vias regias, quando studia in eorum Conventibus vigebant et publica sua exercitia scholastica agebant, thesesque in Folio impressas tantum deferebant; quando vero librum, vel tractatum, aut Dissertationem aliquam praesentibus offerebant, cuncta suis locis et litteris in hac Bibliotheca indicantur.

**P. Thomas** ab Udine Ordinis Praedicator. S. T. D. et Professor circa an. 1483 reliquit post obitum Ms.:

Summa de Casibus Conscientiae, quam Ferrarae servari asserit Eckhardus de Scriptoribus Ordinis Praedicatorum.

**Thomasa Kempensarja** Bukve, v' katirih je sapopadenu to podvuzhenje; koku en sledni, budi kakershniga stantu ozhe, ima in samore po Christusovim navuku inu shivlenju svoje shivlenje palati, vishat inu rovnati, sa Christusam v pravi brumnosti hoditi. V' to Cransko okuli Lublane navadno shpraho skerbnu inn suestu prestavlene Skusi dua Mashnika Petrinarja inu Fajmashtra is gorenske Crainske strani, k' duhounim nuzu tim Slovenzam v' druk dane. Lab. typ. Ad. Frid. Reichhardt 1745, in 12.

**Thomasini** (Jac. Philip.) Canonicus S. Georgii in Alga Venetiis, ab Urbano VIII. Episcopatum Caneae oblatum recusans, Episcopatum Aenonae in Istria an. 1642 suscipere debuit, ubi et † an. 1654 et plura suae editionis monumenta reliquit, videlicet:

a) Inscriptiones Urbis Patavinae sacrae et profanae. Patavii per Sardum 1649 et iteruin 1654, in 4. quas postmodum Jac. Salomonius auxit et an. 1696. Paduae redidit.  
 b) Territorii Patavini inscriptiones sacrae et profanae Patavii per Sardum 1654, in 4. c) Bibliotheca Venetae MSS. publicae et privatae. Utini per Schirattum 1650, in 4.  
 d) Bibliothecae Patavinae MSS. publicae et privatae. Utini per eumd. 1693, in 4. e) Annales Canonicorum saecularium S. Georgii in Alga. Ibid. 1642, in 4. f) Parnassus Eugoneus. g) De tesseris hospitalitatis liber. Amstelodami 1670, in 12. ext. in Groenovii T. IX. Thesaur. antiquit. Graec. pag. 213. h) Petrarcha redivivus. Patavii apud Paul. Frambottum 1650, in 4. Petrarchae cognomen an aspirandum sit ext. Responsis Liceti T. III. pag. 178. i) Dilucidatio Manus aeneae Cecropii votum referentis apud Groenov. l. cit. T. X. pag. 637. k) Vita Laurentii Pignorii. Amstelod. per Frisium 1669, in 4. quae cum Pignorii Originibus Patavii in Groenov. Thes. antiqu. et histor. Italiae T. VI. P. III. reperitur. l) Cassandrae fidelis epistolae cum ejus vita, ext. in Christoph. Gryphii vitis selectis. m) Vita Guidonis Pancirelli, ext. in Jac. Frid. Leichkeri collection. vitar. n) Vita Marci Ant. Peregrini,

- o) Gymnasium Patavinum. Utini per Nicolaum Schirattum 1654, in 4. p) Laurae Ceretae epistola cum ejus vita.
- q) Illustrum Virorum Elogia iconibus exornata. Patavii per Pasquardum 1630 et Tomus II. Ibid. 1644, in 4.
- r) Titus Livius Patavinus, seu vitae ejus descriptio. Amstelodami per Andr. Frisium 1670, in 12. s) Oratio de D. Hieronymi laudibus. t) Cenotaphium Maximi Turani. u) Sino do dioecesano di citta nuova. v) Historia della B. Vergine di monte Ortone. w) Prodromus Athenarum Patavinarum. x) De Donariis et tabellis votivis veterum liber ext. in Groenovii Thesaur. antiquit. Roman. T. XII. pag. 737 qui liber Thomasino Episcopalem Infulam meruit. Putant quidam, quod a Joanne Rhodio hic liber sit compositus et Thomasino suo sub nomine edendus commissus; ast stylo Rhodii, qui multo elegantius Thomasino scripsit, minime convenit. y) Relatio de sudore imaginis Patavinae S. Philippi Nerii ex italico ext. in Bolland. T. VI. pag. 649 mense Martio. z) Miracula B. Beatricis Atestinae ex italico, ext. Ibid. T. II. pag. 602.

**Thomaso d'Aquileja**:

Della Guerra d'Attila. Ferrare per Francesco de Rossi 1568, in 4.

**Thulner** (P. Joan. Bapt.) e Soc. J.:

Memorabilia Orbis et Urbis Goritiae prout innuit Thalberg in Epitome.

**Tibaldi** (Carol.) Praenobil. Carn. Karstens. et D. Ant. Obraesa Cirknicens. et Joan. Paul. Koppaunig Carn. Cranauens. Theologiae Auditores AA. LL. et Phil. Magistri creati, quando prodit:

Series Regum Angliae. Graec. typ. Widmanstadian. 1731, in 12.

**P. Tobias** a Nativitate B. V. Mariae Viennens. Augustinianus Excalceatus Concionator emeritus, p. t. Prior ad S. Josephi Labaci typis mandavit:

Lob- und Dank-Fest beym wirklichen Instalationsakte im Temporalibus Euer Hochfürstl. Gnaden Ernesti Amadei des H. R. R. Fürsten und Bischofs zu Laybach Grafen von Athems etc. etc. Lab. apud Ad. Frid. Reichhardt 1743, in Fol. tacito nomine.

**Tomasin** (Thom.) Carn. Birkendorfens. AA. LL. et Phil. Doctor creatus Viennae, quando prodit libellus:

Placita Physica de motu transspirationis. Vien. 1723, in 12.

**Tomichich** (Franc. de Paula) S. T. D. Praesidis et Directoris studiorum in Universitate Graecensi:

a) De fontibus Theologie moralis. Graec. in 8.  
 b) Allerunterthänigste Zuneigungsschrift an Ihre kaiserliche königliche apostolische Majestät, welche vom Hrn. Praeses und Direktor der theologischen Fakultät in Grätz seinem Buche: Synopsis Doctrinae in praestito ex Ecclesiastico tentamine propugnandae im Jahre 1773 vorausgestellt, und nun von einem seiner Freunde in das Deutsche übersetzt worden. Graec. apud Widmanstaetterianos haeredes in 8. maj.

**Treuer** Gefährt auf der glückseligen Reiss in die freudige Ewigkeit: oder 12 Marianische Weg um Erhaltung einer glückseligen Sterbstund. Lab. 1713, in 8.

**Tropper** (P. Joan. Nep.) Labacens. ex Ordine Minor. strictioris Observantiae S. Francisci Provinciae S. Crucis Croatiae Carnioliae alumni, S. T. Lectoris et Provincialis emeriti:

Tractatus II. in quibus impedimenta Matrimonii contractum impedientia et dirimentia explanantur. Monachii 1753, in 8. Part. II.

**Trost** (Andr.) Iconographus Provinciae Carnioliae: Tabulas topographicas in Chronico Valvasorii aeri insculpsit; item Iconem B. V. Mariae in Michaelstaetten et alias quasdam.

**Trost** (Joseph) vid. Gallizhizh sub Lit. G.

**Truber**, vulgo **Truper** (Primus) Carn. in pago Posterliz (sic) tribus milliariis Labaco dissito an. 1508 natus, studiorum suorum humaniorum tempore pane emendicato vivebat a. 1527 vero a Petro Bonomi Episcopo Tergestino inter Choraules assumptus, a. 1542. Concionator et 1547. Canonicus est factus: vel prout ipse in epistola 1576 in Carnioliam missa se subscrispit et biographiam suam texuit: Canonicus Labacensis emeritus, legitime vocatus, praesentatus et confirmatus Parochus Locopoli, Ratschachii, Tiberini et ad S. Bartholomaei in campis: Capellanus ad S. Maximilianum Cilejae, Slavonicus Praedicator Tergesti et post primam persecutionem Praedicator Rothenburgi ad Tauberam, Parochus Campidunensis et Auracensis, posthac Praedicator Statuum Incliti Ducatus Carnioliae et Comitatus Goritiensis, ac Rubiae, post secundam persecutionem Parochus in Lauffen et jam p. t. in Deringen et Tubingae in apostasia et haeresi † an. 1586. Edidit:

a) Serbski Katechismus. Tubingae 1561. Caesari dedicatus a Primo Trubero, Steph. Konsul et Georg. Dalmatino, prima proba Cyrillici typi. b) Hervatski Katechismus litteris Glagoliticis. Lublini 1580 cum Salomonis Proverbii ext. Hafniae in Biblioth. Regia. c) Novi Testament Gosp. nashiga J. Christusa. Tubing. 1562, in 4. II. Partem Epistolarum Pauli emendatiorem edidit Tubing. 1582 quam cl. Dobrowsky vidit in Biblioth. Goetting. d) Slavenski Katechismus. Lab. Item. e) Evangelia inu Listovna Nedele inu Prasnike. f) Psalterium, ali Davidov Psalter, quod postmodum recusum est Zagrabiae in 8. g) Libellus Cantionum Ecclesiasticarum teste Frischio. h) Formula Concordiae. i) Rituale Ecclesiae Evangelicae. Viennae. k) Loci communes Theologiae. l) Examen Melanchtonis. m) Postilla Lutheri (Spangenbergii potius) seu Postilla M. Luthera od Primasha Truperja Ordines et Status Carnioliae in II. Partib. Tubing. 1595, in 4. prelo submitti curarunt. Valvasor putat omnes Libros Truberi litteris Latinis Labaci fuisse editos, cui adstipulatur cl. Frischius Rector Berolinens. in suis Tentam. historiae linguae Slavon. Continuat. II. At contradicunt libri II. in Biblioth. Augu-

stinianor. Excalceat. Conventus aulici Viennae nempe: sub hoc titulo litteris Glagoliticis impresso et hic latinis redditio. n) Spovid inu sposnanje prave Kristyanske vire, kira je premozhnemu Cesaru Karlu petomu Rimskega Orsaga Ploditelju v' Spravishu va Avgusti sruzhena bila v' godishzu 1530. V' Tubingi, M. D. LX. IV. in 8. o) Bramba Avgustanske Spovedi: Apologia imenuvana virno tolmazhena is latinskoga jasika etc. Ibid. eod. an. et form. Ubi tamen ante an. 1575 typographia Manlii Labaci instructa needum extitit. Fors Manlius suos priores extra Labacum impressit et honoris gratia, vel commendationis Labaci, quo advocatus fuerat, affinxit.

**Truberi** filius Felicianus studuit inter alumnos Ducales Tubingae et post secundum Patris in Carniola redditum factus est Praedicator Evangelicus Labaci, cujus tamen progenies ad Romanae Catholicae Ecclesiae sinum rediit et Troper vocari maluit.

**Tschanddeck** (Ferdin.) Carn. Rudolphiwerdens. saluberr. Medicinae Auditor et Joan. Bapt. Shigan Cropsens. AA. LL. et Phil. Magistri et Doctores Viennae creati sunt, quando distributus est liber:

Placita Physica de Sympathia et Antipathia. Vien. apud Schwendimann 1724, in 12.

**Tschandick** (P. Joan.) Carn. Weixelburgens. e Soc. J. Labaci primum Concionator, demum, cum Graecii epidemicis assisteret, ipse epidemia infectus † 1624 evulgavit:

Catechismus Petra Canisia, tuje: Christianski Nauk 1618, in 12. Cujus cum jam nullum exemplar amplius haberet potuisse, illud nova editione excudi fecit P. Marcus Viennae vid. sub Lit. M.

**Tschebulz** (Franc. Xaverii) Carn. Rudolphiwerdens. Med Doctoris:

Dissertatio de Ictero. Vien. 1785, in 8.

**Tschockel** (Ant.) Carni Presbyteri secularis et in Academia Labacensi Logices et Metaphysics Profesoris publici et ordinarii:

De principiis identitatis. Lab. typ. Egerianis 1776, in 8.

**Tunkelsteiner** (R. D.) Parochus Gurkfeldae et Haselbaci collector:

Antiquitatum et veterum Numorum erutorum. Vir curiosus et in perfectigandis antiquitatis monumentis indefessus laudatur a Valvasorio lib. V. Chronic. pag. 259. Dolendum, quod ejus collectiones ab imperitis ea aetate perperam distractae sint.

**Turre** (Philip. a) natus 1637 in Foro Julii civitate J. U. et Med. D. deinde in urbe patria Canonicus, exinde Romae membrum Congregationis de propaganda fide, per sexennium Ferarae Auditoris munere functus a. 1702. Adriae Epi copus creatus et ibi 1717. † Post ejus obitum fratri sui filius seqq. MSS. evulgavit:

a) De annis Imperii M. A. Eliogabali, ac de initio imperii Alexandri Severi Dissertatio apologetica in Part. II. addita Auctoris vita antea a Justo Fontanino edita, nunc notis aucta. Item F. Freccii Veronensis oratio in funere

Auctoris cum Virginio Walsechio et Joanne Vignolio propter annos Heliogabali eruditum certamen certavit. b) Epistola ad Clerum et populum Adriensis Ecclesiae, seu Dioecesis ext. in Giornale de lettorati. c) Lettera intorno alla Generazione de vermi reperitur in Vallisnieri Osservazione intorno all' ovaja scorpeta ne vermi. d) Epistola de quodam phaenomeno in Eclipsi solari observato, quam Poleni sua observationi solaris eclipsis habitae a. 1715. Patavii inseruit. e) Lettera sopra un Inscrizione registrata in lettere antiche nella logia incombustibili, quod opus in Montfauconis Diario italicico habetur. g) Explicatio Taurobolii antiqui, quod in Sallengre novo Thesaur. antiquitat. Romanar. T. III. legi potest. h) Epistola de Romano monumento ext. in Diar. Montfauconis pag. 450. i) Monumenta veteris Antii. k) Dissertatio de Deo: Belleno et aliis Diis Aquilejensibus. l) Dissertatio de Colonia Forojuliensi, Romae per Cajetan. Zenobium 1700, in 4. Haec duo postrema opera extant etiam in Thesaur. antiquit. et Historiar. Italiae. Vitam ejus praeter supra memoratum Fontanium quoque Hieronymus Lioni conscripsit, quae in Giornale de Litterati habetur.

**Turrianni** (Castonius, sive Cassonius) Patriarcha Aquilejensis antea, quam suam Cathedram occupasset, Florentiae † et sepultus est an. 1300. De hoc ext.:

a) Epistolae quaedam in P. Rubeis T. I. c. 84. Monument. Aquilejens. b) Ad Henricum Comitem Goritiae et Tyrolis Affinem suum. c) Ad Beatricem Goritiae et Tyrolis Comitissam consanguineam suam. d) Ad Contellum Mainardum nepotem suum.

**Turriani, seu de la Turre** (Raymund.) Mediolanens. ex Episcopo Cumano Patriarcha Aquilejeus celebravit Synodus Provinciale an. 1282 cuius

a) Acta in lucem protulit P. de Rubeis c. 79. Monum. Aquilejens. b) Synodi Aquilejensis a Raymundo celebratae constitutiones in Fol.

## UPSJLONTHECA.

### Scrinium XX. sub Littera U.

**Valvasor** (Joan. Waichardi a) L. B. a Galleneck et Neudorf, Dni in Wagensberg et Lichtenberg, Inclyti Ducatus Carnioliae inferioris Circuli Capitanei peditum, Regiae Anglicanae Societatis membra, † an. 1693 aetat. sua 54 :

a) Passions-Büchlein. Lab. 1679 cum figuris, quas aeri incidit Joan. Wirieux et Wagensbergae impressit. b) Topographia Ducatus Carnioliae modernae, das ist: Kontrafeyt aller Städten, Märkte, Klöster etc. des Herzogthum Crains in ihrem heutigen Stande in Fol. cum figuris Wagensbergae an. 1679 impressis, quos dein in Chronic. suum transtulit. c) Topographia arcium Lambergianarum, Castellorum etc. in Carniola ad vivum iconizatarum cum figuris loc. cit. 1679 impressis in Fol. et in 4. d) Metamorphosis Ovidiana cum figuris, sub quarum qualibet latina

carmina subjecta leguntur. Impress. Wagensberg. 1680, in Fol. e) Topographia Archiducatus Carinthiae, Salzburgensis, id est: Episcopatus Praepositurae, civitates, oppida etc. quae Archiepiscopatus in Carinthia possidet. Wagensberg. 1681, in Fol. g) Theatrum mortis humanae tripartitum. Pars I. Saltus Mortis. P. II. Varia genera Mortis. P. III. Varia tormenta damnatorum. Lab. 1681, in 4, cum figuris. h) Charta geographica Carnioliae per Circulos. Wagensb. 1684, in 4. Chronico post modum inserta. i) Charta Geographica Carinthiae aeri incisa. Wagensb. 1685, in Fol. omissio nomine. k) Charta geographica Croatiae. Ibid. 1688, in Fol. l) Topographia Archiducatus Carinthiae cum figuris. Norimberg. 1688, in Fol. m) Ehre des Herzogthum Crains, oder historisch-Topographische Beschreibung des Herzogt. Crains. Nürnberg und Laybach 1689, in Fol. Vol. IV. n) Lacus Cirknicensis rarissimi Carnioliae Cimelii potiora phoenomina etc. ext. in Actis Eruditor. Lipsiens. an. 1689 mense Decembri a pag. 634—644.

In MSS. reliquit:

a) Satyrischer Ovidius in 12. cum 170 et amplius figuris delineatis. b) Flos Physico-Mathematicus. c) Lumen naturae. Tomis VI. in 4. nempe: T. I. de vitro. lib. X. T. II. de Pasta. lib. X. T. III. de Colore lib. X. T. IV. de sympathia et antipathia lib. X. T. V. de fuco. lib. X. T. VI. de Medicina et Chymia lib. X. Quae opera, dolendum, quod morte praevenitus publicae luci transmittere nequiverit. Dolendum tanto magis, si mala monte periire; nam si etiamnum alicubi extarent, non persuadeor, tam erudita et multo respectu utilia opera tamdiu permitti latere sub umbris. Nihil ego de his pretiosis MSS. vidi: nihil pervestigare valui, nisi fors Placite Physica de Sympathia et Antipathia superius ad memoriam D. Ferdin. Tschandek insinuata inde fuerint extracta.

**Valvasor** (Wolfg. Franc. a) L. B. de Wildeneck, Academicus Operosus Labacensis dum Inclytum Collegium Juridicum Labacense panegyrico applauso annuos honores recoleret, panegyris dixit inscriptum :

Centrum universi in puncto Juris, demonstratum ex codice vitae S. Iovonis J. U. D. et Advocati ad L. Omnia. C. de Testament. et in erecto sub Aemonae Pergamis Odæo S. Rosaliae ad aram Sanctæ promulgatum. Lab. typ. J. G. Mayr 1710, in 4. Odæum hoc tempore Josephi II. Augm. et Invicti Imp. demolitum est.

**Udalricus** Patriarcha Aquilejensis circa an. 1060 scripsit:

Epistolas, quarum VI. in Petzii et Hueberi codic. diplomatic. leguntur.

**Udine** (Joanes de) vid. Joan. de Udine sub Lit. J. **Vega, vulgo Veha** (Georgii) Carni, Centurionis et Mathematum Professoris apud secundam Caesareo-Regiae Campestris tormentariae militiae Legionem :

a) Logarithmische, Trigonometrische und andere zum Gebrauche der Mathematik eingerichtete Tafeln und Formeln

Vien. apud Joan. Thom. Nobilem de Trattneri 1783, in 8. maj. *b)* Vorlesungen über die Mathematik. Erster Band, welcher die allgemeine Rechnenkunst enthält. Ibid. 1782, in 8. maj. *c)* — Zweyter Band, welcher die Geometrie, die ebene und sphärische Trigonometrie, die Anfangsgründe der praktischen Geometrie: eine Abhandlung von den krummen Linien und die Differenzial- und Integralrechnung enthält. Ibid. 1784, in 8. maj.

**Venusti** (Ant. Maria) Tergestini Med. Doctoris: 28 Consilia Medicinalia in 4. postmodum Venetiis 1571 a. Joh. Lautembachio Phil. et Medic. Doctore apud Francofordienses aucta, edita Francosort. typ. Wolfg. Richter 1604, in 4. Laudo Virum integerrimum Lautembachium, qui operis Auctori laudem et honorem non suffuratur, sed aperta in fronte nomen Auctoris magnanimititer ponit hac non modica gloria contentus, quod opus praeclarum, cuius exemplaria rarescere incipiebant, quibusdam de suis additis secundis typis illius opera ad publicam promoverit lucem.

**Verbez** (Alexander) edidit testante Valvasor in Chronic. libr. VI. pag. 352:

Annotationes et Axiomata Physica.

**Verbezius** (David) Labacens. Medic. Doctor sequentis filius et consulis Labacensis frater quia Lutheri dogmata professus, Carniola exesse jussus, Augustam Vindelicorum primum, dein Spiram se contulit, ac demum Ulmae sedem fixit. Ulmenses, qui ejus medendi artem, peritiamque suspicerant, ejus effigiem aeri incidi fecerunt an. 1615. Edidit:

*a)* De Logica libros II. Ulmae in 4. *b)* Disputationem de temperamentis. Campoduni 1598, in 4. *c)* Pro Raymundi Mindereri Medici olim Augustani disquisitione. *d)* Jatrocymica de Chalchanto ad Dodecaporii Chalcantini Petri Bastelli Philosophi et Medici Romani partem priorem Responcionem, qua simul Aetii Cleti Signini Medici Disputatio de Chalchanto in Raymund. Mindererum potissimum Romae editum examinatur. Prostat Aug. Vindelicor. apud Sebast. Mylium Bibliopolam Anno salutis MDCCXXVI, in 4. Item Argentorati 1633, in 4. *e)* Tractatus de Peste. Campoduni 1617, in 4. *f)* Exercitationum Medicarum super dispositione quadam de Peste. Campod. typ. Christoph. Kraus 1618, in 4. *h)* Homo, non homo, sive monstrum Tubingense, ob virulentissimam, quam spiravit, auram legitime dissectum et evisceratum a Davide Verbezius etc. Campod. 1618, in 4. *i)* Disputationes de Peste. Augustae Vindel. 1618, in 4. Scripsit praeterea alia opuscula, quae vel edita non fuerunt, vel oculos, inquisitionemque meam effugerunt.

**Verbezius** (Joan. Bapt.) Carn. Medic. Doctor pro sua inauguratione edi curavit librum:

Disputatio de natura et usu acidularum. Vien. 1661, in 4.

**Verbezius** (Joan. Steph. de) Carniolus studuit Missnae et Lipsiae ubi Philosophiae Magister est creatus. Lipsiae, an. 1630 fuit Professor Poëseos, sed 1631 sub

praetextu itineris inevitabilis Lipsia abiit, necdum reddit, scripsit:

*a)* Dissertationem de arte Poëtica. *b)* Panegyricum magisteriale carminice. *c)* Initia, seu Epigrammatum libr. II. cum *d)* libello miscellaneorum. *e)* Joan. Henrici Ernesti orationem de Professoribus Poëticis in Academia Lipsiensi pariter typis mandavit. *f)* Corpus Juris Hungarici. Tyrnaviae 1696, in Fol. Voluminib. III.

**Vergeriis** (Joan. Bapt. de) Justinopolitanus transiit ad Lutheri partes et Stuttgardiae Professorem linguae Italicae egit. a. 1702 scripsitque:

*a)* La bilanzia politica, post hac in germanicum: politischer Kompass versum. *b)* Mercurius triceps. *c)* Dissertationes civiles et MSS. plura inedita.

**Vergerius** (Hieron. de) Nobilis Capodistrianus Medic. Doctor et an. 1655. Paduae ejusd. Professor publicus constitutus est, in quo munere praeclari meritus est nomen; sed an. 1678 moerore, quod improlis viveret, confectus †. Ejus opera habentur:

*a)* Praelectiones in Avicenae libr. de Febribus. *b)* In artem medicinalem Galeni. *c)* Tractatus de Urinis. *d)* Syntaxis medica mentorum omnium, tum internorum, tum externorum. *e)* Medicinae Fontes. *f)* Chirurgia et Pharmacria universalis. Vid. Papadopoli Histor. Gymnasi Patavini.

**Vergerius** (Petr. Paul. de) Nobilis Justinopolita Paduae Logices Professor publicus ubi Philosophiae, Medicinae et J. U. D. creatus fuit. Legatione cum Zabarella ad Sigismundum Imp. et ad concilium Constantiense perfunctus: sed defuncto Zabarella Sigismundo adhaesit, ac cum eo an. 1416 ad Hungariam ire perexit; demum a. 1428. † reliquit orbi:

*a)* Epistolam de vita et obitu Zabarella, cuius funeralia curabat Muratorius. *b)* De ingenuis moribus et liberalibus studiis. *c)* Historiam Principum Carariensium, ext. in Muratorii tom. XIV. suorum Scriptor. rerum Italicar. *d)* Petrarchae vitam, quae in Thomasini Petrarcha redi- vivo ext. *e)* De D. Hieronymo orationem quae plerisque operibus S. Hieronymi praefigitur. In Miss. reliquit: *a)* Historiam Principum Mantuanorum, quae probatilius, me ignorantem, jam alicubi ext. *b)* Commentaria in Timaeum et in libros Platonis de republica. *c)* Vertit primus Arianum de gestis Alexandri Magni in latinum.

**Vergerius** (Petr. Paul. de) Junior Justinopolitanus, J. U. D. interfuit auctoritate Nuntii Papae ornatus Comitiis Wormatiensibus, in quibus

*a)* Orationem de unione et pace Ecclesiastica peroravit, quae prelo digna visa fuit. Non multo post nuptias celebravit; defuncta vero conjuge statum Clericalem arripuit et Romam petiit ad suum fratrem Antonium, qui apud Clementem VII. plurimum valuit: quo et Papa multis in negotiis, litibusque Religionis, propter ejus singularem dexteritatem usus fuit. Cum Lutheru quidem coram tractavit omni cum contentione, sed nihil effecit. Dein Episcopus Modruensis, ac mox an. 1536. Justinopolitanus

creatus est. Jam ei purpura Cardinalitia parabatur, cum collectione librorum Neotericorum, eorumque affabili stylo seductus, ad Lutheri sectam defecerat, ac Patriam deserere, Mantuamque, Venelias, atque in Rhaetiam fugere coactus fuit, ubi apud Valtelinos Praedicantem egit. Ex Helvenetia venit a. 1553. Tubingam, ubi miseram vitam vixit et a Duce Wittembergico, seu pauper et inops est sustentatus. Vivere desit a. 1565 in anxietate et tortura mordentis conscientiae. Alia ejus scripta sunt: *b)* Tomus operum adversus Papatum. Tubingae 1563, in 4. nec secundus secutus est. *c)* De Republica Veneta. *d)* Dodeci tratelli. Rarissimi sunt et Anonymi prodierunt. Praeterea sub nomine Bonino de Boninis sunt quaedam ejus. *e)* Epistolae editae. *f)* Ordō et Ratio Pontificis eligendi. Tubingae 1556, in 4. *g)* Historia di Papa Giovanni VIII. che fu femina. *h)* Della cōmera et statua della Madona, chiamata di Loreto, quem librum ejus Patruelis Ludovic. Vergerius sub hac epigraphe: De idolo Lauretano in latinum translulit. *i)* Le otto diffessioni del Vergerio, overo trattato della superstitione d'Italia, e delle ignoranza de Sacerdoti, quae Coel. Sec. Curio publici juris fecit. *k)* Concilium non modo Tridentinum, sed omne Papisticum fugiendum est. *l)* Catalogus haēreticorum. Romae 1559 conflatus, cum suis annotationibus recusus.

**Verhovitz** (Josephi) Carn. Labacensis Medic. Doctoris:

Dissertatio de Nastologia Vien. 1777, in 8.

**S. Victorinus** Pictavionensis, melius Petabionensis, nunc Petoviensis Panonius, ad Dravum fluvium, in Styria inferiore, olim in superiore Panonia Episcopus et Martyr scripsisse legitur:

*a)* Comentarium in Apocalypsin, lege Biblioth. Ss. Patrum edit. Lugdun. T. III. pag. 414. Scio, ait Fabricius in Biblioth. latina Hamburg. per Vid. Schilleri 1721, in 8. pag. 729 plerosque illum huic Victorino adjudicare: sed fieri potest, ut partim illius sit: partim alterius: sive ab aliis interpolatus, quod judicium est Launoii pag. 50. Diss. de Victorino Episcopo, Parisiis per Martini 1653, in 8. et iterum 1664. *b)* Tractatus brevis de fabrica mundi sub Victorini nomine evulgatus a Doctore Caveo in Histor. ad calcem S. Cypriani, edit. Felli, ac cum Gretseri de Cruce pag. 2463. *c)* Carmina, quae Victorini nomine circumferuntur antea, quam legas, vel probes, Labbeum consule. Passus est S. Victorinus sub Diocletiano 2. Novembr. an. 303, ut habet Pagius in Criticis. Scripta hujus Gelasius Papa eo, quod errorem Chiliastarum, quem nondum ab Ecclesia damnatum Victorinus fovebat, inter apogrypha reponit. Correxit hunc errorem supramemoratus Comentari. in Apocalyps.

**Vieh-Ordnung** Anno 1729 und 1730 grassirten Viehes-Umfall zum Nutzen deren Herrschaften und Unterthanen. In Crain und aller Orten kundig erreignenden Seuchen, oder so genannten Vieh-Stauppen zu gebrauchen: Von einer Lands-Fürstl. hohen Obrigkeit herausgegeben.

Layb. bey J. Georg Mayr einer löbl. Landschaft in Crain Buchdrucker und Händler, in 4.

**Vidmayr** (Joan.) vid. Morautscher sub Lit. M.

**Vita** et Conversio S. Brunonis metrice concinnata. Lab. 1717, in 8.

**Umfohregg** (Maximil.) vid. Gallizihiz sub Lit. G.

**Wach** (Joan. Aloys.) Carni Castuani, J. U. D.:

*a)* De Discrimine inter feuda Imperii et regias donationes in Hungaria. Pestini 1790, in 8. dedicavit S. R. J. Comiti de Zapara. *b)* Abhandlung über den Wucher nach Grundsätzen des Natur-Staatsrecht und politischen Wissenschaften in einer mathematischen Methode verfasst. Pestini et Vien. 1790, in 8. maj.

**Wodnik** (P. Marcellian.) Carn. Schiskanus. Ordinis Minor. Observant. S. Francisci Reformator. talentum suum in Poësi Carniolica probavit sequentibus:

*a)* Mila Pesm pejta P. Marku Avgushtinaru Diskalceatu sa odhodno, kader je v' leju 1775 is Lublane na Dunaj shl. *b)* Kraynske Modrine (Academiae) shaluvanje nad smertjo Marie Teresie premodre Zesarize etc. Lab. typ. Egerianis, in 8. maj. extat. quoque cum priore et sequentibus. *c)* sadovoln Kraynz, *d)* Klek in collectione elegantiorum litterarum Carniolicar. vid. P. Joan. Damascen. sub Lit. J.

**Woerwetz** (Joan. Mich.) fictum, vel assimilatum nomen, sub quo prodiit liber sub hoc titulo:

Dem Fürstbischofe zu Laybach abgelegtes öffentlich, und aufrichtiges Glaubensbekenntniss Hanns Michels Vörwetz einer Landesfürstl. Hauptstadt Laybach im Herzogthum Kraïn Bürgers. Gradetzi 1783, in 8. Liber genuinæ Catholicae populum tamen ita commovit, ut prela Carnioliae pro faciendo et alteri praeripiendo quaestu vix sufficerent, reimprimendo, atque unum exemplar pro 30 xr. vendendo, quod primum pretio summo pro 6 xr. submissum erat.

**Wogrin** (P. Benedictus) Carn. Osterbergens. Augustinianus conventionalis, S. T. Baccalaureus, Prior Labaci emeritus †. ad Ss. Trinitatis in collibus Vindicis 23. Octobr. 1712 typis mandari fecit:

8 Predigen von heil. Joannes a S. Facundo, so zu Grätz 1691 als desselben Heiligsprechungs-Feyerlichkeit begangen wurde, bey grossem Zulauf des Volks vorgetragen worden sind. Clagenfurti apud Math. Kleinmayr 1692, in 4.

**Uttino** (Joan. de) vid. Joan. de Udine sub Lit. J.

**Uwitz** (P. Stephan.) Carn. Seisenburgens. Ordin. Cisterciensis in Landstrass Professus, Rdmi D. Abbatis Secretarius, deinde Parochus, jussu Abbatis sui scripsit:

Landstrassensia, seu Relatio de monasterio in Landstrass ad Fontes Marianos in Carniola exempti Ordinis Cisterciensis ex archivio Provinciae Carnioliae collationata cum Originalibus, quae P. Marianus in suam Austriam sacra fideliter transscripsit Part. III. T. V. pag. 102 et pag. 449. Item Part. IV. T. VII. pag. 235.

## WORLD THECA.

## Scrinium XXI. sub Littera W.

**Waldau** (Georg.):

Geschichte der Protestantenten in Oesterreich, Steyermark, Kärnthen und Krayn. Tomis II. Onolsbaci 1784, in 8.

**Walter** (Carol. Erhardus) Labacens. Prebyter secularis, Caesareo - Regiae Schillinganae Fundationis ad S. Petri extra muros Labacenses Curatus, Agrariae Societatis in Carniola membrum Mechanicae et Matheseos studio valde addictus, sed pro Agricultoribus duntaxat scripsit:

Zwey leichte und einfache Mittel, die Rauppen von dem Kappikraut und weissen Rüben zu vertreiben, eine Piece, ext. in Laybacher Kundschaftblat den 15. Heumonats 1775, in 8.

**Warnefridus** a plerisque male; melius Winfridus vocatur, quaere Paulus Diaconus sub Lit. P.

**Weber** (Zacharias) scripsit:

Unterricht vom Gebrauch der Zylinder. Ms. ext. in 4. Biblioth. Auerspergiana Labaci.

**Wegleiter** (P. Christophori) e S. J. Labaci altiorum Professoris publici et in Gymnasio Labacensi Decani Venerabilis:

Ehren-Ruf auf den Hr. Verfasser der Ehre des Herzogthum Crains. Layb. 1688, in 4. quod Valvasor suo Chronic. in fronte inseruit.

**Weibel** (P. Castuli) Carni Ord. Minor. strictioris Observantiae Phil. et S. T. Lectoris, Guardiani, dein Provinciae Styriae et Carnioliae Provincialis emeriti:

a) Propositiones ex universa mentis, sensuum et morum Philosophia. Lab. litteris Egerianis 1770, in 8.

b) Dissertatio dogmatica de Confessione. Lab. in 8.

**Weinacht** (Paulus) Labacens. AA. LL. et Phil. ac S. T. D. postmodum Congregationis Oratorii S. Philippi Neri Viennae ad Oratorium Ss. Trinitatis Praepositus, ac per Josephum II. Imp. dissoluto oratorii Congregatione in Ecclesia Monalium de Visitatione S. Francisci Salesii Confessarius imprimi curavit librum inscriptum:

Generalis temporum notio, brevissime exhibens vicissitudinem rerum humanarum a Christo nato usque ad nostram aetatem. Auctore Ludovico Danes Casletano. Vien. 1749, in 8.

**Weinmann** (M.) Calcographus rudi stylo aeri incidit concernentia:

a) Lacum Circuicensem in Stembergii libro. b) Literas Glagoliticas et Cyrillicas in Grammatica Carniolica P. Marci; praeterea c) Papae Pii IV. Labacum pertransiunt effigiem, sicut et d) Magni Principis Russiae Pawlovitsch, ejusque Conjugis in umbra effigies, quando pariter Labacum pertransierunt et quaedam alia ejusd. momenti.

**Welt-Ruf** (Heiliger gemeiner) durch Privat-Andacht in sieben Tag-Zeiten ausgeheilt gegen den H. Joannem Nepomucenum. Lab. per J. Georg. Mayr 1706, in 8.

**Werdnick** (Ant.) Carn. Locopolita. Medic. Doctor, Physicus Labacensis:

a) De Medicina simplici vera. Vien. typ. Sonnleitnerianis 1779, in 8. b) Gerhardi L. B. van-Swieten orationem de Medicina simplici et vera, habitam 1779, in 8.

**Werloschnig a Perenberg** (Joan. Bapt.) Vindi Prasbergensis, Medic. Doctoris, Physici primarii supra Anasum in Austria, mox Riedensis in Bavaria, inter Academicos Operosos Labacenses dicti: Facundus

a) Curationis verno-autumnalis purgationi, venae-sectioni, vomitioni insistentis abusus. Francofurti 1713, in 8. ext. in Miscell. Naturae curiosor. et recensetur in Physic. oeconomica Bibliotheca Goetting. 1771. b) *Aiugorūq̄ia*, seu historia pestis, quae ab an. 1708 ad an. 1713 inclusive Transylvaniam, Hungariam, Austriam, Pragam et Ratisbonam, aliasque conterminas Provincias et urbes progrediendo depopulabatur, per epistolam — adumbrata. Styrae 1716, in 8. Hujus in persanandis Welsae infirmis collega Medicus fuit Ant. Lojk. c) Neu eröffneter Wasserschatz. Lincii 1709, est Dissertatio de thermis Laskoviensibus, seu Ladislai in Bohemia. d) Chiron Praenobili, Excellentiss. et Clariss. Authori D. Marco Gerbezio primo suae praeceos Informatori fidissimo cecinit. Lab. 1699, in 4. et Gerbezius suo operi praefixit. e) Praefatio ad an. 1699. Chronologiae medicae D. Marci Gerbezii. Lab. 1702, in 4. f) Allusio ad symbolum D. Marci Gerbezii, ut Academicus Operosi Labacensis, cum ejusd. vivae effigie repraesentatione. Lab. 1700, in 4.

**Werneg** (Andr. Ferdin. de) Carn. Neoforensis et Joan. Bresnik Carn. a S. Cruce et Franc. Hirsch Radmandorf. AA. LL. et Phil. Doctores in Universitate Viennensi formati, quando divulgatus est libellus:

Reliquiae Ethicae, Politicae, Polemicae excerptae ex Batrachomiomachia P. Jacobi Balde e S. J. Viennae typ. An. Franciscae Voigtin 1708, in 12.

**Wetzstein**, vulgo **Brus** (Georgii) Labacens. S. T. Baccalaurei, primum Capellani in aula Caesaris Viennae, postmodum Canonici et Parochi Urbis Labacensis:

Pietatis victoria, das ist: Ein geistlich Comedien- oder Freuden-Spiel, Wien 1672, in 8. Quam dedicavit D. Comiti Ferdinando Bonavent. ab Harrach etc. cuius Nobilissimorum filiorum Comitum moderator in Hispaniis fuerat et itineris Achates.

**Wirlex** (Joan.) vide Valvasor sub Lit. V.

**Winfridus** vid. Paulus Diaconus sub Lit. P.

**Winkler** (Mathiae J.) Labacensis, S. T. D. et Canonici Ecclesiae Cathedralis Seccaviensis Graecii:

Dissertatio historico-critica de statu politico et Ecclesiastico veterum Patriarcharum et Hebraeorum in usum sacrae Hermeneutices tyronum. Graec. 1784, in 8.

**Wogathei** (Franc. Christoph.) Carn. Vicedominalus Carnioliae Secretarius et Fiscalis Caesareus, inter Academicos Operosos dictus Congruus, scripsit:

In Thalbergii opus intitulatum: Epitome Chronologica antiquissimae Metropolis, Urbis Labacensis. Lab. 1713, in 8. quod ext. in ead. Epitome.

**Wohinz** (Georg.) Carn. AA. LL. et Phil. ac J. U. Doctoris: Digestorum in Universitate Vienensi Professoris ordinarii: Aulae, ac Judiciorum Advocati nec non Episcopalis Consistorii Viennensis Consiliarii, p. t. Facultatis Juridicae Decani et Rectoris Magnifici:

a) Idea Fiscalis, seu assertiones de Jure Fisci. Vien. 1675, in Fol. b) Elogium D. Iovoni Inlytae Facultatis Juridicae Patrono, in Basilica D. Stephani Proto-Martyris, coram S. P. Q. Academico. Hanc orationem peroravit ejus filius Georg. Ant. Hilarius Rhetorices studiosus anno DeDJ-CatJonJs saCeLLJ sanCtJ JVonJs gLorJae, aC VeneratiJnJ VJenae ercCtJ. Vien. typ. Petri Viviani, in 4. c) Fecit etiam imprimi Novum Onomasticon, sive Vocabularium Germanico-Latinum. Vien. typ. Maithaei Cosmerovii 1671, in 8. Quod ejus filii unigeniti Informator Joan. Henricus Fizinga Fizingesheim Sereniss. Ducis Saxoniae, Angriae et Westphaliae quandam a Secretis conscripsit et parenti D. Georgio Wohiniz dedicavit scripsit et evulgavit:

Unerhörte Niederlag, so die Spieler zu Glückstadt unter dem Commando des General Unsterns erlitten. Vien. apud Susan. Cosmerovin 1683, in 8. Dedic. Rdmo D. Franc. Joseph Garzoroll de Garzarollshoffen. S. T. D. Abbatii in Chanad. Consiliario Passaviensi et Vicecancel. nec non Decano Stockeraugiae etc.

**Wohinitz** (Georg. Ant.) Carn. Presbyter secularis S. T. D.

**Worenz** (Gregor.) vid. P. Xaverius sub Lit. X.

✓ **Wützenstein** (Franc. L. B. a) Carn. Tribunus militum Provinciae Carnioliae, militantis Societatis membrum, dictus: Armatus in germanicum vertit:

a) Schicksäl der lieben Bellimire und Corlanders, aus dem italienischen Ferrantio Pallavicino verteutschet und vertheilt in 5 Bücher. Nürnberg 1671, in 12. b) Vulcani Liebes-Garn, verteutschet aus ebenselb. Nürnberg 1671, in 12. Post mortem II. MSS. reliquit, quae edituravit Frater ejus.

✓ **Wützenstein** (Joan. Bapt. de) Provincialis Carnioliae, Militiae Provinciae Capitaneus, militantis Societatis membrum, dictus: Magnanimus

a) La muta loquace, das ist: die Stum-Redende. Norimbergae 1687, in 12. b) La perfecta maritata, das ist die vollkommen vermählte. Ib. cod. an. et form. Hi duo produnt memoriam existentis hocce tempore in Carnioliae cujusdam Societatis militaris. Edidit quoque alias ab his duobus, forte eorum parens.

**Wützenstein** Medicinae Doctor:

Forma vera totius Medicinae Anno 1588.

**Wunder** (P. Mag. Bonaventurae) Carinthi Ordin. Eremitar. Magni S. P. Augustini Conventualium Labaci Prioris et posthac Provincialis emeriti:

Synopsis ascetico-moralis-historica de vitae Religiosae statu, ortu, progressu et disciplina ex variis Auctoribus congesta et digesta. Lab. 1770, in 8.

## XJTHECA.

### Scrinium XXII. sub Littera X.

**Xaverio** (Per. S. Francisco) na strashe Gorniga Gradu Fare Catholish Kershanskiga Vuka Peissme pogmirene inu na svitlobo dane. V Nemshkim. Gradzu 1729, in 8. Editio II. Primam nec dum vidi.

**P. Xaverius** a S. Ignatio Carn. in seculo vocatus Gregor. Worenz, Augustinianus Discalceatus in conscribendis pro bono Patriae libris in carniolico idiomate praesertim indefessus et plus nimio diligens, conscripsit et in MSS. in Bibliotheca conventus Labacensis ad S. Josephi ad vias regias reliquit:

a) Nove besedne bugve, ali use hzhiherneh besedy, hoc est: Dictionarium latino-Carnolicum, in quo adjicit: sJ FortassJs errores JnVenJas LeCtor, taLes eMendabJs. Ex quo nonnemo colligit, hoc ipso anno opus, quod in 4. compactum est, perfectum fuisse. b) Zelu Svetu Pismu novega inu stariga Testamenta. Hoc est: Universa Biblia novi et antiqui Testamenti in VI Voluminib. in 4. Sic vos, non vobis nidificatis aves.

## YPSJLONTHECA.

### Scrinium XXIII. sub Littera Y.

Vacat.

## ZJTOTHECA.

### Scrinium XXIV. sub Littera Z.

**Zallheim** (Carolus de) Vienensis, perpetuus Secretarius apud Caesareo-Regiam oeconomicam Societatem Viennae: Agrariae Societatis in Carniola, Apatistorum, seu Innominatorum Florentiae, Scientiarum Roboreti etc. membrum scripsit:

a) Beantwortungsschrift über die Frage: welche die besten Nebenarbeiten sind, für die Landleute, ext. inter opera Agrariae Societatis. Lab. 1779, in 4. maj. b) Von den Industrialgewerben, welche sich mit der Landwirtschaft am besten vertragen, zumal in Krain. Vien. 1775, in 8.

**Zanchy** (Jos. S. R. J. E. de) e Soc. J. S. T. D. et Professor, sublata Societate J. Canonicus Goritiensis in lucem publicam misit libros:

a) Philosophia mentis et sensuum. Vien. 1750, in Tomis III. in 4. b) Tractatus Theologiae de gratia tomo uno et altero. c) Tract. de Virtutibus. Ibid.

**Zanchy** (Joan. Chrysostom.) Carn. de Carsto :

- a) Panegyricus ad Carolum V. Venet. 1560, in 4.
- b) De Orobiorum, sive Cenomanorum origine liber.

**Zannollo** (Jac. Ant.) S. T. D. Protonotarius

Apostolibus, per S. R. J. et haereditarias Provincias Domui Austriae subjectas Poenitentiarius Apostolicus, Parochus in Leopoldina ad Vienam dixit et typ. evulgavit :

a) Blumenreicher Lustgarten, das Herzogthum Crain. Vien. Impensis Joan. Schoenwetter 1709, in 4. b) Hoch erwachsener Ceder-Baum, der glorwürdige des Herzogthum Steyer erwählter Land- und Schutz-Patron H. Aegidius, eine Nationspredig. Vien. apud Jos. Ant. Streibig 1709, in 4. c) Septem Luminaria posita supra candelabrum. Lob-Predig von 7 heiligen Patronen des Herzogtum Crain, Achatii, Hermagorae etc. Vien. apud Christoph. Lercher, Bibliopegam 1710, in 4.

**Zanon** (Ant.) Udinensis plura scripsit, inter quae singularis est :

a) Historia commercii Aquilejensis. b) De Marca Aquilejensi et Numis etc. lectu dignissima. c) Della utilita morale, economica, e politica delle Academie di Agricultura Arti et commercio. Opera postuma di Antonio Zanon Cittadino, ed Academico d'Udine tomo octavo. In Udine 1771, in 8. quem octavum tomum recenset Biblioth. Goetting. a. 1774, in Volumine V. pag. 504. Prioris tomos, qui ab an. 1763 usque ad 1747. Venet. prodierunt, nondum cognovi. † mense Decembri 1770.

**Zanutti** (Joan. Stephan. Carn. Phil. et Medicinae Doctoris ejusd. in Universitate Vienensi Professoris publici et ordinarii, S. C. Regiaeque, ac Catholicae Maj. uti et Augmae Imperatricis Magdalena viduae aularum Medici actualis, Illorum Inferioris Austriae Provincialium Statuum Proto-Medici electi, nec non Inclytæ Facultatis Medicæ p. t. Decani spectabilis delata S. P. Q. Academico oratio, quam sic inscripsit :

a) Gloriosus de morte triumphus in Divis Martyribus Cosma et Damiano, quam peroravit D. Wolfgang Engelbertus Hortmon Nobilis Carniolus Labacens. saluberrimæ Medicinae in tertium an. Auditor. Vien. typ. Ignat. Dominic. Voigt 1713, in Fol, b) Divi Medici Cosmas et Damianus vitae conditione, mortis acerbitate, dignitate miraculorum, Christo Servatori simillimi, perorante D. Franc. Josepho Zheppel AA. LL. et Phil. Doctore et saluberrimæ Medicinae studioso Viennæ.

**Zara** (Antonii) Aquilejens. primum Praepositi, jam Episcopi Petinensis in Istria :

a) Anatomia ingeniorum et scientiarum sectionibus VI. comprehensa, Venet. 1615, in 4. Dedicata Sereniss. Principi Ferdinando Archiduci Austriae, Burgundiae, Styriae, Charinthiae et Carnioliae: Duci Habsburgi, Tyrolis et Goritiae Comiti Augusto. b) De bello Veneto cum Ferdinandio Augusto scripsit: Historia degli Vscochi di Minucio Minuci Arcivescovo di Zara, coi progressi di quella

gente, e continuata da Paolo Sarpio fine all' anno 1616 quo anno et sequenti 1617. Venetiis est edita.

**Zarosti**, sive **Zarottus** (Caesar) Med. Doctor Justinopoli bonus Poëta edidit, quae cecinit :

a) Elegias. b) Epigrammatum medicae, aut philosophicae considerationis enarrationem, seu de medica Martialis tractatione tractatum. Venet. 1657, in 4.

**S. Zeno** Episcopus Aemonensis, tum Veronensis sub Galieno Imp. martyrio affectus, ut meminit Martyrologium Romanum 12. Aprilis. Sub ejus nomine edita circumferuntur :

Sermones varii, Venet. 1508 et posthac emendatus Veronae 1586. Horum non paucos ex Basilio, Hilario et aliis posterioribus Auctoribus transcriptos esse notarunt Sixtus Senensis, Molanus, Bellarminus etc. Praeter hos poterit et Baronius in notis ad Martyrolog. consuli. Recensuerunt, ac dissertationibus, perpetuisque Anotationibus illos illustrarunt Petrus et Hieronymus Ballerini fratres. Veronae 1739, in 4. maj. Recusum fuit hoc ipsum Volumen Aug. Vindelicor. 1758, in 4. maj.

**Zerer** (P. Jordan.) Labacens. Ordinis S. Francisci Reformator. Minor. strict. Observantiae Concionator et Lector, atque suo tempore Guardianus Labacensis, Commilito: Versionis N. T. in carniolicum videsis Japel sub Lit. J.

**Zergoll** (P. Andr.) Carn. ex oppido S. Crucis e Soc. J. Labaci Professor Philosophiae: Graecii Matheseos et S. Scripturæ: Viennæ Theologiae Moralis: Millestadii in Carinthia Superioris munere functus et defunctus a. 1645 edidit :

Theoremata Chronologica de anno ortus et mortis D. N. J. C. et demonstrat Christum natum anno XL. Juliano sub consulatu D. Lelii et C. Antistii: mortuum autem anno Juliano LXXIV. anno Dionysiano XXIX. C. Rubellio et C. Fusio Coss. Vien. typ. Mathiae Formicæ 1625.

**Zhandick** vid. Tschandick sub Lit. T.

**Zhebulz** quaere Tschebulz sub Lit. T.

**Zheppel** (Franc. Jos.) Carn. AA. LL. et Phil. Magister vide superius Zanuttii:

Zhvaj te Dushe, kateri njo budi k' eniuno brunnimo shulejno. Lab. sine anno. Editio, quam ego habeo, produxit litteris Heptnerianis, in 12.

**Zoes de Edelstein** (Carolus L. B. a) Carn. ex Archiducali Nobilium Collegio imprimi fecit et sub suo publico tentamine, pone suas theses et Problemata ex variis Matheseos partibus expositas distribuendum comisit libellum :

Gründliche Anweisung zum Gebrauch und Nutzen des Proporzionalecirculs aus der mathematischen Werkschule des Herrn Nicolaus Bion. Graecii apud Widmanstadianos haeredes in 8. sine anno.

## CORONJS.

Gaudet ad finem perduto opere operarius: peracta vindemia vinitor jubilat: agricola exultat collecta messe; gestirem et ego non mediocri voluptate, si votorum omnium metam hoc meo tentamine attigisse: si hoc conamine omne punctum tulisse. Hoc vereor; neque mea Culpa. Exornassem ego hanc Bibliothecam patriam undequaque perfectam ea voluptate, qua eam, utut per memetipsum licuit, sub hac parva mole conquisitis undique libris instruxi. Dolens fateor et lugens doleo, quod potestas me defecerit,

non voluntas, perfectius quid praestandi. Gaudebo tamen, quudemcumque tempore intellectero, cuicui, sive Eru-  
dito, sive rudi ex amore in Patriam eum animum obve-  
nisce, officium meum perfectius praestitisse, measque neglectas partes explevisse omnes. Hoc meum solatum:  
hoc operae, operisque mei pretium sit! Fascese hinc cogita-  
tio alia! nec me terreat ultra Cicero Lib. I. de Fine bon.  
et mal. c. 2. Mihi inquiens nulli satis eruditii videntur, qui  
bus nostra ignota sunt, postquam hanc de Patria nostra  
notitiam et eruditionem dedi \*).

\* In opere, inscripto: »Hoff H. G. Hist.-statist.-topograph. Gemälde vom Herzogh. Krain. Laib. 1808.« Vol. 3, pag. 146 legimus: P. Marcus a S. Antonio Paduano des Eremiten - Ordens der Augustiner Barfüsser Profess, Sohn des Anton Pochlin, eines Laibacher Bürgers, geb. den 13. April 1735, wurde erzogen unter der Aufsicht der Jesuiten im Seminarium der H. Rogation und Domitian, und nahm im J. 1755 das Ordenskleid im Kloster zu Mariabrunn nächst Wien. Er ward Magister seiner jungen studirenden Ordensbrüder, dann Superior zu Laibach und im Convente zu Wien, Provinz.-Secretär und seit 1791 bis zu seinem Ende als ascetischer Lehrer der Novizen zu Mariabrunn, in welcher Eigenschaft er am 5. Febr. 1804 verstarb.

Er hat sich zeitlebens um den slavisch-krainerischen Dialect Verdienste zu sammeln bemühet, und ob er gleich nicht in die Zahl jener Philologen gehört, die mit philosophischem Geiste den gesammten Sprachschatz von seinen Schlacken reinigen, so hat er sich dennoch durch seine deutsch-krainerische Grammatik und durch sein Wörterbuch manchen Dank verdient, in welcher Rücksicht ihn die Akademie der Operosen zu Laibach im J. 1781 unter dem Namen »Novus« zu ihrem Mitgliede aufnahm. Im Intelligenzblatte der Annalen der österr. Litteratur und Kunst vom Mai 1803 werden die vielen Werkchen, die er drucken liess, sowie seine hinterlassenen Manuskripte in chronologischer Ordnung aufgezählt, unter welchen letzteren auch eine krainerische Litteraturgeschichte vorkommt, die er zum Druck bestimmt hatte und nun in der Bibliothek der Theres. Ritter-Akademie in Wien aufbewahrt wird.

A. D.

Grammatica - 52. 1808. 1. 1. - Krammer'sche Druckerei.

Wien 149; 2 Akten. Vollmer, 1. 1. 1808. 1. 1. - Krammer'sche Druckerei.

— ex lib. apostolorum Primus Etatianus Boemus regis etc., 9. 12. 1808.

— ex lib. ex prof. Dr. sc. theol. P. Pochlin.







